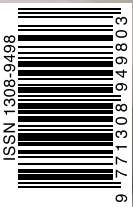

serbest

MİMAR

TSMD 13. Mimarlık Ödülleri Töreni ve Sergisi | Bulvar Konutları | Binh Evi | Massachusetts Institute Of Technology Tarihinde Feminist Bir Mimari Eşik | Kars ve Ani

MİMARLIK
OFİSLERİ

SEKTÖR
TEMSİLCİLERİ

YATIRIMCI
KURUM VE
KURULUŞLAR

18. TSMD YAPI SEKTÖRÜ BULUŞMASI

20 Eylül 2019

TSMD Mimarlık Merkezi , Ankara

Hedeflediğiniz Mimar ve Yatırımcılarla Görüşme Fırsatı

Yapı Sektörü Buluşması'nda siz sektör temsilcilerini
yatırımcı kurum/kuruluşlarla ve mimarlık ofisleriyle
bir araya getiriyoruz.

TÜRK SMD
TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

MIMARSIV

Başvuru
info@mimarsiv.com
0216 510 32 73

TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ARCHITECTURAL CENTER
TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ANKARA

Kuru Duvarın
Türkiye'deki
Levhası!

Bu duvarda PERFORMANS var!

Boardex dış cephe sistemleriyle
yapılmış kuru duvarlar, daha
yüksek performans sunar,
tasarruf sağlar.

Düşük Karbon Salımı

www.dalsan.com.tr / www.boardex.com.tr

Boardex, Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Tescilli Markasıdır.

HAZİRAN 2019 | 33

06 **MASAÜSTÜ**10 **SMD'LERDEN**14 **YAKA RESMİ**

Coşkun Erkal
Prof. Dr. Esen Onat
I. M. Pei

18 **İYİ ŞEYLER**

Gözlükule Kazıları Araştırma Merkezi
2019 Europa Nostra Ödülü'ne Layık Görüldü
Mimar Portreleri 'Form.a' Sergisi
Mimarlık ve Sanat Dünyasını Buluşturdu

22 **DOSYA**

TSMD 13. Mimarlık Ödülleri

54 **YENİ**

Bulvar Konutları

58 **DÜNYADAN**

Binh Evi

62 **GÖRÜŞ**

Massachusetts Institute Of Technology Tarihinde
Feminist Bir Mimari Eşik

68 **ORADAYDIK**

Kars ve Ani

80 **ÖZETLER**

(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

33. SAYI KAPAK KONUSU

Güngör Kaftancı - Kare Ev

SERBESTMİMAR

Üç Ayda Bir Yayımlanır

SAHİBİ

Önder Kaya | TürkSMD Başkanı

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mehmet Soylu

YAYIN KOMİSYONU

Aslı Özbay, Aytaç Özen, Ceren Topaloğlu,
Cüneyt Kurtay, Deniz Güner, Derya Yazman Noyan,
Dürrin Süer, Emrullah Yıldız, Figen Kivılcım, Hasan Özbay,
Hüseyin Kahvecioğlu, İlhan Selim Kural, Kadri Atabaş,
Kerem Piker, Mehmet Soylu, Osman Tural, Ömer Mustafa Özen,
Şerife Meriç

YAYIN TÜRÜ

Yaygın Süreli Yayın

GRAFİK UYGULAMA

Koray Özbey

YÖNETİM YERİ, ABONELİK, REKLAM VE DAĞITIM

Türk Serbest Mimarlar Derneği
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km. Mustafa Kemal Mah. 2123.
Sk. No: 164 Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr | info@tsmd.org.tr

BASKI

Ofset Fotomat
+90 312 395 37 38

BASKI TARİHİ VE YERİ

Haziran 2019, Ankara

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2
Gümüşsuyu 34015 İstanbul
+90 212 251 09 58 (tel)
www.ismd.org.tr

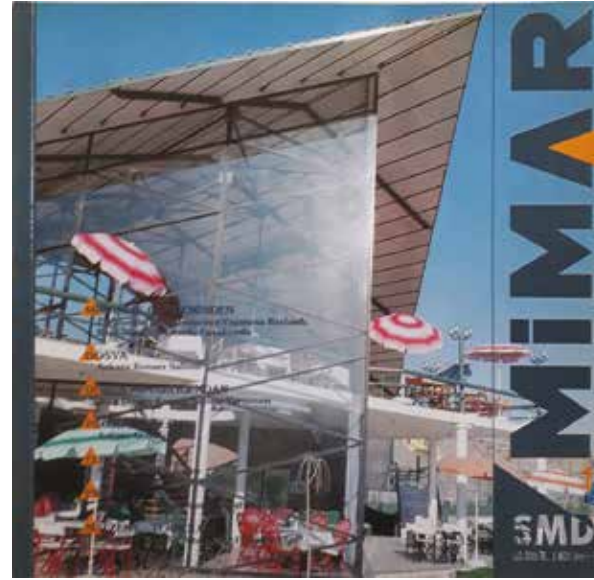
TÜRK SMD

TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08 (tel)
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD

Fevziye Bulvarı, No:14, Kat:8, D:803,
Hüseyin Egelî İş Merkezi, Konak İzmir
+90 232 483 53 53 (tel)
+90 232 483 53 20 (faks)
www.izmir-smd.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Reklamlar, reklamları veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

Serbest MİMAR 10 yaşında,

TSMD'nin dergi yayıncılığı 10 yıl ile sınırlı değil elbette. 1990 yılında başlamış bu heyecanlı çalışmalar. Derneğin kuruluşundan 4 yıl sonra 1991 yılında "MİMAR"ın ilk sayısı çıkarılmış, o dönemin zorlu şartlarına rağmen, büyük çaba ve özverilerle 9 yıl sürdü-rülmüş ve 14 sayı yayımlanmış.

Serbest Mimar Dergisi'nin amacı , ticari kaygı taşımadan TSMD nin kuruluş ilkeleri doğrultusunda mimarlık mesleğinin tanıtımını yapmak, nitelikli olanı kayıt altına al-mak, yeni tartışmalara ve görüşlere ortam sağlamak olmuştur.

Yeniden dergi yayınlama kararının alındığı 2008 yılına gelindiğinde, önceki yayın döneminin bitiminden yaklaşık 9 yıl geçmişti. Yayımcılık anlayışı değişmiş, bilgisa-yarda sayfa tasarımları, dijital dergi yayımcılığı gibi yöntem ve ele alışlar ile ortam çeşitlenmişti. Türkiye'de uzun süredir yayın hayatını sürdüren dergilerden bir kısmı ekonomik zorluk yaşasa da yayımcılığa devam ediyorlardı; üstelik 2008 yılı ekono-mik krizi de ortamı olumsuz yönde etkilemekteydi.

Bu etkenlerin belirgin olduğu ortamda, aynı yıl içinde dergi çalışmaları yeniden başla-dı. MİMAR'ın yayın kurulu üyelerinin bir kısmı tekrar bir araya gelerek, farklı kentlerden de davet edilen kişiler ile bir çalışma grubu oluşturdu. Çok tartışmalı, çok geniş katlımlı ve çok sayıda toplantıların yapıldığı bir süreç yaşandı. Çalışma grubunun 6 aya yakın çalışmaları ve tartışmaları "nasıl bir dergi olmalı, mevcut dergilerden farkı ne olmalı?" sorularına yanıt aramakla geçti. Uzun çalışmalardan sonra yılda 4 sayı periyodu ile, mevcut dergi içeriklerinden farklı bölümleri olan, tekrara düşmeden ve ulaşılmayan, saklı kalmış mimarlık çalışmalarını ortaya çıkarmak ve biraz da içeriği renklendirmek amaçlı dokunuşları olan, ana hatları ile elinizde tuttuğunuz dergide karar kılındı.

Yayın hayatının başından beri, sayfa düzenleme ve basım hizmetlerini üstlenen bir yayın ortağı ile uzun süre profesyonel çalışanı olmadan devam eden dergi, çalışma-larını 2019 yılından itibaren bir başka yayın ortağı ile sürdürmeye başladı.

2009 yılı başından bugüne kadar 33 sayı çıkarılması, profesyonel dergicilik anlayı-şı ile bakıldığında elbette başarısızlık olarak değerlendirilebilir; ancak Serbest Mİ-MAR'ın bir Sivil Toplum Kuruluşu yayını olması ve dergi çalışmalarını gönüllülerden oluşan bir ekip ile kararlı bir şekilde sürdürme çabaları göz ardı edilmemelidir.

TSMD dergilerinin yayın süreçleri öyküsünün aktarımından sonra, ikinci 10 yılın so-nunda dergi hakkında okur görüşlerini alma gereksinimi ortaya çıkmaktadır. TSMD yayıncılığı anlamında resmin geneline bakıldığında bunun nerede ise 20 yıllık bir de-neyim süreci olduğu görülecektir. Derginin başarısının -başarılı olup olmadığını da tam bilemiyoruz- ve sürekliliğinin sağlanmasında, Dernek üyesi olsun olmasın, mimarların, dergi okurunun yaptığı proje, makale vb. dergi bölüm başlıklarına uygun çalışmaları-nı yayın komisyonu ile paylaşmasının gerekli olduğunu, mimarlık alanındaki nitelikli çalışmaların ve Serbest MİMAR okur'unun dergi hakkındaki görüş ve eleştirilerinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle 2013 yılında 12. Sayıda yine bu köşede sor-muş olduğumuz sorulardan birkaçını tekrar gündeme getirmek iyi olacaktır:

Dergiyi okuyor musunuz, okumuyor musunuz? Nedenleri?

Dergideki konuların ele alınışı, içeriğin niteliğini, yeterliliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Derginin okurları olarak sizlerden alacağımız geri dönüşlerin, öneri ve eleştirilerin, Serbest Mimar Dergisinin yayınlanmasında emeği geçen bizlere ışık tutacağına ve Derginizin gelişmesi açısından yararlı olacağına inanıyoruz.

Bu inançla, bir sonraki sayıda buluşmak üzere...

Mehmet Soylu

DESSO

Fusion

LVT VE KARO HALI

Zeminlerinizde
mükemmel
denge

www.tarkett.com.tr

 Tarkett

Kusursuz yalıtım!

IQ Alüminyum Sistemleri;
sürme sistemler, açılır sistemler,
menfez, güneş kırıcı, skylight
ve cephe sistemlerinden
oluşan geniş ürün yelpazesıyla
yapılarınıza uzun ömür,
dayanıklılık, yüksek yalıtım
ve sağlamlık sunuyor.

Türkiye'nin her yanına yayılmış
geniş bayi ağı ve uzman
kadrosu ile her an her yerde
yanınızda!

iqaluminum.com

IQ ALUMINIUM
SYSTEMS

by deceuninck

01

02

03

04

01 ANKARA KUMANDA MERKEZİ RGG A MİMARLIK

Mimar: rggA Mimarlık
Yer: Etimesgut, Ankara
İş veren: Gizli
Program: Ofisler, yönetim birimleri, tesisler servis odaları, mekanik odalar, yemekhane, toplantı salonları
Toplam İnşaat Alanı: 15528,08 m²
Tasarım: 2018
Görseller: rggA

Ankara Kumanda Merkezi Ankara'nın Etimesgut ilçesinde mevcut Emirler Tren İstasyonunun doğu yönünde konumlanmaktadır. Lineer bir hacim ve oldukça sıkışmış bir küt- le diliyle önerilen Ankara Kumanda Merkezi, Türkiye'nin tüm yüksek hızlı tren hatlarının yönetilmesi için çok-fonksiyonlu bir yapı olarak tasarlanmaktadır. Yapının zorunlu program fonksiyonları kütleyi iç mekanda ana dolaşım aksı ile bölmekte ve tüm ihtiyaç programını Kuzey ve Güney cephelerine yaslamaktadır. Ankara Kumanda Merkezi bodrum kat ve ara katlarla birlikte toplamda 2 kat'a ulaşmakta, kamera gözlem salonu, scada ana yönetici ve kumanda odası gibi ana birimleri serbest plan olarak çözümlenmektedir. Yapının mimari dili, binanın oldukça sıkışık formunu hafifletmek ve cephenin kendi ritmini oluşturması için dü- zenli açılan dikey boşluklar ve giriş yönündeki kat bahçeleri ile dengelenmektedir.

02 O'RADA AS MİMARLIK

Projenin Yeri: Bağdat Caddesi, Ankara
Proje Müellifi: AS Architects
Tasarım Ekibi: Ayşin Sevgi Karakurt
İşveren: Ahmet Mutlu ve Ortakları
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 130.000 m²

Ankara Macun mahallesinde yer alan proje alanı, şehrin merkezi ile batı bölgelerini birbi- ne bağlayan ana aks 'Bağdat Caddesi' üzerinde konumlanmaktadır. Bu bölge, oto sanayi, gıda - kozmetik - kırtasiye toptancılığının çok yaygın olduğu bir ticaret merkezidir. Yakın çevresinde Ego Genel Müdürlüğü, Aselsan, Gimat Toptan- cıları Hali, Podium Alışveriş Merkezi yer almak- tadır.

En yüksek kotu ile en düşük kotu arasında 15 m fark bulunan ve 3 tarafı yol ile çevrili, yaklaşık 21.500m² büyüklükteki arazide yer alan proje 4 adet ofis bloğu ile iki farklı kotta yer alan ticaret birimlerimden oluşmaktadır. Projenin en kıy- metli cephesi olan Bağdat Caddesi dinamikmi, canlılığı ile tasarım kararlarında kütlelerin yö- nelimi açısından önem kazanmıştır. Caddenin başından sonuna kadar kot farkının devam etmesi hem alt kottan hem üst kottan ulaşıl- an ticaret birimleri oluşturulmasına olanak sağ- lamıştır. Farklı düşey kotlarda ofis, yeme-içme birimleri, mağazalar gibi farklı ticari ihtiyaçlar karşılanmıştır.

Farklı kotlarda yer alan bu birimlerin birbiri- den kopmaması, tüm ticari birimlerin birbirini beslemesi için proje bütününde yaya dolaşımı- nın sürekliliği sağlanmıştır. Binaya ana ulaşım caddeye açılan davetkar bir meydan/avlu ile sağlanmıştır.

Alt kotta daha büyük alanlı, aynı kotta arkasın- da depo ve servis girişi olan cadde dükkanları yer alırken, teras kotunda (üzerinde yer alan ofis birimlerini besleyecek) önünde açık otur- ma alanlarına izin veren aynı kotta arkasında depoları ve servis girişleri bulunan yeme-içme mekanları tasarlanmıştır.

En üst kotta yer alan ofis birimleri ise istenirse 4 adet blok olarak tamamının kullanılabileceği ofis binaları olabilirken, istenirse kat kat ya da ortak kat holünden ayrılan ofisler olarak kulla- nılabilmeye olanak sağlamaktadır. Her bir ofis kütesi ana cadde üzerine doğru uzanan birbiri üzerinde kayan (L) planlı kütleler, üzerinde ise, üst katlarda geri çekilen lineer bloklar olarak tasarlanmıştır.

03 TİMKO AS MİMARLIK

Projenin Yeri: Etimesgut, Ankara
Proje Müellifi: AS Architects
Tasarım Ekibi: Ayşin Sevgi Karakurt
Proje Ekibi: Feyza Taşdemir, Kerime Vural
İşveren: TİMKO Kooperatifi
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2019
İnşaat Alanı: 245.000m²

TİMKO Kooperatifi arazisi, Etimesgut bölge- sinin değerli noktalarından biri olan Ankara Çevre Yolu ile Ayaş-Ankara Bulvarı ve İstasyon Caddesi arasında kalan alanda yer almaktadır.

Konumu itibarıyla, Ankara'nın en çok tercih edilen AVM'lerinden birine olan yakınlığı ve yine Ankara'nın ana ulaşım arterlerine komşu olmasıyla ön plana çıkan arazide, planlanan konut yapılarının da arazinin kendisi gibi özel- likli olması konusunda hassasiyet gösterilmiş- tir. Projede, araziye çevreleyen doku ve konut stoku ile bir arada, ihtiyaçlar da göz önüne alı- narak kendini tekrar eden tasarım anlayışın- dan uzak bir tutum sergilenmiştir.

Diğer taraftan, arsadaki emsalden kaynaklı in- şaat alanı büyüklüğünün yapı tasarımında et- kin olmasına rağmen "duvar" etkisi yaratan küt- le anlayışından kaçınılmış, dokusu, malzemesi ve cephe karakteri ile farklılaştırılmış cepheleri olan kütleler oluşturulmuş konut blokları ta- sarlanmıştır.

Yerleşim açısından dikkate alınan diğer bir önemli husus ise yapıların çevre yoluna ve kontrollü yapılaşma alanına dik olacak şekilde konumlandırılması olmuştur. Böylelikle, bu iki doku arasında ilişki kurulurken, aynı zamanda ölçekli ve dingin rekreasyon alanları oluşturul- ması hedeflenmiştir. Çevre yolu cephesindeki 63 m'lik yaklaşma sınırı bandı ise ortak ve yaşa- yan bir yeşil alan olarak düzenlenerek yolun gü- rültüsü ve hareketliliği ile konut dokusu arasın-

da tampon bölge yaratmaya imkan tanımıştır.

Farklı alıcı gruplarına ve farklı ihtiyaçlara yö- nelik olarak, 2+1, 3+1 ve 4+1 dairelerin bir arada kurgulandığı projede toplam 1,020 adet konut yapılması planlanmaktadır.

04 BATI KARGO DAĞITIM TOPLAMA MERKEZİ İLE E-PTT AVM HİZMET BİNASI İTEZ MİMARLIK

Projenin Yeri: Ankara
Proje Müellifi: İtez Mimarlık
Tasarım Ekibi: Neşe İtez, Aytek İtez,
İç mimari: Tümer& Onaran
Statik: Teknodizayn Proje
Mekanik: OTM Mühendislik
Elektrik: ENM Mühendislik
Altyapı: Uğur Çetin
Yangın Danışmanı: ORGA Mühendislik
Tasarım
Peyzaj: Hümeyra Uçan
3D Model: Turan Türkal
İşveren: PTT Genel Müdürlüğü-Yapı Dairesi Başkanlığı
Projenin Alınış Yöntemi: İhale
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 22.147 m²

Bina PTT kurumu için kentin batısında Lojis- tik bir merkez olarak tasarlanmıştır. Bu lojistik merkez kent içi ve yakın çevresi için bir üs görevi üstlenecektir. Günümüzde hem banka hem de PTT hizmetlerinin birlikte gerçekle- ştirildiği kurumun gelişimini temsil edecek bir kütle dış yüz ile tasarım oluşturulmuştur.

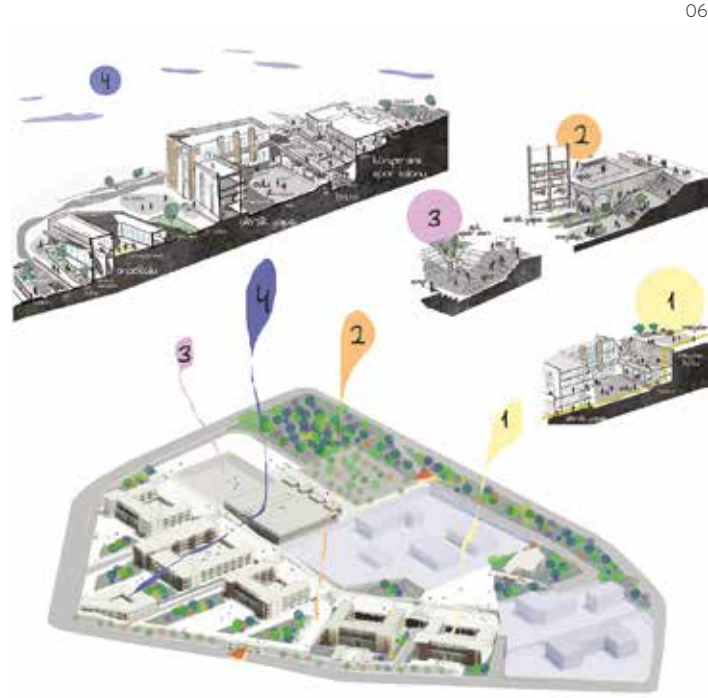
Genel olarak yapının dış cephe kaplamasında, bakım ve onarım gerektirmeyen malzemeler- den, cam ve metal kabuk levha ve porselen seramik levha kullanılacaktır.

İçinde çok çeşitli işlevleri de barındıran proje toplam alanı yaklaşık 22.147 m² dir. Bina; Bod- rum, zemin kat , asma kat ve 3 normal kattan oluşan projede kapalı otopark, ofis mekanları, PTT AVM, PTT BANK servis ve soyal mekanlar ile kargo mekanlarından oluşmaktadır.

İç mekanlarda hedeflenen, çalışanlar için daha esnek ve iyi bir iş-hayat dengesi, daha mutlu bir ofis yaşamı, yapının genelinde ise işverenler için de daha ekonomik yapı tasar- lamaktır.

05

06

07

08

05 ULUDAĞ EĞİTİM VE DİNLENME TESİSİ BİNASI İTEZ MİMARLIK

Projenin adı ve yeri: Bursa
Proje Müellifi: İtez Mimarlık
Tasarım Ekibi: Neşe İtez, Aytek İtez
İşveren: PTT Genel Müdürlüğü-Yapı Dairesi Başkanlığı
Projenin Alınış Yöntemi: İhale
Proje Yılı: 2019
İnşaat Alanı: 10.087 m²

Tasarım alanı, Uludağ Milli Parkı, "Kontrollü Koruma Alanı" olarak tanımlanan ve "Uludağ Turizm Merkezi" sınırları içinde yer almaktadır.

Yapının kapsamı ve kullanım alanı plan hükümleri esas alınarak oluşturulmuştur.

Önceden oluşturulan yapı ihtiyaç programı çerçevesinde, bodrum, zemin ve 3 kat olarak projelendirilmiştir.

Malzeme seçiminde çatı-cephe tek kabuk ve yüzeyi titanyum çinko levha kaplama olarak düşünülmüştür.

Avan Doğal Yaşam ve Milli Parklar Müdürlüğünden onay beklenmektedir.

06 SİNCAN SARAYCIK EĞİTİM KAMPÜSÜ KAHRAMAN MİMARLIK

Projenin Yeri: Ankara
Proje Müellifi: Kahraman Mimarlık
Tasarım Ekibi: Kahraman Mimarlık
Statik: Alnar Proje
Mekanik: MTD Mühendislik
Elektrik: Akay Mühendislik
İşveren: Ankara Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı
Projenin Alınış Yöntemi: İhale
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 60.014,56 m²

Sincan Eğitim Kampüsü projesi için seçilen alan bir dönüşüm alanıdır. Bu sebeple, tasarımın ana kurgusunu oluşturan temel düşünce; eğitim kampüsünün bir yaşam alanı oluşturacak şekilde mahallenin gelişimine öncülük etmesidir.

Her okulun kendine ait, özel bir açık alanı bulunmakta ve bu alan bir üst örtü ile çevrelenmektedir. Bu örtü kullanıcılarına çok amaçlı kullanım alanları oluşturmakta, aynı zamanda da her okulun kendi özel alanını yaratarak doğal bir çeper oluşumunu sağlamaktadır. Plan kurgusunda maksimum düzeyde gün ışığı dolaşımının olduğu orta alana alınırken, derslikler çeperlerde konumlandırılmış, özellikle güney cepheye yönelme sağlanmıştır. Orta alanda oluşturulan dolaşım alanları ise hem kütlede kendini okutmakta, hem de farklı galeri boşlukları ile iç dolaşıma zenginlik katmakta, kullanım açısından ferah mekanlar sunmaktadır. Bununla beraber baza ile buluşan dolaşım alanı genel sirkülasyonu net bir şekilde okutmakta, sosyal baza alanında da etrafına yerleşen programları beslemektedir.

Özetle; tasarımın genel kurgusunu, arazideki kot farklılıklarını sosyal bir baza içerisinde toparlayan ana yaya alleesi ve bu alle ile ilişkili meydan ve açık alanların örgütlenmesi oluşturmaktadır. Eğitim Kampüsü, kapalı bir sistem oluşturmak yerine hem tüm eğitim birimlerinin özelleşebileceği hem de istendiğinde ortak kullanıma olanak sağlayan açık mekanlar sunmaktadır.

07 YUNUS EMRE CAMİ MAY YAPI

Projenin Adı ve Yeri: Yunus Emre Cami / Kayapınar / Diyarbakır
Proje Müellifi: Mustafa Erkan Kaçar
Tasarım Ekibi: M. Erkan Kaçar, Ogan Toplu, Meltem Okur, Anıl Zeyrek
Statik: Asil Türk Proje
Mekanik: Defne Mühendislik
Elektrik: Defne Mühendislik
İşveren: Diyarbakır Kayapınar Belediyesi
Projenin Alınış Yöntemi: İhale
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 2.300 m²

Diyarbakır Kayapınar İlçesinde inşasına başlanan Cami projesi, geçmişten geleceğe bir panorama sunması amaçlanarak tasarlanmıştır.

Diyarbakır'ın kadim tarihini ve mimarisini yansıtan bir revaklı kütle ile karşılama yapılan yapıda, büyük kündekari kapıdan yönelip ilerlerken şeffaf tüp geçitten, zaman tünelinden geçercesine günümüzün hatları ile bezenmiş, altıgen ibadet alanına ulaşım sağlanmaktadır. Hem iç mekanda hem de dış mekanda gözlemlenen bu detay binanın ana konseptini oluşturmaktadır. Yapının cephelerden direkt ışık almaması, çatıdan planlanan bir senaryo ile aydınlatılması sonucunda, ibadet sırasında dünyevi düşüncelerden uzaklaşması düşünülmüştür. Yapının komşu parselde bulunan park ile olan ilişkisi hassasiyet ile kurgulanıp, her iki sosyal alan tek bir yapı olarak işlevleştirilmeye çalışılmıştır.

08 SAMSUN MAKİNE SANAYİ A.Ş. OFİS BİNASI PRO-GE MİMARLIK

Projenin Yeri: Ankara
Proje Müellifi: Pro-Ge Mimarlık
Tasarım Ekibi: Turgut Aygördü, Alper Tolga Perçinel, Yasemin Alka, Mert Türkoğlu
Statik: Konkan Mühendislik Ltd. Şti.
Mekanik: YMT Mühendislik Ltd. Şti.
Elektrik: Özay Mühendislik Ltd. Şti.
İşveren: Samsun Makine Sanayi A.Ş.
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 5.000 m²

Ankara, Gazi Osman Paşa semtinde bulunan Büro binasının İç Mimari projeleri de Pro-Ge Mimarlık tarafından hazırlanmıştır.

Binanın inşa edileceği parsel, Horasan Sokağı ile Fethiye Sokağı'nın kesiştiği köşede bulunmaktadır. Yüksek kottaki Fethiye Sokağı'ndan giriş düzenlenmiştir. Farklı programlar içeren binada, gruplar arasında bir sinerji yaratmak amacı ile, bir çekirdek ve koridor etrafında büyüklükleri farklı ofisler konumlandırılmıştır. Yüksekliği döşemeden tavana kadar olan farklı büyüklükteki pencerelerle iç mekandaki bu sinerji dış cephede de dinamik bir görünüme dönüştürülmeye çalışılmıştır.

Çalışma ortamı için bol ışık alan, aydınlık ve esnek iç mekanlar oluşması hedeflenmiştir. Sokak cephesinde düzenlenen farklı büyüklükteki balkonlar ile topluluk ruhunun güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

İzmirSMD "Mimar Çocuk" Etkinliği

MİNİK MİMARLAR İŞ BAŞINDA

İzmir Serbest Mimarlar Derneği, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda minik mimarlar ile geleceğin kentini inşa etti.

İzmir Ekonomi Üniversitesi ev sahipliğinde IQ Alüminyum ve VitrA desteğiyle düzenlenen "Mimar Çocuk - Gelecek Bugünden Yaratılır" etkinliğinde öğrenciler önce hayallerindeki ev, okul, hastane gibi mekânları kağıda döktü. Ardından jüri tarafından seçilen resimler, dernek üyeleri ve üniversite öğrencileri eşliğinde dijital ortamda projelendirildi. Çocuklar bir taraftan bilgilendirirken bir taraftan da deneyimlerini kameralara anlattı. Etkinlik, keyifli anlara sahne oldu.

AMAÇ "ŞEHİRCİLİK BİLİNCİ" AŞILAMAK

İzmir Serbest Mimarlar Derneği Başkanı Hüseyin Egeli, miniklere şimdiden mimar - mimarlık ve şehircilik bilincini vermek istediklerini belirterek "Çocuklarımızın yaşadıkları şehri daha iyi şekilde görmelerini sağlamak istedik. Yaşadıkları binalar nasıl oluşuyor, görmeliler. Bu aşamaları bilmeliler ki beraber yaşadığımız ortamın da değerini bilsinler. Ancak bu şekilde şehrin korunmasını, yeniden yapılmasını ve ileride daha iyi noktalara gelmesini sağlayabiliriz" dedi.

YENİ BİR DEVİR BAŞLAYACAK

Bu yıl ikincisi düzenlenen etkinliği gelecek yıllarda daha da geliştirerek devam edeceklerini belirten Egeli "20-30 sene sonra bizim devrimiz kapanacak, onların devri başlayacak. Umarım bu etkinlikle, küçük öğrencilerimize çarpık kentleşmeye müdahale edebilecekleri bir bilinç vermeyi, geleceğin mimarları veya kentin bilinçli fertleri olmalarını sağlayabilir, mimarlık kültürünü aşılayabiliriz. Unutulmalıdır ki onlar geleceğimizin mimarları" dedi. Çizilen projelerin 18 Nisan 2019'da İzmir Ekonomi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde sergi açılışı ve kokteyli gerçekleştirildi aynı zamanda etkinliğe katılan öğrencilere sertifikaları takdim edildi.

İzmirSMD "Merhaba" 2019

Bu yıl üçüncüsünün gerçekleştirileceği 2019 Merhaba - İzmirSMD Öğrenci Bitirme Projesi Ödülü Yarışması'nın başvuruları açıldı.

İlkinde Atina'ya, ikincisinde Venedik Biennial'ne giden yarışma kazananları bu yıl Dalsan sponsorluğunda Zeugma Antik Kenti'ni gezecekler.

Amacının, İzmir kenti mimarlık okulları arasında en iyi bitirme projelerini seçmek, yeni/genç mimarları teşvik etmek ve yönlendirici bir ortam oluşturmak olan yarışmanın 2019 yılı seçici kurulunda;

Tamer Aksüt - (İzmirSMD)
Önder Kaya - (Türk SMD)
Sibel Dalokay Bozer - (İstanbulSMD)
Burak Altınışık - (Akademiye - PAÜ)
Kayahan Türkantöz - (Akademiye - MSGSÜ)
Dürün Ulema - (İzmirSMD) (Raportör)
Burcu Özen Kundak - (İzmirSMD) (Yedek Üye)

İstanbulSMD Bina Gezileri

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği 2019 bahar döneminde bir dizi şantiye ve bina gezisi gerçekleştirmiştir. Bu gezilerde öğrenciler yapıları mimarıyla birlikte deneyimlediler. Yapının tasarım ve yapım hikayesini mimarından dinleyerek gezen öğrenciler sorularını mimarlara sorma fırsatı da buldu.

29 Mart 2019 tarihinde üyemiz Mimar Melike Altınışık eşliğinde İstanbul TV ve Radyo Kulesi şantiyesine Jotun sponsorluğunda yapılan geziye İTÜ mimarlık öğrencileri ve mimarlarımız katıldılar. Mimar Melike Altınışık geziye katılanlara tasarım ve yapım süreciyle ilgili bilgi verdi, ardından şantiye gezildi.

Üyemiz mimar Ali Hızıroğlu anlatımıyla Garanti Teknoloji Kampüsü'ne 9 Nisan 2019 tarihinde gerçekleşen geziye katılan MSGSÜ mimarlık öğrencileri binayla ilgili bilgileri dinledikten sonra binayı mimarıyla beraber gezme fırsatı buldular.

10 Mayıs 2019 tarihinde YTÜ, İTÜ ve MSGSÜ öğrencileri ile düzenlenen gezide Yapı Kredi Kültür ve Sanat Merkezi'nin yeniden inşa ve tasarım sürecinin hikayesini üyemiz mimar Ertuğ Uçar öğrencilere anlattı.

17. YAPI SEKTÖRÜ BULUŞMALARI YAPILDI

Türk Serbest Mimarlar Derneğinin 2011 yılından beri organize ettiği Yapı Sektörü Buluşmalarının onyedincisi 11-12 Nisan 2019 tarihlerinde TSMD Mimarlık Merkezinde Mimarşiv firmasının işbirliği ile yapıldı.

17. Yapı Sektörü Buluşması'na 11 kamu kurumu ve yatırımcı kuruluş, 20 mimarlık ofisi, 11 yapı sektörü firması katıldı. 17. Yapı Sektörü Buluşması'na katılan kamu kurumları ve yatırımcı kuruluşlar, mimarlık ofisleri ve yapı sektörü firmaları şu şekilde sıralandı:

Yapı Firmaları: AD Group, Armstrong, Creavit, Dalsan, Feltouch, Işıklar, Mapei, Seranit, Şişecam Düzcam, Tarkett, UVA Aydınlatma

Kamu ve Özel Yatırımcı Kurumlar: Adalet Bakanlığı Teknik İşler Dairesi Başkanlığı, Aselsan, DHMİ - Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Etüd Proje Şubesi, Dış İşleri Bakanlığı Yapı İşleri Şubesi, İller Bankası İhale ve Yatırım Dairesi, Karayolları Genel Müdürlüğü Tesisler ve Bakım Dairesi Başkanlığı, Tesisler Şube Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, Rönesans İnşaat, Sağlık Bakanlığı Kamu Özel Ortaklığı Dairesi, YDA İnşaat.

Mimarlık Ofisleri: A Tasarım Mimarlık, Ace Mimarlık, Artı Mimarlık, Aysın Sevgi Mimarlık, Az Aksu Mimarlık, EBC Mimarlık, Evren Yiğit Mimarlık, Hilmi Güner Mimarlık, İtez Mimarlık, Kahraman Mimarlık, May Yapı Tasarım, MS Başkent Mimarlık, Mono Mimarlık, Motto Mimarlık, MTK Mimarlık, Öncüoğlu Mimarlık, Proge Mimarlık, Rgga Mimarlık, Uludağ Mimarlık, Ven Mimarlık.

Yapı Sektörü Buluşmalarının ilk gününde yapı malzemesi firmaları, kamu kurumları ve özel sektör yatırımcı kuruluşların temsilcileri ile; ikinci gününde ise TürkSMD Üyesi mimarlık ofisleri ile yüz yüze görüşme imkanı buldular. Firmalar bir taraftan ürün ve hizmetlerinin yatırımcı ve mimarlara tanıtımını yaparken, diğer tarafın ellerindeki ya da potansiyel projeleri hakkında da bilgi sahibi oldular.

Türkiye'nin MİMAR'ı

Kadar Güçlü ve Kalıcı Bir Tasarım
Yapamasağta ...

Yaşam Alanlarınızda Fark Yaratmaya
ÇALIŞIYORUZ...

Imacitler
turkish creation

www.macitler.com.tr

COŞKUN ERKAL (1933 - 2019)

Geçtiğimiz yıl, mimari projesi Filiz ve Coşkun Erkal'a ait olan, 1970 yılında gerçekleşen bir yangına sonucu inşa edilmiş tescilli bir yapı için restorasyon projesi hazırlanması gerekiyordu. Proje sürecinde farkına vardım ki, restore ettiğim modern yapı aynı zamanda annem ve babam olan ancak tasarımı yaptıkları dönemde benden daha genç olan mimarların eseri idi. Çalıştıkça tasarımın derinliği ve sahip olduğu ince detaylarıyla beni etkileyen, kendi doğumumdan önce yola çıkmış bir zaman kapsülü ile karşı karşıya olduğumu anladım. Çizgilerin arasında mesleğini çok seven ve özgün düşüncelerle zenginleştirmeye çalışan heyecan dolu genç mimarların izlerini buldum. Kendi içimde mesleğe ve dünyaya karşı heyecanın izlerini aramaya iten bir dönem geçirme me neden oldu.

Mimarlar zaman zaman kendi aralarında "mimar mimar" dedikleri bir profilden bahsediler. Mimarlık yapmak için doğmuş, dünyayı kadim mimarlık bilgileriyle algılayan, çevreye ve topluma mimari üretimleriyle katkıda bulunmak isteyen bir mimarın profilidir bu. Özgün düşünce, tarihsel veriler, sosyal ve ekonomik gerçeklik, alıntı, politika, yaşantının küçük ritüelleri gibi mimari çevreyi ortaya çıkaran bir çok etmenin etkileşimini kavrayabilen, ancak mutlaka mimarın süzgecinden geçiren bu bakış açısına tamamladığımız restorasyon projesinin detaylarında bir kez daha tanıklık ettim.

Babam Coşkun Erkal "mimar mimar" tanımına en çok uyan mimarlardan biriydi. Büyü şansı içinde yaşadığımız toplumda, mimari üretime görece daha çok değer verilen bir dönemde mesleğinin başında olmasıydı. Bu sayede düşüncelerini gerçekleştirme ortamı bulabildi. Ancak bunun gerçek olmasını sağlayan asıl neden dünyaya açık tavrı idi. Hayatın canlı, sürekli değişen ve sürprizli yanlarına tanıklık etmek ve çevresindekilerle paylaşabilmek hem bir mimar, hem de bir insan olarak en çok keyif aldığı şeydi. Yapılarında aradığı yaşantı zenginliğinin kökeni, kendi içindeki doğal dinamizm arayıyordu. Belki bu nedenle, birlikte çalıştığımız dönemde birşeyler empoze etmektense dinlemek, düşünmek ve öğrenmek istedi.

Dünyaya açık tavrı, onu içinde büyüdüğü savaş sonrası İstanbul'unda meslek ile tanıştıran ilk yapılarını yaptıktan sonra İsviçre ve İngiltere'ye götürmüş, son olarak da Ankara'ya getirmişti. Emin Onat ve Doğan Kuban'ın öğrencisi, Pierre Bonnard'ın çağı oldu. Önce Gökçetin Kanra ile Ercan Evren'in, daha sonra da Vedat Dalokay'ın iş ortağı oldu. Bozkurt Güvenç gibi isimlerle birlikte fikir üretti. Yaşadığımız ortama çok değerli katkıları yapan ve yapacak olan bir çok mimarın da ustası oldu.

Ankara Atatürk Kültür Merkezi, TC Merkez Bankası Konya Şubesi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, Çankaya Üniversitesi Kampüsü gibi projelerin yanı sıra bir çok kurumsal yapı, hastane, turistik tesis, konut, eğitim yapıları, endüstri - enerji yerleşkeleri ve masterplan projelerinde eşi ve çalışma arkadaşı olan Filiz Erkal ile birlikte ortaya koyduğu düşünceler görülebilir. Mimari üretimin yanında yangına jüri üyelikleri ve başkanlıkları yaptı, danışmanlıklarda bulundu. Eğitimci oldu. Meslek kuruluşlarında ve sivil toplum örgütlerinde kurucu oldu. Katkılarıyla bir dönemin fiziksel ve sosyal çevresinin üretimine öncülük edenlerden oldu.

Birlikteliğimiz boyunca benim için en çarpıcı yanı, anı yakalarken açık yüreklilikle en beklenmedik olaylara adapte olabilmesi ve her zaman daha derin bilgiyi ve daha iyi çözümü aramaya olan cesareti idi. Yılgınlığa kapıldığına ve kolaycılığa kaçtığına hiç tanık olmadım. Babam, patronum, çalışma arkadaşım, öğretmenim ve arkadaşımı çok özleyeceğim. Ama eserlerine bakarak onu anımsayabileceğim için çok şanslıyım.

EMRE ERKAL

PROF. DR. ESEN ONAT (1936-2019)

Tüm Sözler Zarafette Buluştu. Kayıplarımızın ardından onları anarken bazı sözcüklerde nerdeyse mutabakat yapılmışçasına birleşiyoruz. Onu tanıyan ama birbirini belki hiç tanımayan insanlar ondan kalan izleri tanımlamaya çalışırken bazı sözcükler etrafında birleşiyorlar. Esen Onat en çok zarafetiyle duruşundaki incelikle anıldı sanıyorum. En çok zarif sözcüğünü duydum onun kaybının ardından, Öğrencisi olduğumuz günlerde de ardından benzer sözlerle konuşur, Ondan söz ederken yüzümüze onun tebessümü yansır, İnce ince konuşurdu her birimizle, Dersi anlatırken mekana sinen duygulardan söz ederdi, Belki şiirler yazdığı için de duygusal, incelikli bir anlatımı vardı.

Mekani insanın rahat edeceği ölçeğe getirmemiz gerektiğini unutulmaz şekilde kazıdı zihnimize. O hem mekana dair bilgiler veriyor, hem proje derslerimize, hem perspektif dersimize giriyor, hem de bölüm başkanı olarak her birimizin kişisel özelliklerine göre, yeni kapılar aralamamız, yeni şanslar elde etmemiz için olanaklar yaratıyor ilişkiler kuruyordu.

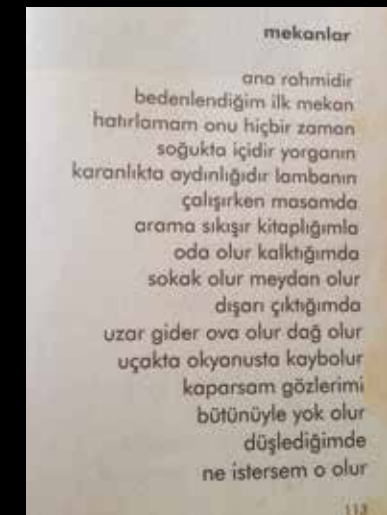
Bir dönem ofisinde kısa süreli bir yoğunluk vardı. Belki bir ay, belki bir buçuk ay, kısa bir süre

Esen Hoca ve Abdullah Demir atölyesine yardıma gitmiştim. Harika bir ofisti. Kuşulu kavşagındaki küçük parka bakıyordu. Çok sıkışık, yoğun bir dönem olduğu için ben orada idim ama ofiste ne bir gerilim, ne bir telaş hatırlıyorum. Sükunet, arkadaşlık hakimdi. Pazar günleri de çalışıyorduk ama pazar öğle yemeğinin şölene dönüştüğünü hatırlıyorum, ayrılırken yaptığı teşekkür konuşmasını hatırlıyorum. Bu huzur ortamı bu güzel anılar yıllar sonra genç mimarların bugünkü çalışma koşullarını gördüğüm pencereden bakınca hocamın değerini bir kez daha anlamak ve paylaşmak için çok kıymetli geliyor.

Okula başladığımda resim çizmeyi çok seviyordum ama kuralı perspektifi, perspektifin inceliklerini onun dersinde öğrenmiştim. Çalışma hayatına başlangıcım da serbest el perspektif çalışmalarıyla olmuştu. Bilgisayarın hayatıma henüz girmediği o günlerde serbest el perspektif önemli mimari anlatım araçlarından biri idi. Hocanın yönlendirmesiyle Tübitak'ta başlayan yolum yine hocanın öğretileriyle perspektif çalışmaları üzerinden serbest mimarlık dönemine doğru evrilmişti.

Pek çok arkadaşına olduğu gibi ne çok dokundu hayatımın akışına... Çok çok teşekkür ediyorum ...

SUZAN ESİRGİN

I. M. Pei 1917 - 2019

Mimarlık camiası, modern mimarlığın bir büyük ustasını. I.M.Pe'i'yi 19 Mayıs 2019'da kaybetti. Modernist mimarlık yaklaşımı, temel geometrik formlarla yaptığı özgün denemeleri ve geride bıraktığı 50'den fazla müze, kütüphane, ofis ve kamu yapıları ile hatırlanacak olan Pei, 1983 yılında mimarlığın en prestijli ödülü olan Pritzker Ödülü'nü kazandı. Jüri Ödül Raporu'nda, I.M. Pei'nin "içinde bulunduğumuz yüzyıla mimarlığın en güzel iç mekan ve yapı formlarından bazılarını verdiği" vurgulandı. Pritzker Ödülü dışında, 1979'da aldığı AIA Altın Madalyası ve 2010'da aldığı RIBA Altın Kraliyet Madalyası, kendisine verilen ödüllerden sadece bir kısmı.

Çin'in Kanton Bölgesi'nde doğan I.M.Pei (Ieoh Ming Pei), Hong Kong ve Şangay'da büyüdü; ABD'ye mimarlık okumaya gitti. 1940 yılında Pensilvanya Üniversitesi'nden Mimarlık Lisans derecesini alan Pei, Walter Gropius ve Marcel Breuer'in öğrencisi olarak Harvard GSD'den Master derecesini kazandı. 1948 yılında Webb & Knapp inşaat firmasında çalışmaya başladı; 1955'de kendi mimarlık bürosunu kurdu. I.M.Pei & Associates olarak başlayan serüven, 1989 yılında Pei Cobb Freed & Partners adını aldı. Pei 1990 yılında kendisini yarı zamanlı olarak emekliye ayırmasına karşın, firmanın yaptığı tüm projelerde danışmanlık yapmaya devam etti.

Pei'nin en tanınmış yapısı, Paris'de Louvre Müzesi'nin avlusunda yaptığı cam piramit ve onun altında yer alan ve tüm müze kanatlarını birbirine ortak bir giriş ve dağılım mekanı ile bağlayan müze genişleme alanı projesi. Bunun dışında yaptığı pek çok yapının yanısıra, Hong Kong'daki Bank of China, Washington DC'deki Ulusal Sanat Galerisi Doğu Kanadı İlavesi, Boston'daki JFK Kütüphanesi, Boston Güzel Sanatlar Müzesi Batı Kanadı ve Müze Yenilemesi, Japonya'nın Shigaraki dağlık bölgesinde Miho Müzesi, Çin'de Suzhou Müzesi ve en son tasarladığı Doha İslam Sanatları Müzesi projeleri de önemli birer mihenk taşı olarak modern mimari tarihi içinde yerlerini almışlardır.

I.M.Pei, kare, üçgen, daire gibi temel geometrik şekilleri esas alarak tasarladığı sade ve net formların getirdiği olasılıkları sadece plan düzeyinde değil, özellikle yapı içerisinde de ustalıkla kullanarak, 20. yüzyılın en vurucu iç mekanlarını yaratmış mimarlarından birisi. Modern mimarının dikte ettiği uluslararası stilin dışında kalmayı bilmiş, yerel mimarının özelliklerini, çevre koşullarını, sosyal ve kültürel bağlamını analiz ederek tasarımlarında stilize ederek kullanmış, bu yönüyle yapılarında varyasyonlar yaratmış bir usta. 1974 yılında Çin'e yaptığı bir gezide Çinli mimarlara "kendi geleneksel mimarlıklarını incelemelerini, batının mimarisini taklit etmemelerini" tavsiye edecek kadar bağlamcı olduğunu hissettirmiş bir mimar.

Planlarındaki kurgu sağlamlığı, doğal ışığı ve strüktürü kullanmaktaki ustalığı, yapılarında seçtiği malzemelerin mükemmelliği, kullandığı detaylardaki sadelik, titizlik ve aradığı artizanlık seviyesi, iç mekanlara verdiği ölçülerin doğruluğu; bunların hepsi Pei'nin tasarımlarındaki titizliğin göstergesi olarak yapılarında hissediliyor. I.M.Pe'i'yi, 20. yüzyılın en ilham veren mimarlarından birisi olarak anmak çok yanlış olmaz herhalde...

İLHAN KURAL

GÖZLÜKULE KAZILARI ARAŞTIRMA MERKEZİ 2019 EUROPA NOSTRA ÖDÜLÜ'NE LAYIK GÖRÜLDÜ

Lahey, 21 Mayıs 2019 - Avrupa'nın bu alandaki en prestijli ödülü kabul edilen, Avrupa Kültürel Miras Ödülleri / Europa Nostra Ödülleri'nin 2019 yılı sahipleri belli oldu. Bu yıl 18 ülkede 27 ödül, koruma, araştırma, üstün hizmet, eğitim ve farkındalık yaratma alanlarında etkileyici çalışmalara verildi. Europa Nostra Ödülü'nü koruma dalında kazananlar arasında Mersin'deki Boğaziçi Üniversitesi, Tarsus-Gözlükule Kazıları Araştırma Merkezi koruma ve yeniden kullanım proje ve uygulaması da bulunmaktadır.

Europa Nostra tarafından 1978 yılında başlatılan Europa Nostra Ödülü programı, 2002 yılında bu yana Avrupa Birliği Komisyonu'nun katılımı ile Avrupa Birliği Kültürel Miras Ödülü/ Europa Nostra Ödülleri olarak devam etmektedir. Ödüller, koruma uygulamalarında yüksek standartları ve yüksek kalitede işçilikleri desteklemek ve kültürel miras konusunda sınır ötesi değişimleri hızlandırmayı amaçlamaktadır. Başarılı uygulama örneklerinin ortaya çıkarılması ve duyurulması ile bu ödül ayrıca Avrupa'da kültürel miras koruma alanındaki çabaların ve projelerin artırılmasını hedeflemektedir.

Ödüller dört kategoride verilmektedir; Koruma, araştırma, kişi ve kurumlarda olağanüstü hizmet, Eğitim, Beceri Geliştirme ve Farkındalık Yaratma.

Öncesi

Şimdiye kadar Türkiye'den ödül alan projeler şunlardır:

2018 İstanbul Yeniköy Eski Rum İlkokulu'nun (Zoğrafion Kız İlkokulu) (Europa Nostra Ödülü)- Doç. Dr. Mehmet Alper (Koruma)
2015 Diyarbakır Surp Giragos Kilisesi Restorasyonu - Doç. Dr. Meral Halifeoğlu (Koruma)
2012 Milet İlyas Bey Külliyesi Restorasyonu - Cengiz Kabaoğlu (Koruma)
2012 Alliano Girişimi ve Dr. Ahmet Yavaş (Kişi ve kurumlarda olağanüstü hizmet)
2010 Yeni Cami Hünkar Kasrı Restorasyonu - Hatice Karakaya (Koruma)
2009 Kültür Karıncaları - Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı (Eğitim ve bilinç geliştirme)
2006 Bursa İpek Fabrikası Araştırması - Dr. Elif Özlem Oral (Araştırma)
2006 Sarıca Kilisesi Restorasyonu- Cengiz Kabaoğlu, Y. Örnek (Koruma)
2005 Ortak Kültürel Miras: Mübadiller Vakfı-Mimarlar Odası (Diploma)
2004 İstanbul Tarihi Yarımada Araştırması - Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy (Araştırma)
2003 Cıbalı Tütün Fabrikası Restorasyonu - Dr. Mehmet Alper (Koruma)
1990 Koç Holding Nakkaştepe Merkezi Restorasyonu (Koruma)
1988 Sadberk Hanım Müzesi Restorasyonu (Koruma)
1984 Yeşil Ev Otel Restorasyonu (Koruma)
1979 Malta Köşkü Restorasyonu (Koruma)

2019 yılında ödüllendirilen Avrupa'da örnek niteliğinde kültürel miras girişimcileri ve bu alanda hizmete adanmış bireyler arasında; simgesel bir dini miras alanı olan ve 1997 yılında geçirdiği yangından sonra yapılan hassas restorasyonu sonrasında yeniden halka açılan Torino'daki Kutsal Kefen Şapeli, Roman kültürlerini ve tarihlerini görünür kılarken yerleşik yargıları Romanların birinci ağızdan aktardıkları karşı tarihleriyle yanıtlama olanağı sağlayan uluslararası ulaşımaya açık bir ortam yaratmış olan

Roman sayısal arşivi, Avrupa'nın kültürel miras alanında en köklü STK'larından, biri olan ve 175 yıldan fazla bir zamandır Norveç'in kültürel mirasını korumaya adanmış bir vakıf, yerlerinden edilmiş nitelikli Suriyeli koruma uzmanlarına yönelik, İstanbul'da yerleşik bir Alman enstitüsü tarafından yürütülen, Avrupa ve ötesinde güçlü bir örnek oluşturacak bir eğitim programı gibi geniş bir yelpazede örnekler var.

Bu sene Avrupa'nın çeşitli yerlerinden kültürel miras uzmanlarından oluşan bağımsız jüriler 34 Avrupa ülkesindeki kişi ve kurumdan gelen 149 başvuruyu değerlendirdi ve kazananları belirledi.

2019 ÖDÜLLERİ

Koruma Dalında

Montreuil Şatosu, Bonnin, FRANSA
Mutso Suriçi Yerleşimi, GÜRCİSTAN
Kutsal Kefen Şapeli, Torino, İTALYA
Saint Bavo Katedrali, Haarlem, HOLLANDA
Kraliçe Louise Adit Kompleksi, Zabrze, POLONYA
Arkeolojik Kalıntılar Sergileme Pavyonu, Celje, SLOVENYA
Lithica s'Hostal Taşocağı, Menorca, İSPANYA
Elhamra, Partal Sarayı İbadethanesi,Granada, İSPANYA
Zafer Kapısı, Santiago de Compostela, İSPANYA
Ortaçağ'dan kalma Tithe Ahır/Ambarı, Ingatorp, İSVEÇ
Yr Ysgwrn Çiftliği, Trawsfynydd, Galler, BİRLEŞİK KRALLIK

Araştırma Dalında

Solak 1: Öngörülü Arkeoloji Modeli, ERMENİSTAN/İTALYA
VERONA: OpeN Access'de Van Eyck Araştırmaları, BELÇİKA
RomArchive - Roma Sayısal Arşivi, ALMANYA

Üstün Hizmet Dalında

VVIA - Flaman Endüstriyel Arkeoloji Birliği, BELÇİKA
Fortidsminneforeningen -Norveç Ulusal Vakfı, NORVEÇ

Eğitim, Beceri Geliştirme ve Farkındalık Yaratma Dalında

TUMO Yaratıcı Teknoloji Merkezi, Erivan, ERMENİSTAN
Tarih Radarı 1938, Viyana, AVUSTURYA
Betina Ahşap Gemi Yapımcılığı Müzesi, HIRVATİSTAN
Anıt Avrupa, Berlin, GERMANYA
Kültürel Mirasın Vekilharçları, ALMANYA
Yunan Kültür Yolları, Atina, YUNANİSTAN
Müşterek topraklar: Alpler'de Kültürel Topluluklar Haritası, Parco Nazionale Val Grande, İTALYA
Le Dimore del Quartetto, Milano, İTALYA
Kraliyet Sofrasında Bir Yer, Varşova, POLONYA

Bu sene AB Yaratıcı Avrupa programına dahil olmayan ülkelerden çok etkileyici iki çalışma da Europa Nostra Ödülü'ne layık bulunmuştur. Bunlar; koruma dalında, Boğaziçi Üniversitesi Tarsus-Gözlükule Kazıları Araştırma Merkezi, Mersin, TÜRKİYE, üstün hizmet dalında ise Léonard Gianadda, Martigny, İSVİÇRE.

Sonrası

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ TARSUS-GÖZLÜKULE KAZILARI ARAŞTIRMA MERKEZİ, MERSİN, TÜRKİYE

Tarsus'ta 19. yüzyıldan kalma terk edilmiş bir çırçır fabrikası, gerçekleştirilen restorasyon çalışmaları sonrası, arkeolojik araştırmalar ve halkın katılımı için yeniden tasarlanmış çağdaş bir merkeze dönüştürülmüştür. Geçmişte pamukların tohumlarının ayrıldığı sanayi kompleksi, bugün şehrin merkezinde yer alan Gözlükule höyüğünde araştırmalar yapan Boğaziçi Üniversitesi kazı ekibine hizmet verecek şekilde düzenlenmiştir. Proje, TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği ve katkıları ve TC. Kalkınma Bakanlığı fonlarıyla Boğaziçi Üniversitesi tarafından finanse edilmiştir.

Gözlükule höyüğünden çıkarılan eserlere yönelik konservasyon ve restorasyon çalışmalarının yürütüleceği modern bir laboratuvar ve eser arşiv depolarının kazandırıldığı merkezde; kazı evi, kütüphane, çalışma odası, açık mutfak ve yemek alanı, ulusal ve uluslararası konferansların düzenlenebileceği konferans salonu ve sergi salonu yer almaktadır.

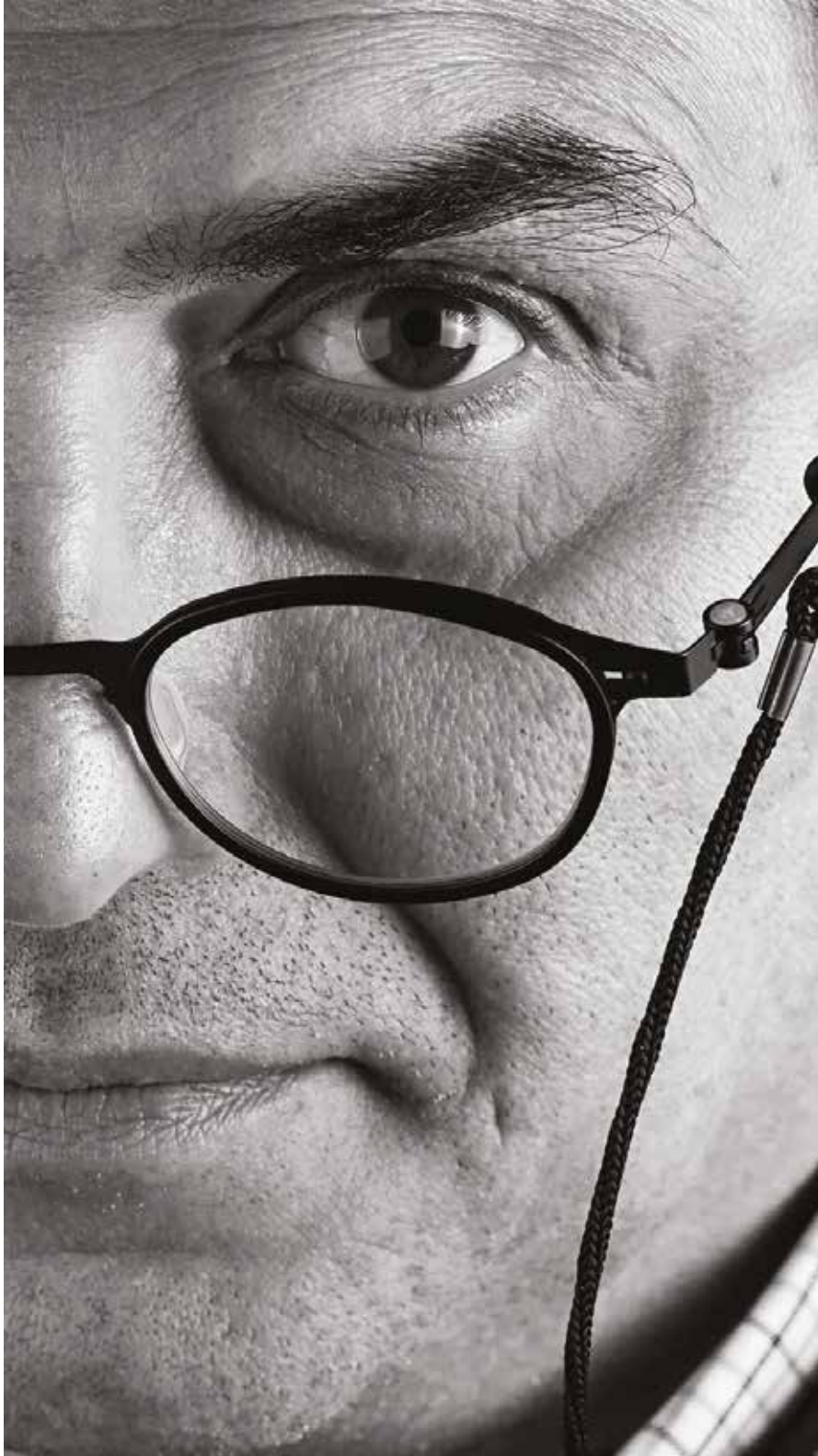
Restorasyon uzmanı yüksek mimar Saadet SAYIN yönetiminde, sürdürülebilir tasarım projesi APAYDIN Mühendislik ile, uygulama çalışmaları ise SAYKA İnşaat ile gerçekleştirilen proje; kompleksin mimari, mekânsal ve estetik değerlerini ortaya çıkartırken, yapının endüstriyel miras eseri olarak sahip olduğu özgün tarihsel karakterini de korumaktadır.

Merkez, araştırmacıların ve yerel toplumun ihtiyaçlarını karşılayarak kentin çağdaş yaşamına yeniden entegre edilmiştir. Jüri, projenin ödül alma sebebini; "yapının en az tarihi kadar orijinal olan yeni işlevine" övgüde bulunarak "araştırmalar, basit ve işlevsel mimariye sahip yapı kompleksinin Avrupa tarihinde önemli bir yere sahip olduğunu göstermiştir. Ek olarak, dönüştürülmüş sanayi miras alanının kentsel alana işlevsel entegrasyonu, bulunduğu çevrenin dönüşümüne katkıda bulunmaktadır" şeklinde açıklamıştır.

Kompleksin enerji ihtiyaçları için geliştirilen yenilikçi teknolojiler, kültürel miras alanlarının sürdürülebilir dönüşümü için bir model oluşturmuş, kazı ekibi tarafından eserleri temizlemek için kullanılacak yağmur suyunu depolamak için yeni bir sistem geliştirilmiştir. Bunun yanında elektrik ve sıcak su, çatıdaki güneş ve fotovoltaiik panelleri tarafından sağlanmakta, bu uygulamalar sayesinde araştırma merkezinin tüm enerji ve sıcak su gereksinimleri güneş enerjisi tarafından karşılanmakta ve böylece kompleksin karbon ayak izini büyük ölçüde azaltmaktadır. Jüri, "nitelikli malzemelerin kullanıldığı bu müdahale, yapıyı geleceğe taşıyor" diyerek bu yaklaşımın "21. yüzyılın sürdürülebilirlik gereklilikleri ile baş etme konusunda oldukça iddialı" olduğunu ifade etmiştir.

Ödül sahipleri projelerini 28 Ekim günü yapılacak Mükemmeliyet Fuarı'nda tanıttacak. Ayrıca 27-30 Ekim 2019 tarihlerinde düzenlenecek Avrupa Miras Kongresi'ndeki çeşitli etkinliklere katkıda bulunacaklar.

29 Ekim akşamı ise, Paris'te Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un himayelerinde Avrupa Komisyoneri Tibor Navracsics ve Maestro Plácido Domingo'nun ev sahipliğinde Avrupa Miras Ödülleri Töreni'nde ödüllerini alacaklar.

MİMAR PORTRELERİ 'FORM.AL' SERGİSİ MİMARLIK VE SANAT DÜNYASINI BULUŞTURDU

**MİMAR ENİS ÖNCÜOĞLU:
"GÖRSEL HAFIZA VE ALGIDA SEÇİCİLİK
MİMARLIKLA BERABER
GELİŞEN BİR REFLEKS OLDU"**

Kalebodur'un mimarlık kültürüne katkıda bulunmak amacıyla desteklediği 'FORM.AL' fotoğraf sergisi; mimarlık, tasarım ve sanat dünyasının önemli isimlerini bir araya getirdi.

Öncüoğlu Mimarlık'ın sahibi Enis Öncüoğlu'nun çektiği 165 mimarın portrelerinden oluşan 'FORM.AL' sergisi, 21 Haziran Cuma akşamı iş, sanat ve cemiyet hayatından önemli isimlerin katıldığı özel bir davetle kapılarını açtı.

Kalebodur'un ev sahipliğinde 21 Haziran-9 Temmuz 2019 tarihleri arasında açık olan FORM.AL sergisi sanatseverleri Plevneli Gallery Dolapdere'de ağırladı.

Üyesi olduğu mimarlar meslek grubunun yaşayan her nesilden kişilerini kamerası ile buluşturan Enis Öncüoğlu, portre fotoğrafa yönelik ilgisini şöyle anlatıyor: "Görsel hafıza ve algıda seçicilik mimarlıkla beraber gelişen bir refleks oldu. Son birkaç sene öncesine kadar, sadece kentler, mimari ve seyahatler ile sınırlı fotoğraflar çekiyordum. Çevremdeki insanlar ve duygularını kadrajımda görmek, benim ilgimi daha fazla çekmeye başladı. Özellikle yakın çevrem ve mimar dostlarımı her ortamda fotoğraflayarak geniş bir arşiv oluşturdum."

KALE BASIN BÜLTENİ'NDEN ALINTI

ENİS ÖNCÜOĞLU HAKKINDA:

Enis Öncüoğlu, ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nden 1989 yılında mimar olarak mezun olduktan sonra çalışmaya Öncüoğlu Mimarlık'ta başladı ve ofisin kurucusu mimar Hasan Öncüoğlu'nun vefatının ardından da 1996 yılında şirketin genel müdürlüğünü üstlendi.

Enis Öncüoğlu pek çok ulusal ve uluslararası yarışmada da jüri üyelikleri yapmakta ve MAPIC, MIPIM, ProEstate, ARKIPARC gibi pek çok ulusal ve uluslararası konferansa konuşmacı olarak katılarak mimarlık ve gayrimenkul alanlarındaki tecrübelerini paylaşmaktadır.

Enis Öncüoğlu'nun TMMOB Mimarlar Odası üyeliği, TSMD (Türk Serbest Mimarlar Derneği) ve OMIM (ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mezunları Birliği) Yönetim Kurulu Üyelikleri, AMPD (Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Derneği), TMMMB (Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği) ve ICSC (International Council of Shopping Centers) üyelikleri bulunmaktadır. Öncüoğlu aynı zamanda TSMD Ankara Mimarlık Merkezi'nin kurucuları arasındadır.

MİMAR PORTRELERİ FORM.AL

Yakında yitirdiğimiz ünlü fotoğraf sanatçısı Ara Güler, "Fotoğraf hakikattir. Sanat olamaz. Sanat olmasına lüzum yoktur fotoğrafın. Fotoğraf tarih olayıdır. Tarihi zapt ediyor, bir makine ile tarihi durduruyorsun." diyor.

Güler, özellikle Paris Match foto muhabirliği yaptığı 1950'lerin sonlarında, kendi belirlediği bir misyonla çağın ünlülerinin portrelerinden oluşan bir koleksiyon geliştirmişti. Albert Einstein'dan Yaşar Kemal'e, Nazım Hikmet'ten Pablo Picasso'ya, Salvador Dalí'den Federico Fellini'ye, Winston Churchill'den Fidel Castro'ya değin portrelerini çektiği ünlülerle -Güler kendi kabul etmese de- bir 'dünya sanatçısı' olurken; ünlüler de onun saptadığı imge ile tarihte yerlerini, belki de sonsuza değin aldılar.

Enis Öncüoğlu'nun son aylarda emeğini adadığı 'Mimar Portreleri' projesi bir bakıma Güler'in 'portre tutkusunu' anırtıyor ama tutum ve yapılanma açılarından çok farklı. Öncüoğlu, üyesi olduğu mimarlar meslek grubunun her nesilden mensubunu stüdyosuna çağırıyor ve kendi ortamında kamerası ile buluşturuyor. Ortam, ışık ve diyalog onun denetiminde.

Öncüoğlu'nun yumuşak, rahatlatıcı yönlendirmesi ile mimarlar poz vermiyor, yüz hatlarını onun kamerası ile buluşturuyor. Çoğunlukla 15-20 dakikalık süre içinde aynı kişiden aynı ortamda: utangaç, çekingen, gergin, güleç, rahat, düşünceli, dalgın, uzakta, sıkılmış, neşeli, muzip, vb. yüz dışavurumları tarihin dağarcığına kayıt oluyor. Yıl 2019, FORM.AL artık onlarca mimarın Öncüoğlu'nun çağrısına uyup yüzünü gönüllü ödünç verdiği bir belge hazinesi.

Ara Güler, "Yaşam size verilmiş boş bir film. Her karesini en mükemmel bir biçimde doldurmaya çalışın" derken, Öncüoğlu'na da binlerce karelik bir 'ödev' vermiş oluyor.

Yine Güler'le bağlarsak, iş imge teknolojisi değil, onun arkasındaki göz, algı ve beyin. "En iyi makine en iyi fotoğrafı çekseydi, en iyi daktiloya sahip olan da en iyi roman yazardı."

PROF. DR. SUHA ÖZKAN

TÜRK SMD 13 MİMARLIK ÖDÜLLERİ

TÜRK SMD 13. MİMARLIK ÖDÜLLERİ TÖRENİ, MİMARLIK VE YAPI SEKTÖRÜNÜN PAYDAŞLARININ GENİŞ KATILIMIYLA 16 ŞUBAT 2019 TARİHİNDE TSMD MİMARLIK MERKEZİ'NDE DÜZENLENDİ.

Türk Serbest Mimarlar Derneği, mimarlık ortamına ve kültürüne katkı koyan mimarları, kurumları ve yapıları ödüllendiriyor. İki yılda bir düzenlenen TürkSMD Mimarlık Ödülleri, Büyük Ödül, Yapı Ödülü, Mimarlığa Katkı Ödülü, Basın-Yayın Ödülü ve Jüri Özel Ödülü olmak üzere 5 dalda veriliyor.

TürkSMD Mimarlık Ödülleri 2017 - 2018 dönem jüri üyeleri, Prof. Dr. Suha Özkan (jüri başkanı), Nesrin Yatman, Neşe İtez, Enis Öncüoğlu, Hüseyin Egeli, Cem Sorguç, Önder Kaya ve Gökhan Aksoy'dan oluştu.

TürkSMD geçmiş dönem başkanları tarafından takdim edilen ödüllerin sahipleri şu şekilde sıralandı:

BÜYÜK ÖDÜL	Güngör Kaftancı
YAPI ÖDÜLÜ	Saadet Sayın Boğaziçi Üniversitesi Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi
	Han Tümertekin Türkiye Cumhuriyeti Misyon Binaları Strazburg
	Kerem Yazgan, Begüm Yazgan Hamamyolu Urban Deck (Hamamyolu Park ve Meydan Düzenlemesi)
MİMARLIĞA KATKI ÖDÜLÜ	İrfan Balıoğlu
	Celal Okutan
BASIN YAYIN ÖDÜLÜ	Banu Binat
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ	Prof. Dr. Celal Abdi Güzer
	İzmir Büyükşehir Belediyesi, Aziz Kocaoğlu, İlhan Tekeli İzmirdeniz Projesi

BÜYÜK ÖDÜL GÜNGÖR KAFTANCI

Ödül gerekçesi

Mimarlık eğitimini, mimarlığın ve kentlerin modern çizgisinin evrilerek dönüştüğü 20. yüzyılın ortalarında, İstanbul Teknik Üniversitesi gibi gelişmelerin merkezinde olan bir kurumda gerçekleştiren; ardından da çalışmalarını İzmir'de sürdüren Güngör Kaftancı, meslek hayatını, modern mimarlığın Türkiye'deki yarım yüzyıllık serüveninin tanığı, katılımcısı ve izleyicisi olarak geçirmiştir. 1930'lardan başlayarak ülkedeki ilk örneklerini veren ve 1950'lerde de Uluslararası Stil olarak varlığını somutlaştıran Modernizm, Güngör Kaftancı'nın gönülden benimsediği ve meslek hayatı boyunca sadık kaldığı bir yaklaşımı oluşturmuştur. Bu süreç mimar açısından, tasarım boyutunda taklitçi olmamaya çalışarak "evrensel" ve biçimci olmamaya çalışarak "yerel" ile ilişkilenmeyi önemseyen bir arayış olarak yaşanırken; mesleki örgütlenmelerde üstlendiği görevler, mimarlığa, kente ve topluma ilişkin kaygılarını anlattığı yazıları, kentleri ve yapıları derinlemesine dolaştığı yurtiçi ve yurtdışı gezileri, onun mimarlığını ve mimarlık üzerinden kurduğu dünya görüşünü zenginleştirmiştir. Böyle bakıldığında, Güngör Kaftancı'nın meslek hayatını, modern mimarlığın son yarım yüzyıllık serüvenine yönelik bir tanıklık olarak da nitelemek mümkündür. Kaftancı, TSMD "Büyük Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Özgeçmiş

1931 yılında Uşak'ta doğan Güngör Kaftancı, 1948 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi'ne girdi. 1953 yılında mezun olup, 1955 yılında askerlik hizmetini tamamladıktan sonra İzmir Belediyesi Proje Bürosu'nda görev yaptı. 1957 yılında İzmir'de serbest mimar olarak çalışmaya başlayan Kaftancı, 1972 yılında Necdet Yorgancıoğlu ve Ali Köstepen ile birlikte GNA Mimarlık Kollektif Şirketi'ni kurdu. 25 yıllık beraberlikte pek çok proje ve uygulamaya imza attı. 1996-1997 yıllarında DEÜ Mimarlık Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak da çalışan Kaftancı, 1998 yılı başında aktif mimarlık çalışmalarına son verdi. Mimarlıkla iç içe geçen yaşamında pek çok ödül ve jüri üyeliğini barındıran Kaftancı'nın uzun süren mimarlık yaşamı boyunca edindiği birikimlerinden, deneyimlerinden ve yaptığı ürünlerden bazılarını aktardığı "Mimarlıkta Yarım Yüzyıl" isimli bir de kitabı bulunmaktadır. Meslek örgütü olan Mimarlar Odası ile çalışmalarına halen devam eden Kaftancı, dönem dönem Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu'nda başkanlık görevini üstlenmiştir ve Mimarlar Odası İzmir Şubesi'nin yayını olan Ege Mimarlık Dergisi'nin yayın komitesinde de bulunmuştur. Hem İzmir hem de Türkiye mimarlık ortamının gelişimine katkı sağlayan birçok yapıya imza atan Kaftancı, günümüzde de yazdığı yazılar ile mimarlık alanına katkı sağlamaya devam ediyor.

Güngör Kaftancı ile Söyleşi

24 Nisan 2019

Şükrü Kocagöz: Sayın Güngör Kaftancı ile Serbest Mimar dergisi için söyleşi yapıyoruz, ben bazı sorular hazırladım, onların üzerinden gideceğiz ama sorulara bağlı kalmak da hiç önemli değil, her zaman bu söyleşi başka yönlere genişler, daralır.

Belki mimarlara hiç sorulmadık bir soru ile başlayalım. Mimarlık mesleğini seçmiş olmaktan hiç pişmanlık duyduğunuz bir an oldu mu?

Güngör Kaftancı: Çok kısa bir yanıt olacak: Hayır.

ŞK: Çok da güzel bir yanıt oldu. Peki mesleği uygularken karşılaştığınız en büyük zorluk sizce ne oldu?

GK: Bu soru tabii benim yarama tuz basmış oluyor. En büyük zorluk ve en kötü günlerim, 1959 yılında kayınbiraderim Ergun Unaran ile birlikte bir yarışma kazandığımız zamanlardı. Ben büromu açalı 1,5 yıl olmuştu, serbest çalışmaya yeni başlamıştım. SSK'nın Bursa Hastanesi yarışmasında birinci olduk. Bundan bir süre sonra da,

bu sefer bir özel yarışma İzmirli mimarlar arasında düzenlediler. Kimlerin katıldığını söylemediler, belki de yarışma açmadılar, bilmiyorum. Bizden de teklif aldılar ve siz kazandınız dediler, Alsancak Hastanesi. Bunlar olunca ben de önümde mesleki olarak çok güzel bir kulvar açıldığını düşündüm. Meğer hayatımın mesleki bakımdan en kötü günlerine girmişiz. Çünkü beni projelerin tasdiki sırasında olağanüstü üzdüler. Bir mukavele yapma süreci geçirdik, korkunç bir şey. Yarışma şartnamesinde açıkça yazdığı halde, kontrollük hizmetini verilebilir yazdılar, sonra da vermediler. Proje safhasında da bize 9 ay müddet verdiler, buna statik, elektrik, tesisat vs. projeleri dahil, 9 aylık müddet 4 yılda bitti. Ve bizim cezai maddemiz var gecikirsek, biz hiç ceza vermedik, tamamen onay süreleri yüzünden. Bunlar zaten verdikleri zarar, ama asıl maddi zararları oldu. İş büyük olduğu için büromuzda teşkilatlandık, zaman zaman 6-7 kişi hanl hanl proje için çalışıyor. Tasdik olup paramızı alacağız ama alamıyoruz. Başka işler yaptığımız için hadi para sıkıntısı da önemli değil ama, Ankara'ya her safhada projeleri götürüyorum, benim için bir işkence oldu. Bugün hayatta olan yoktur belki, SSK'da çalışan mimarlık bürosu bana kök söktürdü. Her yaptığımızı eleştirip, her seferinde küçümseyici durumlar. Hepsı benden büyük insanlar, ben çok gencim. E o zaman siz kazansaydınız yarışmayı. Her konuda, belki enferyoritelerinden dolayı bilemiyorum, her Ankara'ya gidişimde bana işkence çektiler. Rahmetli kayınbiraderim gitmiyordu, hep beni gönderiyordu. Her Ankara'ya gidişte, mesleğimin sonrasını düşünüyorum, bana en ağır gelen dönemdi. Ben bir şey yapıyorum, "böyle olmaz, şöyle yapınız" şeklinde, ikisi arasında tamamen görsel konularla ilgili diyelim. Yapının işlevsel meseleleri değil, çünkü hastanenin işlevselliği önemli, bu konuda etüt ediyoruz, kitaplar karıştırıyoruz, günlerce doktorlar ile görüşüyoruz, ondan sonra oradaki bir mimar "böyle olsun efendim" diye hem küçümseyici bir tavır takınıyor, hem de tasdiklerimizi yapmıyorlar. Hiçbir sebep yokken, bize hiç ceza kesilmemişken, bek-

liyor orada proje. Meslek hayatımın en kötü dönemi oldu, mimarlık olarak orada bürokratlardan çektiğim büyük bir ıstıraptır.

ŞK: Böylece bundan sonraki soruyu da cevaplamış olduk. Çünkü, meslek yaşamınızda profesyonel işveren ilişkisinde kamu ile olanlar mı yoksa özel sektör ile olanlar mı daha zordu diye soracaktım. Kamunun en zor olduğu anlaşıldı sanırım.

GK: Biraz daha üstünde, biz bu arada bir kamu işi daha yaptık, o da Alsancak Stadyumu'ydu. Yarışma değildi, bize sipariş ettiler. O projeyle tamamen Ergün ilgilendi. O projeyle de sonunda mahkemelik olduk, mahkeme 10 yıl sürdü ve sonunda kazandık. Bir alacak davası idi, 10 yıl sonunda istediğimiz alacağı verdiler ama enflasyon nedeni ile... Bu sorunuzun cevabı şöyle: Ben SSK ile olan durumu sonuçlandırdığımda yemin bilah ettiim, bir daha bürokratik işlere girmem, kamu işlerine girmem, hele Ankara'ya hiç gitmem diye. Bu söylediğim tabii 60 lı yıllar. Belki şimdi çok şey değişmiştir, artık bürokrasi umarım böyle değildir. Ama ben bir daha da kamu ile hiç iş yapmadım.

ŞK: Ben bu soruyu size şunun için sordum. Philip Johnson ile yapılan bir röportaj okumuştum. 99 yaşında yapılmış, zaten 100 yaşında vefat etti. Mesleği uygularken karşılaştığı en büyük zorluk olarak tahsilatı söylüyordu. Para almakta 99 yaşında dahi büyük zorluk çektiğini söylediği için bu soruyu sordum.

GK: Bu da tabii her mimar için çok önemlidir, ama ben özel sektörle çalıştığım için, bu zorluğu çok seyrek olarak yaşamışımdır. Bilirsiniz, size bir avam proje teklifi yaparlar, verirsiniz, ama o inşa edilmez kalır ise o başka. Ama bir anlaşma yapıp da özel sektörden ücretini alamadığımız durum hiç olmadı.

ŞK: Buradan biraz öncelere dönelim, eğitime. Şöyle sorabilirim: Uygulama sürecinde eğitiminizin hissettiğiniz artı ve eksileri neler oldu? "Okul şöyleydi, böyleydi" demek-tense, daha sonra mesleği uygularken "bize okulda iyi ki bunları göstermişler" dedığınız, bir de "şu konularda bizi biraz daha eğitselerdi" dediğiniz noktalar var mıdır?

GK: Tabii, her ikisi de var, ama önce şunu söylemeliyim. Ben bu konuyu tek başına

soyut olarak yanıtlamak yerine, bildiğim kadarı ile bundan 15-20 yıl evvelki durumlarla, ben hocalık da yaptım biliyorsunuz, bu mukayeseyi yaparak söyleyebilirim ki, bizim eğitimimiz olağanüstüydü. Hem hocalarımız yönünden, hem okuldaki mekânsal olarak, gerçekten olağanüstüydü. Taşkışla yeni restore edilmişti, biz okula başladığımızın ikinci sömestri oraya taşındık. Dolayısıyla mükemmel mekanlarda, mükemmel hocalardan feyz alma imkanını bulduk. Daha önemlisi çok iyi bir eğitim gördük. Benim büromda çok sayıda genç mimar çalıştı, hatta kısa bir süre galiba sen de çalıştın. O gelenlerden, senin gibi dışarıda eğitimini görmüş değil de, Türkiye'deki üniversitelerden yetişen genç mimarların yeterliği ile benim zamanımı kıyaslayarak, yapı ile ilgili bütün sorunlarda, özellikle inşaatla ilgili sorunlarda bizim çok iyi eğitildiğimiz kararına varıyorum. Ama o mukayese ile. Belki daha iyisi, daha fazlası olabilirdi. Daha iyisi ne kadar olurdu bilemiyorum, çünkü dolu dolu bir beş yıl geçirdik, ben ayrıca bu beş yıl içinde, normal dersler dışında maddi bakımdan sorunlarım olduğu için hocaların yarışmalarında akşamları yardımcı olurdum. Yani neredeyse iki dönem mimarlık eğitimi yapmış gibi oldum. O da dolayısıyla bir eksiklik, şimdi bilemiyorum, ama hiçbir mimar bu konuda "eğitimim bitti" diyemez. Sen de biliyorsun ki mezun olduktan sonra da insan öğreniyor birçok şeyler. Onlar okulda mı öğretilmeliydi dersin, hepsi öyle değil. Yani insanın hayatta, uygulamada öğrendiği şeyler bambaşka olabilir.

ŞK: Somut bir okul anınız var mı, "bir gün şu arkadaşımla, şu hocamla" gibi sizde iz bırakan veyahut nükteye neden

olmuş? Yani Taşkışla'nın o atmosferini daha iyi duyum-samak için... çok vardır da içinden birini cımbızlayabilir misiniz?

GK: Biraz zor, hatta en zor sorunuz bu, çünkü bir tane iki tane değil, tabii acı tatlı günler oldu, ama ben hem acı hem tatlı tarafı olan iki şey anlatayım birbirine bağlı olarak, benim için çok hoş bir olaydı. Nice komik olaylar var, ama onlar yerine ... Ben konkurlara girmeye başladım öğrenciliğimiz sırasında, 3. sınıfta bir arkadaşımla beraber. Yeni İstanbul Gazetesi bir yarışma açtı, ucuz ev yarışması, kimler arasında, mimarlık öğrencileri arasında. O zaman da Türkiye'de mimarlık eğitimi veren iki müessese var, birisi İstanbul Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi, diğeri Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü. Gizli-den gizliye bu iki kurum arasında bir rekabet de var. Biz birinci olduk, bu tabii beni müthiş mutlu etti ve kendimimize de güven oldu. Ertesi sene 4. Sınıfta bir yarışma açıldı, Ankara Ulus Meydanında, Emekli Sandığı Rant binası yanlış hatırlamıyorsam, büyük bir yapı. Bizim sınıftan 3 grup girdi, ben de diğer iki arkadaşımla birlikte, rahmetli Ergun Evrenol vardı çok yakınım, onla biz buna girelim dedik. Bunda da bir mansiyon aldık, başka birinin imzasıyla. Bizim sınıftan diğerleri de aldı dereceler. Biz iyice

kendimize geldik, Buraya kadar çok iyi anılar. Ama ondan sonra diploma travayını aldık, mezun olacağız artık, bir konkur açıldı, sanıyorum Eskişehir Hastanesi. Belki daha sonra hastane yapıları ile ilgimizin artması böyle oldu. Üç arkadaş "buna girer miyiz, gireriz", ama bir taraftan da diploma travayı var, nasıl yapacağız? Okulda çok mükemmel çalışma imkanlarımız vardı. Üçümüz orada hastaneye çalışıyoruz, akşam eve gidiyoruz, o zaman Kadıköy'de bir evimiz var, herkes kendi diploma travayını evinde çalışıyor. Halbuki diğer arkadaşlar okulda çalışıyor, odalar veriyorlar bize falan. Korkunç bir çalışma... Etütler bitti falan, çok zor geldi bize, gece, müthiş bir yor-

gunluk, neticede temize çekme sırası geldi. Vatman kağıtları aldık, 10-12 pafta, o da deşetli bir para, o zamanlar, bütçemiz son derece sıkışık. Kağıtları da aldık, kurşunkalem çizerken, teslim 1 hafta falan kalmış, Enver Tokay diye bir asistanımız vardı, çok ünlü bir mimar o zaman, bütün yarışmaları kazanıyor falan. Oradan geçiyor, birimiz "hocaya bir sorsak mı" demez mi? Hocayı çağırdık, anı işte orada başlıyor, hocam biz böyle böyle dedik. Daha bakmadan "ben zaten öğrencilerin yarışmaya girmesinin karşındayım" diye başladı lafa. Sonra projelere baktı, bir şeyler sordu, cevap veremedik, "olmaz böyle şey, böyle proje kazanmaz" dedi, "yazık emeğinize" dedi. Zaten bitkin durumdayız, gitti hoca ve biz vazgeçtik. O kadar çalışmıştık ki, diploma travayını iyice ihmal etmiştik, 15-20 gün sonra da diploma travayı verilecek. Son derece kötü bir diploma travayı yaptım, iyi ki geçirdiler. Nasıl geçirdiler bilmiyorum, ben olsam bırakırdım. Belki eski yıllardaki başarıları vardı, onları mı kale aldılar, yoksa Yani üçümüz de kötü projelerle diploma travayı verdik. Benim için acı oldu o projeden vazgeçmek, bütün emeklerimiz gitti, bir taraftan diploma travayı, birbirine bağlı iki tatlı anı...

ŞK: O günlerin havasını gayet güzel canlandırmış oldunuz. Biraz da sizin mimarlığınız konusuna geçelim. Mimari tavır ve üslubunuzu nasıl özetleyebilirsiniz? Bunun yaşam görüşünüzle, politik duruşunuzla sizce bağlantılı bir bütünlüğü oldu mu yaşamınız boyunca? Bir mimari üslup geliştirirken sizin de kültürünüz, politik duruşunuz bunlarla nasıl bağlar kurdu?

GK: Bu sorunun özellikle bu şekilde sorulması çok önemli, çok ilginç. Bir defa seni kutluyorum çünkü insanın genel dünya görüşüyle mimarlık anlayışının örtüşüp örtüşmemesi son derece önemli gibime geliyor. Ama burada bunun yanıtını tam verebilmek için benim dünya görüşüm nedir, mimarlık anlayışım nedir, onları anlatmak lazım.

ŞK: Evet, soru onun için zaten.

GK: Yalnız, daha önce şunu söyleyeyim. Sonraki yıllarda ben kendi kendime buna benzer düşünceleri kafamdan geçirdiğimde, dünya görüşümle mimarlık konseptim arasında tam bir bağıntı, uyuşma, üst üste çıkışma olduğunu gördüm, ama ben dünya görüşümün ışığında bir mimarlık anlayışı yaratmadım, bu kendiliğinden olmuş.

ŞK: Doğal olarak, çok güzel...

GK: Onun için önce kısaca dünya görüşüm dediğiniz, politik görüşüm... Aslında maalesef hiçbir politik partide görev almadım, alamadım, keşke alsak, ama bu konudaki eksikliğim. Sen de çok yakından biliyorsun, Mimarlar Odasındaki çalışmalarım oldu. Nedir oradaki çalışmalar da da bütün düşündüğüm? Onu da belki bilirsin, sosyalist tandanslı bir insandım. Tabii sosyalist olmak da öyle büyük bir yelpaze içindeki, ama benim öğretime göre biz Türkiye'nin, topyekûn halkımızın kalkınmasını isteyen bir grubuz. Bu kalkınmanın yöntemleri içinde de sosyalist bir düzenin daha uygun olacağını, yani hem önce kalkınmak, hem de sonunda her türlü ürünün adil paylaşımı gibi sorunlar var. Buna bağlı olarak Mimarlar Odasında da bu gibi fikirlerin çok tartışıldığı dönemlerden kalma bir slogan vardır, belki sen de hatırlarsın. "Türkiye

kıt kaynaklarını çok dikkatli kullanmak zorunda olan bir ülkedir.” Çünkü, özellikle o yıllardan bahsediyorum, bütün bu konuştuğlarımız, 1950 ile 70 arasında. Kalkınmak zorundadır, geri kalmış demeyelim ama kalkınmakta olan. Neyle kalkınacaksınız? Sanayileşme o günkü kalkınmanın başlıca yolu, sanayileşmenin de yapılabilmesi için sermaye birikimi, onun için de tasarruf gerekli. Bunun için de ülkenin en büyük masraflarından birisi inşaat sektörü. Biz ülke ekonomisini çok dikkate almak zorunda olan bir mesleğe sahibiz. Bu benim dünya görüşümün geneli. Şimdi bunun benim mimari görüşümdeki aksi ... Tabii bir dünya görüşünü bu kadar yıl sonra böyle birkaç kelime ile söylemeye çalışınca çok eksikler, çok yanlış anlaşmalar olabilir. Ama söylemek istediğim, tam materyalist bir görüşüm vardı, yani bu görüş ta benim liseden başlayan bir olayım, yani mimar olduktan sonra değil. Sonra mimarlığı da tamamen rasyonel bir tavır içinde yürütmeye çalıştım. Etkisi altında kaldım birçok şeyin, bunlardan bir tanesi, tam mezun olduğumuz yıllara yakın Türkiye’ye gelen modernizm akımlarıdır. Modernizmin bendeki uyandırdığı etki, rasyonalist olmak, fonksiyonalist olmak, işlevsellğe ve konstrüksiyona önem vermek. Yani yapının yapılabilirliğini ön plana almak. Yaratacağınız estetik değerleri bu çerçeve içinde yapmaya çalışmak. Yoksa mimarlığı, sadece yaratıcılık, sadece kitlesel veya mekânsal bir estetik, güzel yaratmaya dönük olarak uygulamak değil. Bunlar olacaktır ama ana koşulları işlevselliktir. Yani bizim işlevini görmeyen ama çok güzel bir bina yapmak gibi bir fantezimizin, bir lüksümüzün olmaması lazım. Ama buna ben demin söylediğim dünya görüşümden değil, mimarlığı hep uygulamanın içinde yaptığım için karar verdim. Yani yapıları yapmamız, inşaa etmemiz lazım ve bunun yapı ekonomisine son derece dikkat etmemiz lazım. İşlevlere son derece dikkat edilmeli. Bunlar insanı rasyonel kılıyor. Bu arada, nasıl söylesem, modernizm ilk ortaya çıktığı Avrupadan, olaylar bize çok geç 20 - 25 yıl sonra geldi. Ve o zaman bir üslup sorunu olarak geldi, biçimsel yönleri de vardı. Ben modernizmi öyle anlamadım. Corbusier manifestosunda da uzun uzun yazar, işlevin önemli olduğu, konstrüksiyonun önemli olduğunu. Rasyonalitenin önemli olduğu bir tarzdan bunu anladığım için hep sürdürdüm, modernist etkiden de hiçbir zaman kurtulamadım. Yani hep modernist olarak kaldım. Tabii burada modernizmden ne anladığımız da olabilir ama o konuya girmek tabii çok uzun olur. Birçok arkadaşım benim için yazılar yazdılar, Gürhan Tümer yazdı, sen söyleşi yaptın, Hikmet Hanım yaptı, Şevki Vanlı kitabında uzun uzun yazmış, Ahmet Eyüce yazdı, hepsi de beni benden daha iyi anlatmışlar. Birleştikleri nokta, ben ayağı yere basan bir mimarlık düşünmüşüm hep. Bunun da benim toplumcu görüşümle çaıştı-

ğını sanıyorum, tabii bunlar bambaşka şekilde açıklanabilir bir başkası tarafından, benim düşüncem böyle.

ŞK: Bu çok güzel, derli toplu bir yaklaşım oldu. Şimdi bunun içinde bir de geleneksel mimarinin durumu var. O da bağlamanın içine giriyor ama hiç bahsetmedik. Ama buna daha özel, benim çok önem verdiğim, “Kare Ev” bağlamında girmek istiyorum. Ona şöyle bir soruyla yaklaşabilirim diye düşündüm. Her mimarın kendince bir başeseri olur, bana göre sizinki “Kare Ev”. Ben öyle görüyorum ama bu tabii çok öznel bir şey. Burada geleneğin günümüze doğru aktarımlarını, çok anlamlar barındırmasını, bana göre bizim mimarlığımızda bir kilometre taşı olarak değerlendiriyorum. Burada içselleştirilmiş bir geleneğin tekrardan bir çağdaş yorumunun, Sedat Hakkı’nın geldiği noktadan sonraki bir aşaması gibi değerlendiriyorum. Sizce nedir bu tasarım? Benimki tamamen öznel olabilir, hiç bununla ilişkisi yok falan da diyebilirsiniz, sizce nedir?

GK: Bu söylediklerin benim düşüncelerimle tam çakışıyor. Ne kadar vaktimiz var bilmiyorum, bunu tam anlatabilmem için önce onu yaptığımız yıllardaki mimarlık konusundaki endişelerimden başlamak lazım. Bir kere şu sorunuza evvela cevap vereyim, benim bir başyapıtım mıdır? Evet, ama bu baş yapıtlık benden çok bina ile ilgili onun için çok yazılar yazıldı. Benim göndermemle değil, bu “Kare Ev” o kadar çok yayınlandı ki, ister istemez kendisini benim başyapıtım yaptı. Gazetelerde bile çıktı,

ben göndermedim yanlış anlaşılmasın, ilginç bulundu yapılan zamanında. Bu söyledikleriniz çok önemli, ben o günlere şöyle bir dönmek istiyorum. Koruma meselesi vardı Türkiye’de, bu koruma meselesinde çok hatalı davrandık 1950’lerde. Çünkü hiç kimse Türkiye’de 50’lerde başlayıp 60’larda, hatta 70’lerin ortasına kadar en yüksek duruma gelecek olan büyük kentlere akını ve korkunç bir yapılaşmayı belki de düşünmüyordu. Örneğin bizim çok değerli hocalarımız İzmir İmar Planı yaptı, nur içinde yatsınlar, Emin Canpolat asistanlarıydı, Gündüz abi derdik doçentti, Kemal Ahmet Profesördü, üçü İzmir için uluslararası yarışmada birinci oldular. Projede koruma ile ilgili hiçbir şey yoktu. Mesela İzmir için en önemli kayıp bence, bütün sahilde hem sadece birinci kordonda değil, ta limana kadar bence çok hoş, anlamlı, yararlı, belki de üst gelir gruplarının olduğu için nitelikli yapılarla dolu bir bölüm vardı. Mutlaka bunun korunması gerekiyordu. Bu imar planlarına bakın, raporunda da ne yazıyor biliyor musunuz? “Bu yapıların çok değerli olduğunu görüyoruz” diyor, “mümkünse restore edilerek kullanılmaya devam etmesini tavsiye ediyorum” gibi bir laf var. Ama ilk imar planında bu yapıların hepsi 2 kat iken, bir kısmına 3, bir kısmına 5 kat gabari vermişler. Düşünün ki, biliyorsunuz daha sonra onlar 8-9 kata çıktı, oradaki bir evinizi bir müteahhite verdiğiniz zaman bütün hayatınızı sırt üstü yatarak geçirebilirsiniz. Böyle bir rant olanağına imar planları imkan vermemeliydi. İmar planları delinir miydi, o başka bir konu. Ama ilk zamanlar bu koruma meselesinden hocalarımız bile habersizdi. Neden habersizdi? Korkunç bir yapılaşma ile birçok değer ortadan kalkacağını bilmiyorlardı. Bu ne oldu biliyor musunuz? Benim Kare Ev’i yaptığımız yıllara yakın yıllarda Türkiye’de koruma bilinci arttı, o kadar ileriye gitti ki, mimarlıkla koruma meselesi arasında doğru bir ilişki kuruldu. Yani koruyalım derken, korunacak binaların methiyesi, çok da doğru olarak belki, kamuya öyle bir yansıtıldı ki, bütün kamuoyu veya büyük bir bölümü mimarlık deyince eski yapıları anlamaya başladı, eski ve güzel yapıları. Yani yepyeni yapılara kimse bakmıyor, “o yeni canım, beton yığını”. Şimdi bakınız, bunları sen de yaşadın, yanlış mı söylüyorum? Böyle bir dönemde benim gibi biraz düşünmeye çalışan bir mimar “bu nasıl hallolmalı” yani korumalı ama niçin korumalı? Altında yatan bir kimlik meselesi de var. Yapılarımız, eski yapı ananemizin, eski kent kimliğimizi sürdürmeye dönük olduğunu söylüyorlar o zaman. Söylüyorsunuz ama eski Türk evleri, o hayran olduğumuz evler, yapıldığı zaman ki yaşantı ve teknoloji ile bugünkü durum aynı mı? Buna rağmen birçok mimar eski yapıları taklit etmeye başladı.

ŞK: Taklit çok önemli bir tespit.

GK: Mesela ben o zamanda yazmışımdır herhalde, Ağa-han ödülünü Nail Çakırhan’ın yapılarına verdiler. O zaman da eleştirmiştım, şimdi de eleştiriyorum, yani eski Türk Evleri... O başka bir iş, mimarlık başka bir konu, mimarlık yaratıcılık demektir. Sonra bana hocalarımın mimarlığı sevmek açısından öğrettikleri çok önemli bir

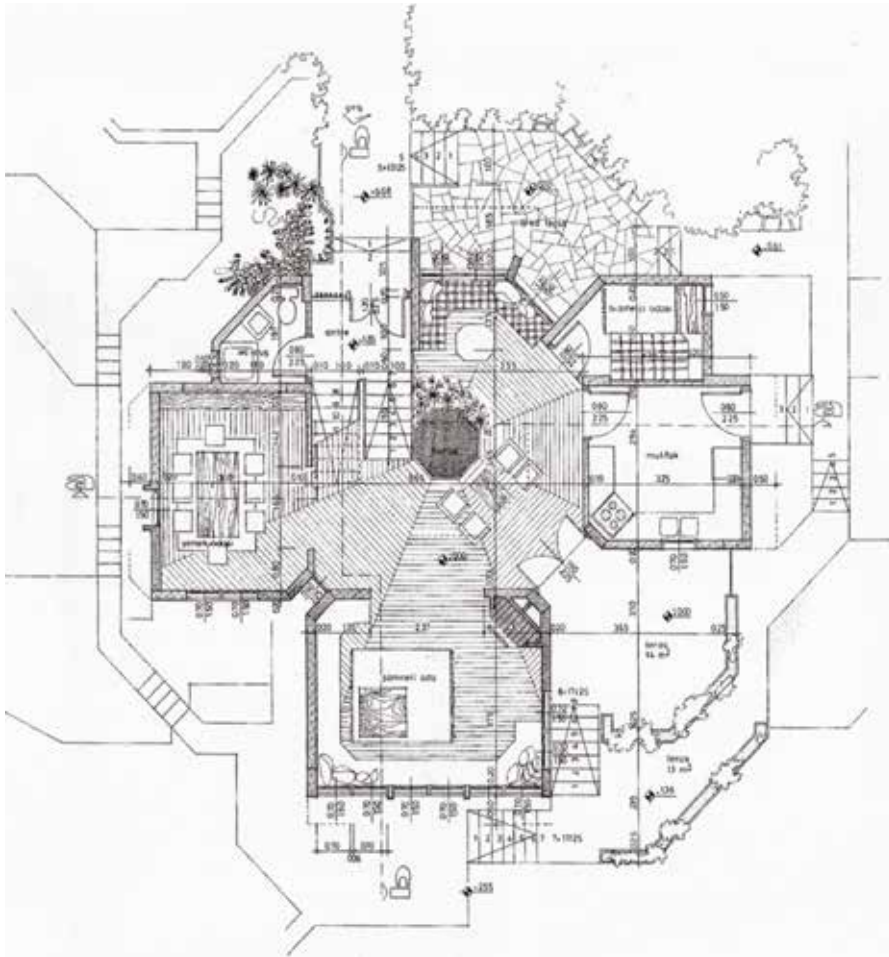

şey var, çok ahlaki bir olay, “katiyyen taklit etmeyeceksiniz, o zaman mimarlık diye bir sanat olmaz”. Yani yapı yaparsınız belki ama onun mimarlık değeri olmaz taklit ederseniz aynen. Türkiye’de hem sivil mimaride başladı hem kamuda. Bakınız Mimar Sinan’ı taklit eden koskoca yapılar yapıldı, halen de yapılıyor, bu bana müthiş korkunç geldi. Peki mimarlıkta bu geleneklerin yaşıatılması diyelim veya mimarlık kimliği meselesi diyelim, nasıl elde edilecek? Ben bana göre bunun çok önemli prensiplerini kendi kendime oluşturdum.

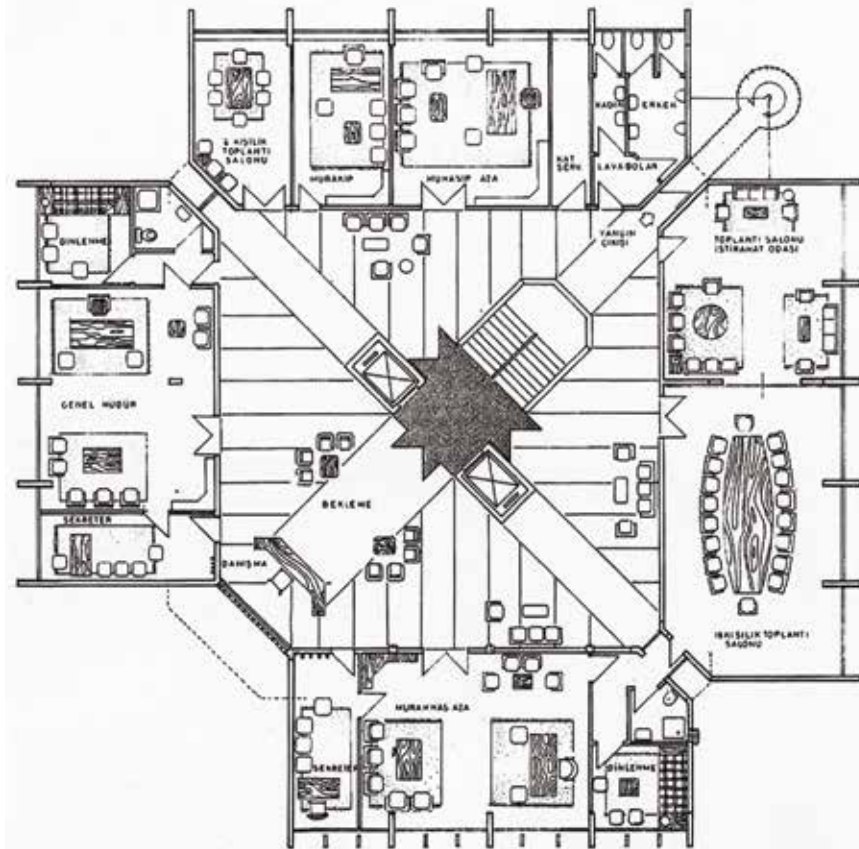
1980’li yılların sonuna doğruydu, Ankara’da bir seminer yapıldı, Mimarlar Odası tarafından. Seminer bir hafta veya 6 gün sürdü. Konusu, Türkiye’nin o anda mimarlık konusundaki durumu nedir, ne olmalıdır? Bunun için 10 tane mimar seçtiler, bir tanesi de bendim. 10 tane de onların yapılarını eleştirecek, eleştiri konusuna yakın meslektaşlarımızı seçtiler. Bunu hatırlıyor musun?

ŞK: Hatırlıyorum.

GK: Bu toplantıda ben şimdi anlattığım konuyu esas alarak, bunun nasıl çözülmesi gerektiğini anlatmaya çalıştım. Bunun için de Kare Ev’i ve diğer iki evi, biri Bodrum’da yaptığımız bir ev, diğeri de sekizgen bir evimiz vardı, onu örnek göstererek şu düşüncemi açıkladım, şimdi de aynı düşüncedeyim. Bir kere mimari kimlik açısından eski yapıları taklit etmek son derece yanlış, ahlaki bakımdan da yanlış, mimarlık açısından da yanlış, değersiz bir durumdur. Nasıl yapılacak peki? Bunun için en güzel örnek bence Sedat Hakkı’dır. Sedat Hakkı’nın hiçbir eski yapıyı aynen örnek alan yapısı var mı? Onun da belki etkisiyle ve kendi düşüncelerimle, bunun çaresinin mimarın kendi entelektüel yapısının gelişmesi ile olacağını öne sürdüm. Yani dedim ki, sivil mimari yapacaksınız, bir ev, bir konut yapacaksınız ve eski Türk evlerini çok seviyorsanız, onları taklit etmeyeceksiniz ama, onlara sevginiz, onların detaylarına olan ilginiz, orada gördüğünüz olumlu olaylar, sizi zaten ona teşvik edecektir, tıpkı Sedat Hakkı Beyin yaptığı gibi. Bugün artık Sedat Hakkı Bey eskidi falan, ama bence bu konu değişmedi, öyle olması lazım geldiğini düşünüyorum. Evvela şunu da söyleyeyim, o yıllarda bunun en güzel örnekleri Japonya’da veriliyordu. Ben ilk 1970 yılında Japonya’ya gitmiştim, sonradan birkaç defa gittim ama, o ilk gidişimde o Kenzo Tan-ge’nin yapılarından falan o kadar etkilenmişim ki, bu Japon diyorsun, ama yepyeni, eski Japonya’da böyle bir yapı yok, fakat Japon. Bunu yapmaya çalıştım, yapmaya çalıştım ama kendiliğinden oluyor, eğer sizin kafanızda değerli eski yapılarınız, evvela onu da söyleyeyim, Türkiye’de İstanbul dahil bütün şehirlerde her eski yapı değerli mi? Hayır efendim, eklektik, koca koca şeyler yapılmış, ben onları sevmem. Ama kendi değerlerimde yücelttiğim yapılar benim mimarlık anlayışımı yönlendiriyor. Öyle olması lazım diye düşünüyorum. Benim mimar olarak entelektüel yapıımı o bilgiler

R. Akan evi, Zemin kat planı

Batı Anadolu Çimento Fabrikası, yönetim binası avan projesi, İkinci kat planı

tazeliyor. O nedenle mesela, Kare Ev'de yalı baskısı yapmışız, zaten oraya uygun olduğu için. Bambaşka, çağdaş bir teknoloji ile yapmışız.

ŞK: Bu Yeni bir yorum oluyor tabii.

GK: Şimdi ortaya mutlaka, çatıların ortasından, orasından burasından çıkan bacalar bazen dış görünüşlerde bir bütünlüğü bozuyor diye düşünmüş olmalıyım, tam ortadan birleşik bacalar tek bir baca olarak çıkıyor. Bunlar Osmanlıda imarethanelerde olanı çağrıştırıyor, buna benzer daha birçok şey var. Sade o yapıda da değil. O seminerde Bodrum'da yaptığımız bir yapıyı da örnek gösterdim. Bodrum yapılarının köşelerinden çıkıntılar vardır, öyle bir şey yok binada ama Bodrum yapısı "bu yapı nerededir acaba, Türkiye'nin neresindedir" diye sorun, bilmeyen de Bodrum'da diyebilir. Bunu söylemek istedim, bu da hala inandığım bir şey, o günlerde de ilgi uyandırdı, kare ev de bu düşünceleri barındırdığı için benim başyapıtım gibi göründü.

Tabii bir insanın başyapıtı ... şöyle bir şey var, bu yapıya çok özen gösterdim de başka yapılarıma göstermedim diye bir şey yok. Benim mimarlık anlayışında zaten böyle bir ayırım yok. Ankara ve İstanbullulara nazaran, taşralı mimarız biz, küçük yapılarla uğraştık. Biz asıl mimarlık yatırımcısı olan sermaye merkezi olan İstanbullu değiliz, kamu yapıları gibi büyük yapıları yapan değiliz, ama bizim İzmirli oluşumuzun, senin de öyle, çok önemli bir avantajı var. O yıllar için söylüyorum, İzmir'de mimarlara olan ilgi, İstanbul ve Ankara gibi değildi. Eski koloniyel yaşantıyla Levantenler geleneği. Mimar - işveren ilişkisi bu gelenek nedeniyle çok iyiydi o yıllarda. Şimdi artık öyle değil. Biz yapının başından sonuna sahibi olduk hep. Dolayısıyla ben bütün yapılarımda belirli bir düzeye varmayı ve sadece mimarlık elemanları ile varmayı amaçladım, yani süsten, göndermelerden, ister eski eserlere ister başka şeylere, öykünmekten kaçınarak... Bu tabii biraz minimalist bir yaklaşıma götürdü belki beni.

ŞK: Temaların yeniden yorumu diyebiliriz, yani saçağın yeniden yorumu, yalı baskısının yeniden yorumu gibi.

GK: Aynen öyle, ona yöneldim, böyle çalıştım. Bilmiyorum senin sorunu cevaplandırıyor mu bunlar?

ŞK: Mükemmel oldu. Konuşma burada da bitebilir ama küçük bir şey kaldı, Sedat Hakkı'nın yaptığıyla Kare Ev'in arasında, sizin anlattığınız Japonya'daki brüt betonların falan da etkisiyle, ben biraz Yılmaz Sanlı'nın Beyti binasını görürüm. O çok daha öncedir, ama neredeyse tek örnek gibidir mimarlığımızda, pek de bilinmez, insanlar yemeğe konsantre olurlar orada. O binayı da ben böyle özel bir yerde tutuyorum. Sizin görüşünüz nedir bu yapı için?

GK: Galiba haklısınız, yalnız bunu bana soru olarak soruyorsunuz herhalde.

ŞK: Şöyle, konuyu tamamlamak için, bu konudaki görüşünüz nedir diye?

GK: O restoranda birkaç defa yemek yemişliğim var ama dışına da hiç dikkat etmemişim, çok ayıp benim için, Yılmaz da benim sıra arkadaşım, onun yapılarını da izlemişimdir, ama onu bilmiyorum, bir yerlerde resmi varsa dikkatle bakayım.

ŞK: Hangi dergide çıktıysa ben size yollayayım. Hatta şöyle, Yılmaz Sanlı'nın kızı bir derleme yapmış bina ile ilgili bugünlerde, ben onu bulup yollayayım size.

GK: Çok sevinirim. Yalnız burada bir şey söyledin, ikimiz de bahsettik Sedat Hakkı Beyden. Sedat Hakkı Bey tabii birçok kişiyi etkiledi. Bu etkileşim öyle oluyor ki, senin söylediğine geliyorum belki, başka etkiler altında kalırken, "aman Sedat Hakkı'nın yaptığı şeye de benzemesin" gibi bir duygu da belki de bilinçaltında var.

ŞK: Çok doğru.

GK: Onu yaparsanız başka bir taklitçiliğe gitmiş olursunuz.

Ben bir şey daha söyleyeceğim, İzmir'de çok güzel yapılar yapıyorsun, umarım sen de bana verilen bu büyük ödül gibi bir ödül alırsın. O törende de söyledim, herkesin bu ödülü alması lazım, ondan vermeseler bile insanın kendi kendisine vermesi lazım. Yani "ben yapıları çok iyi yaptım" demesi lazım. Senin ben çalışmalarını bir miktar izleyebiliyorum, çok değil, son bir yılda her türlü hareket kabiliyetim azaldığı için çok değil, ama izlediğim kadarı ile, çok başarılı oluyorsunuz. Umarım bir gün seninle de böyle röportaj yaparlar.

ŞK: Bizim bazı yapılarımız da İzmir dışında, Manisa'da Simav'da falan, o yüzden tabii ulaşılıyor.

GK: Hayır o değil, yayınlamalısınız.

ŞK: Bazıları yayımlandı, ama çok ender yayınıımız var, doğru.

GK: Ben kendim yapmadım, ama yapmalıydım. Siz de şimdi kendiniz yapın, verin yayınlanmasına çalışın. Bu da benim nasihatim, onu yapın ki, Şükrü ne yapıyor herkes bilsin, eleştirsin, en önemlisi o.

ŞK: Evet çok teşekkürler.

BİR KİLOMETRE TAŞI, KARE EV

ŞÜKRÜ KOCAGÖZ

“Venturi’nin anısına”

Kare ev bence (onun isim babasıyım) mimari kültür mirasımızın Sedat Hakkı’dan sonra bir kez daha sentezlenerek modernizm ile gelenekselin yeni ve doğru bir kesişme noktasını tanımlar.

Karmaşa ve çelişki, Venturi’nin Aalto’nun eserlerinde gördüğü anlamda, bence kare evde, mimarlığımız açısından yeni bir eşik yaratacak boyuta ulaşır. Elbet bu eser yapıldığından bu yana mimarlığımızın ulaştığı sonraki eşikler bu yazının konusu değildir.

Kaftancı bu senteze ulaşırken karmaşa ve çelişki prensibini düşüncelerine uyarlayarak ulaşmamıştır. O dönemde ünlü kitap henüz Türkçe’ye çevrilmemişti bile.

Ben ise kuramı 1970 lerdeki mimarlık teorisi derslerimden Venturi’nin çok yakın arkadaşı olan hocam J.M. Laminière’den öğrenmiştim; ve hemen Fransızca kitabı birkaç kez üst üste okumuştum. (1976 baskısı kendisinin bana imzaladığı kitabı kıvançla saklıyorum.

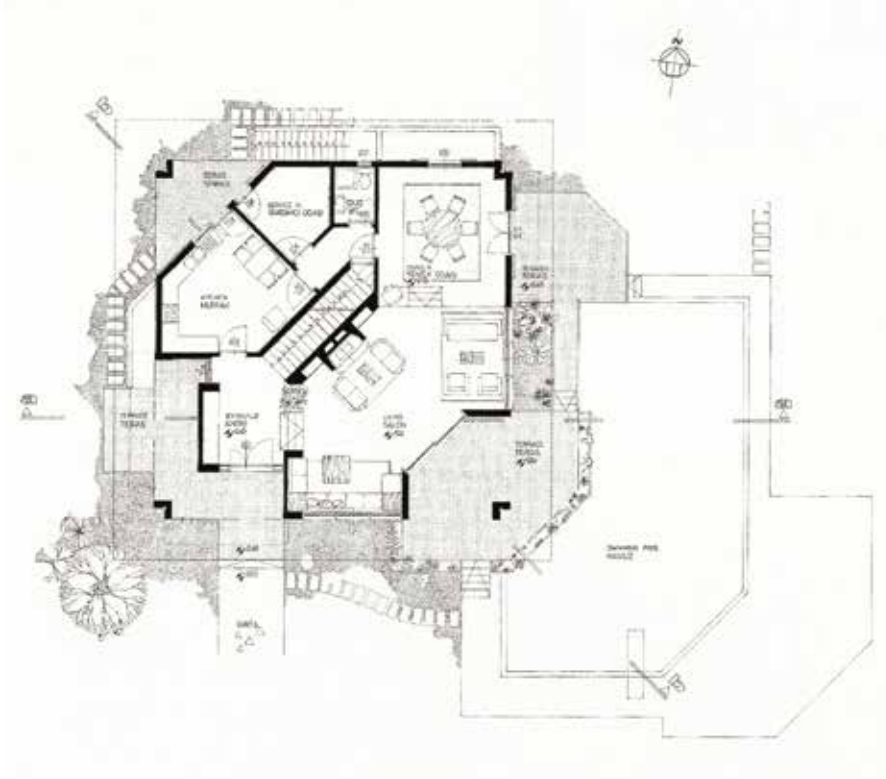
Güngör Bey’in atölyesinde duvara güzelce asılmış, boyanmış kare evin avan projesini görünce önünde çakılıp kalmıştım. İşi yapacak kalfa ile ön görüşmelerinde, temel atma gününde, şantiyede kot pantolonu ile koşuştururken yanında olabilmişim. Kendisinin bunları hatırladığını sanmıyorum. Bir dönem mimarlık dergisinin yayın kurulunda çalışırken derginin kapak fotoğraflarının çekimi için evde uzun bir mesai yaptığımı da hatırlıyorum. Aradan bunca zaman geçtikten sonra evin benim gözümde öneminin daha da artması evin “karmaşa ve çelişki” açısından küçük bir analizini kağıda dökmem için bir dürtü oldu. Bunun için ünlü kitabın “analiz” başlıklarını evin bazı özelliklerini yazı ile tespit için kullandım. Bu başlıklar altında bu yazıdakilerden daha fazlasını da üretmek olası görünüyor. Ancak düşünceyi örneklemek ve yazıyı uzatmamak için kısıtlı bir seçki yaptım.

1. Karmaşa ve çelişki basitleştirme ve pitoreske karşıdır:

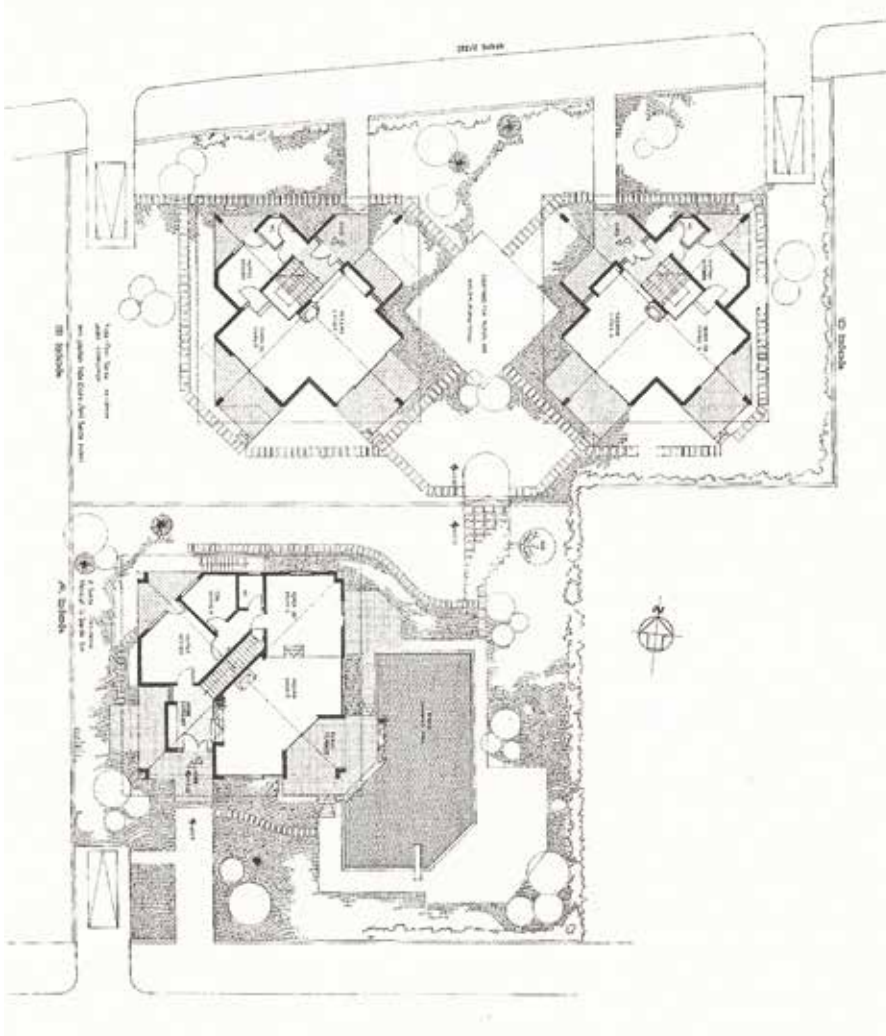
Kare ev ne basittir ne de pitoresktir. Basit ve pitoresk çelişkiler ve müphemlikler sonunda “rüküş” e varır (“kitch’e) Kare evin çelişki ve karmaşaları “asil” dir.

2. Karmaşık ve çelişki mimari belirsizdir. “Cinastlıdır” “melez” dir “ya da” ları vardır:

Kare evin çatısı düz bir çatı “ya da” 4 kırmalı bir çatıdır. Geleneksel çatılar gibi kiremit en uca gitmemektedir. Saçaklar önce düz bir çatı olarak (çörtlenleri de vardır) geniş düzlükler oluşturur. Sonra kiremitler başlar. Bu “ya dalı” özellik evdeki geleneksel/modernlik sentezini çok güçlü bir ifadeye dönüştürür.

O. Sarda evi, kare ev, Zemin kat planı

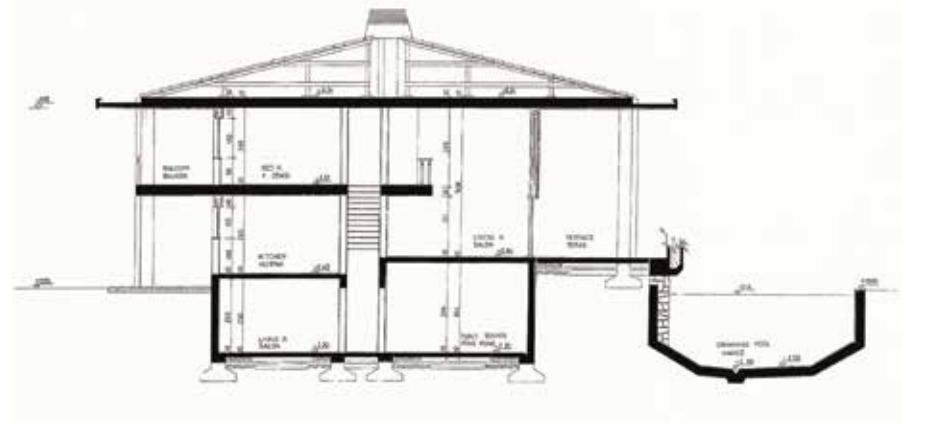
Kare evler, Yerleşim planı

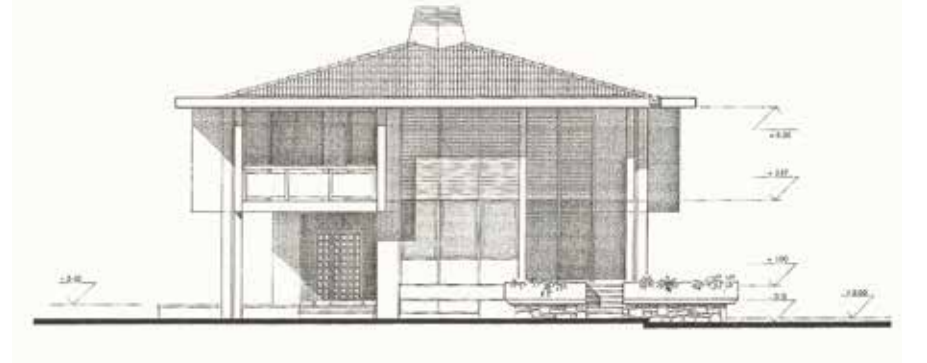
3. “Hem, hem” (Both-and) olgusu:

Ev hem kare hem serbest planlıdır. Kareyi tanımlayan dört köşedeki yine kare kolonların arasındaki mekanda dik ve dar köşeli “zigzaglarla” serbest bir plan yer alarak planı hem kare/hem serbest plan olarak oluşturur.

4. Çelişki düzeylerinden çift fonksiyonlu eleman: Çok ender görülen bir çelişkidir. (Şandor Hadi’nin Boğaziçi Üniversitesi kütüphanesindeki döner merdiven boru taşıyıcısının savaklı başlayan bir yağmur borusu olması gibi) Kare evde de neredeyse evin görsel ana temasının tacı olan birleşik bacalar kesik piramidinin (hem piramit, hem değil diyebilirsiniz burada) aynı zamanda çatının “strüktürel orta direği” olması, hem strüktür hem duman tahliyesi işlevini görmesi güzel bir “çift işlevli” yapı elemanı örneğidir.

O. Sarda evi, kare ev, B-B kesiti

O. Sarda evi, kare ev, Güney görüntüsü

5. Uyumlama ve alışlagelmiş öğeler:

Karmaşık ve çelişik öğelerin alışlagelmişlerle bir arada bulunmaları evdeki belirsiz mimari tavrı güçlendirmektedir. Alışlagelmiş ahşap kanatlar, masif ahşap giriş kapısı, su basmanda alışılmış (ve güzel) bir taş örgüsü vb., bütün ile çelişkiler ile uyum içindedir. Bir yerde kare rijit planla, serbest köşeli plan da uzlaşmıştır.

6. Uyarlanmış, çakışık, bileşik çelişkiler:

Kare evin karakterini de oluşturan iki yanında ve/veya dört yanında oylumları oluşturan, kareye göre 45° dönük çakıştırılmış merdiven rastlanabilecek en güzel “çakışık çelişki” örneklerindendir.

7. Bileşik çelişkiler:

Volümetrinin cephelere dönüşmesinde iki kat yüksekliğindeki kolon boşlukları yalı baskılı yüzeyle, “hem açık balkon/hem cumba”, çıkma ile ve hatta diğer cephe-nin kapalı çıkmasıyla bileşik çelişkiler oluşturmaktadır.

8. Zor bütünlüğün kaçınılmazlığı:

Kare ev hiçbir eleştiriye yer bırakmayacak kadar bu zor bütünlüğü sağlamaktadır. İnşa edildiği zaman diliminde içselleştirilmiş bir geçmişin bilinçaltında sentezlenerek böylesine somutlanması o zor bütünün kaçınılmaz gereğini yerine getirmektedir. Bunun kanıtı için o dönem (ve şimdi) Türkiye’de yapılmış on binlerce “öykünme”, “rüküş”, çelişkilerden uzak, sadece tutarsız, basit, pitoresk yapıları akla getirivermek yeterlidir.

Venturi’nin “belirsizlik” teorisinin “post modernizm” ile karıştırılmaması için çok ayrıntılı bir yazı gerekir ki bu yazının konusu değildir. Ölümünden sonraki süreçlerde bu konu umarım daha çok anlaşılabacaktır. Stephen Hawking “Zamanın kısa tarihi” nde “Heisenberg” in belirsizlik ilkesi dünyanın temel ve kaçınılmaz bir özelliğidir.”, “filozofların çoğu tarafından tam anlamıyla takdir edilmeden kaldı.” der. Bu Venturi’nin belirsizlik ilkesi için de geçerlidir.

Sevgili Gürhan Tümer "On Mimar" kitabında Kaftancı'nın mimarisi için "çok karmaşık bir mimarlık değil" diye yazmıştı. Yokluğunu giderek daha çok hissettiğim Gürhan sağ olsaydı da bu yazı üzerine bir konuşabilseydik. Ölüm diyalogu sonlandırıyor. İstanbul UIA bienalindeki görüşmemizde Venturi'ye "Anadolu mimarisinin karmaşa ve çelişkilerinin kitabındaki çoğu Rönesans kaynaklı örneklerden daha çok olduğunu, Corbusier'nin de Anadolu'dan faydalandığını söyleyince "What, what!" diyerek cümleyi bir daha bana tekrarlatmıştı. Sonra bunları yazıp, fotoğraflayıp kendisine yollamamı istedi. Yine ölüm; bu isteğini artık yerine getiremeyeceğim. En azından bu küçük yazıyı ithaf ederek bitirebilirim.

Yazının görselleri: "Mimarlıkta yarım yüzyıl-Güngör Kaftancı" kitabından alınmıştır. Mimar Odası İzmir Şubesi Yayınları 2001

YAPI ÖDÜLÜ | SAADET SAYIN

Ödül gerekçesi

Dünyada gelişen ve Türkiye'de de çok olumlu destekler bulan sanayi yapılarının yeniden ve daha etkin kullanımlarla kent yaşamına kazandırılması doğrultusunda gerçekleştirilen uygulamalar yüreklendirilmelidirler. Saadet Sayın'ın Boğaziçi Üniversitesi için Tarsus'ta uyguladığı Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi artık önemini yitirmiş bir çırçır fabrikasının akademik ve toplumsal bir kullanışa dönüştürülmesi projesi olarak örnek olacak nitelikte bir profesyonel tutum olarak Jüri'nin desteğini almış ve TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Yapıya saygılı olan projenin öncelik verdiği doğal ve çevresel değerler ile enerji sakınımı çabası takdirle karşılanmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi

19. yüzyılın ikinci yarısında İngilizler tarafından yapıldığı söylenen Tarsus Çırçır Fabrikası Akdeniz Bölgesi'nin ilk endüstri yapılarından biridir. Yapı, Tarsus'un Cumhuriyet Mahallesi'nde Aziz Paul Kilisesi'nin doğusundadır. Batısında Abdi İpekçi Caddesi, güneyinde ise tali bir yol yer almaktadır. Bu alanın güneybatısında yer alan Gözlükule arkeolojik alanında kazı çalışmaları, 2001 yılından bu yana Boğaziçi Üniversitesi tarafından yürütülmektedir.

Kültür Bakanlığı 2001 yılında kamulaştırdığı Çırçır Fabrikasının Abdi İpekçi Caddesi'ne cephe veren mekânlarını , Boğaziçi Üniversitesi'ne tahsis etmiş ve Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi olarak, diğer bölümünün ise Tarsus Kent Araştırma Merkezi olarak kullanılması doğrultusunda projelerini gerçekleştirmiştir . Kültür Bakanlığı 2002 yılında bu projeler doğrultusunda sadece küçük bir hangarı onararak Eser Deposu ve Çalışma Odası olarak Kazı Başkanlığı'nın kullanımına sunmuştur. Bu tarihten sonra uygulama çalışmaları kaynak yokluğundan dolayı uzun bir süre kesintiye uğramıştır.

Boğaziçi Üniversitesi, 2013 yılında alanın bütününün tahsisini ararak, bu defa yapının bütününe yönelik proje ve uygulama çalışmalarını işleve yönelik talepleri çerçevesinde yeniden programlamıştır.

Restorasyon projeleri yapının boş kaldığı süreçte ortaya çıkan yapısal sorunlar ve işlev projeleri bağlamında yeniden tasarlanmıştır. Üst yapıda, ahşap makaslar ve çatı fenerlikleri gerek form ve detayları, gerekse otantik özellikleri ile yapı grubunun en önemli mimari elemanlarıdır. Ahşap makaslar, yapının uzun süre boş kalması ve dış koşullardan etkilenmeleri nedeniyle taşıyıcı niteliğini belli ölçüde kaybetmiştir. Bu çerçevede çatı yükünün ahşap makaslardan bağımsız olarak çelik bir sisteme taşınması, ahşap makasların temizlenerek onarılması, üstüne yük bindirilmeyerek sadece kendini taşıması öngörülmüştür. Ahşap fenerlikler özgün niteliği ve işlevi korunarak onarılmıştır. Mevcut üst yapı özgün değildir. Yapının yeni işlevi bağlamında, nem ve ısı yalıtımı da dikkate alınarak, çatı örtüsü çelik taşıyıcı sisteme oturtulmuş ve kiremit kaplamayla bitirilmiştir. Taş duvarlar özgün nitelikleri korunarak yerel malzeme ve geleneksel işçilik kullanılarak onarılmıştır.

Eski ve terk edilmiş, bir avlu etrafında toplanan yapı grubu, özgün işlevini sürdürme olanağını yitirmiştir. Ancak; konumu, bünyesinde taşıdığı mimari, otantik ve kültürel değerler bağlamında bölgenin önemli bir kültür odağı olma potansiyeline sahiptir.

Tasarım konsepti, kentin kültür ve turizm odaklarından birinde yer alan endüstri yapı kompleksinin, mimari, estetik ve mekânsal değerlerini vurgulamak ve onu akademik araştırma ve kültürel mirasın halkla buluştuğu bir yer olarak konumlamak üzere oluş-

turulmuştur. Böylelikle kent kimliğinde önemli bir yeri olan yapının, kentli için yeni anlamlar kazanması amaçlanmıştır. Yeni işlevin gerektirdiği mekânsal ekler, geçmişte taklit etmeden çağdaş malzeme ve yaklaşımlar bağlamında kurgulanmıştır. İşleve yönelik proje yapının potansiyeli doğrultusunda, özgün plan şeması ve mimari elemanlar korunarak planlanmıştır. Bu kapsamda, Çalışma Ofisi, Laboratuvar, Kazı Evi, Eser Depoları, Su Deposu, Güvenlik mekânlarının yanı sıra, yerel halkın ve bölge üniversitelerin de kullanabileceği Sergi Salonu, Konferans Salonu, Kütüphane, Kafeterya yer almaktadır. Çırcır Fabrikası'nın; çekici, fonksiyonel ve nitelikli mekanlarla BOUN Gözlükule Araştırma Merkezi'ne dönüşümü, endüstriyel mirasa ve diğer endüstriyel binaların restorasyon projelerine öncelik verilmesi konusunda farkındalık yaratmış, bölgedeki Adana Milli Mensucat Fabrikası'nın Müze Kompleksi haline getirilmesine öncülük etmiştir.

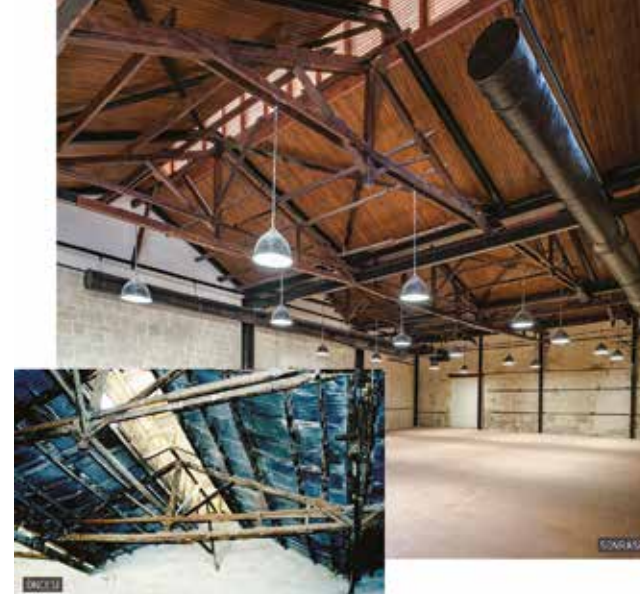
BOUN Gözlükule Araştırma Merkezi için inovatif teknoloji çalışmaları yapılmış, çevresel sürdürülebilirlik ve enerji verimliliği bağlamında; doğal aydınlatma ve havalandırma sağlayan özgün çatı fenerlikleri korunmuş, çatıya Güneş panelleri yerleştirilerek enerji üretimi sağlanmış, yağmur sularının depolanmasına yönelik bir sistem geliştirilerek su kullanımının azaltılması amaçlanmıştır. Bu kriterler bağlamında yapı, Gold LEED sertifikası almıştır. BOUN Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi, Türkiye'de Gold LEED sertifikası alan ilk endüstri mirası kültür varlığıdır.

Rölöve

Restorasyon

Proje Adı: Boğaziçi Üniversitesi Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi
Proje Yeri: Mersin/Tarsus
İşveren: T. C. Boğaziçi Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı
Ana Yüklenici: SAYKA İnşaat Mimarlık Mühendislik Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti.
Tasarım: Saadet Sayın
Proje Ekibi: Gül Devrim Demirel, Merve Yıldız, Dilgecan Aka, Burcu Günay, Mustafa Peker, Zeynep Delibaş Alpar
Uygulama Ekibi: Saadet Sayın, Ali Baran Sayın, Sedat Yılmaz, Abdülkadir Erciyas, Burhan Özçelik, Erdoğdu Baran, Erkan Akın, Dilgecan Aka, Hasan Yurttaş
Danışmanlar: 2013 Projesi Prof. Dr. Gülay Barbarosoğlu, Prof. Dr. Aslı Özyar, Doç. Dr. Ahmet Ersoy
Danışmanlar: 2001 Projesi Doç. Dr. Emre Madran, Dr. Nimet Özgönül
Yapı Denetim ve Kontrol Ekibi: TC. Boğaziçi Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Şahin Öztürk, Celalettin Demirel, Hasan Hayrı Sert, Betül Kutlar, Serkan Bıyık, Selçuk Selçuk
TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Adana Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü, Betül Kiminsu
Statik Projesi: Atilla Eser
Mekanik Projesi: Hakan Kızıldaş
Elektrik Projesi: Hatice Şermin Mengüç
Proje: 2001-2002/2011-2013
İnşaat: 2002/2011-2013/2013-2017
Arsa Alanı (m²): 2866
Toplam İnşaat Alanı (m²): 2569

YAPI ÖDÜLÜ | HAN TÜMERTEKİN

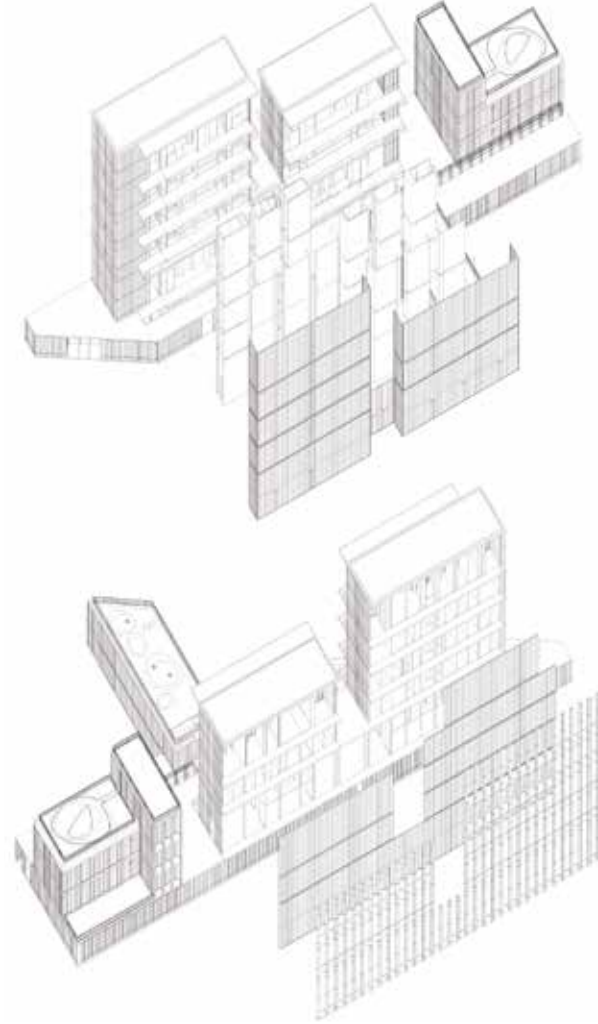
Ödül gerekçesi

Bir ülkenin diplomatik yapıları ile başka bir ülkede kendisini temsil etmesi, mimarlık ortamının en çok tartışılan konularından biri olagelmıştır. Modern Türkiye'nin çağdaş mimarlığa olan tutkusunu simgeleyen Strazburg Türkiye Misyon Yapısı, sakin ve yerleşik duruşu ile soylu bir dışavuruma hakimdir. Hiçbir özentisi ve gereksiz dışavurumu olmayan sade, dingin bir varoluş sergilemektedir. Konu gereği üç binadan oluşan yapı grubu, bir düzlem üzerinde bütünleşik konumlandırılmıştır. Yapı, Han Tümertekin'in tüm meslek yaşamında sürdürdü geldiği yalın mimarlık dilinin çok yerinde bir kullanışı olarak takdir edilmiştir ve TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Misyon Binaları
Strasbourg, Fransa

Strasbourg Türk Misyon Binaları Parc de l'Orangerie'nin karşısında, kanal kıyısındaki bir arsada yer almaktadır. Kompleks konsolosluk ofisleri, konsolosluk hizmet binası, konsolos rezidansı ile Avrupa Konseyi Daimi Temsilciliği binalarından oluşuyor ve 44.000 m2 yapıli alana sahip. Kanal kenarına sıralanan rezidans, konsolosluk ve temsilcilik yapılan bir kaide üzerinde yer alıyorlar. Böylece kanal ile aralarından geçen yolun üzerinden kanala ve parka bakıyorlar. Yapıların iç mekan organizasyonları bu bakışa göre düzenlenmiş durumdadır. Kaidede bir bütün olarak tasarlanmış yapılar yükselirken ayrışıp işlevlerinin gerektirdiği hacimler şeklinde alçaktan yükseğe sıralanıyorlar. Bu diziye doksan derece yaparak yerleşen konsolosluk hizmet binası iki katlı.

Yapıların kente bakan cepheleri Strasbourg'da yaygın kullanılmış olan "grès des Vosges" ile kaplı. Katedralde de kullanılmış olan bu kırmızı taştan oluşan cepheler yine şehrin tarihi dokusundaki boşluk-doluluk ritmine sahipler ve bugüne kadar kullanıldıkları boyutlardan çok daha büyük boyutlarda kullanılıyorlar. Günümüz teknolojileri sayesinde yapılabilen bu üretim son derece eski ve geleneksel bir malzeme olan grès des Vosges'a çağdaş bir yorum katıyor. Yapıların kompleksin içinde yaratılan bahçeye ve protokol girişine bakan cepheleri saydam. Cam cephenin arkasında turkuvaz İznik çinileri ile kaplı sirkülasyon ve servis kuleleri var. Her bir parçası elde yapılan çiniler büyük yüzeylere "artisanal" bir boyut ekleyerek Türk tuşesini oluşturuyorlar.

Proje Adı: Türk Misyon Binaları, Strazburg
İşveren: TC. Strazburg Başkonsolosluğu
Genel Yüklenici: Construction Demathieu Bard
Müellif Mimar: Atelier Han Tümertekin; Han Tümertekin
Mühendislik Yönetimi ve Koordinasyonu: Atelier Han Tümertekin; Haluk Derya
İnşaat Mühendisliği: Cte Strasbourg; Philippe Capron
Mekanik Tesisat Mühendisliği: Cerec Ingenierie; Ernest Anstett
Elektrik Mühendisliği: Cerec Ingenierie; Ernest Anstett
Peyzaj ve Altyapı: Etude & Concept; Yves Wurtz - Bruno Kubler
Aydınlatma Tasarımı: Studio Vicarini; Charles Vicarini
Akustik Danışmanlığı: Esp; Yves Kayser
İç Mekan Tasarımı: Atelier Han Tümertekin; Han Tümertekin
Denetim Bürosu: Qualiconsult

YAPI ÖDÜLÜ | BEGÜM YAZGAN, KEREM YAZGAN

Ödül gerekçesi

Hamamyolu Urban Deck projesi ülkemizde gerek ölçeği itibarıyla gerekse de kamusal/kentsel katılımlı proje örneği oluşturması itibarıyla süreç ve tasarımın iyi yönetildiği az rastlanır ve kaliteli çalışmalardan biridir.

Kamunun bu alandaki bütüncül tasarıma dönük talebinin az rastlanır olması, kentsel tasarım geleneğinin pratikte hayata geçirilmesindeki sıkıntı ve hantallığın, zaman içerisinde sönmüyor ve/veya başlangıcından başka bir noktaya dönüşüyor olmasının aksine de Odunpazarı aynı yerde konumlanıyor.

Kentsel peyzaj ve kentsel yaşam alanları ile yarı kamusal alanların arasındaki sınırların belirsizliği ile baş etmek kıymeti yanında sürecin kent/kaliteli çevre/katılım ve sonuç lehine yürütmüş olması nedeniyle de en az tasarımı kadar önemli bir yerde duruyor.

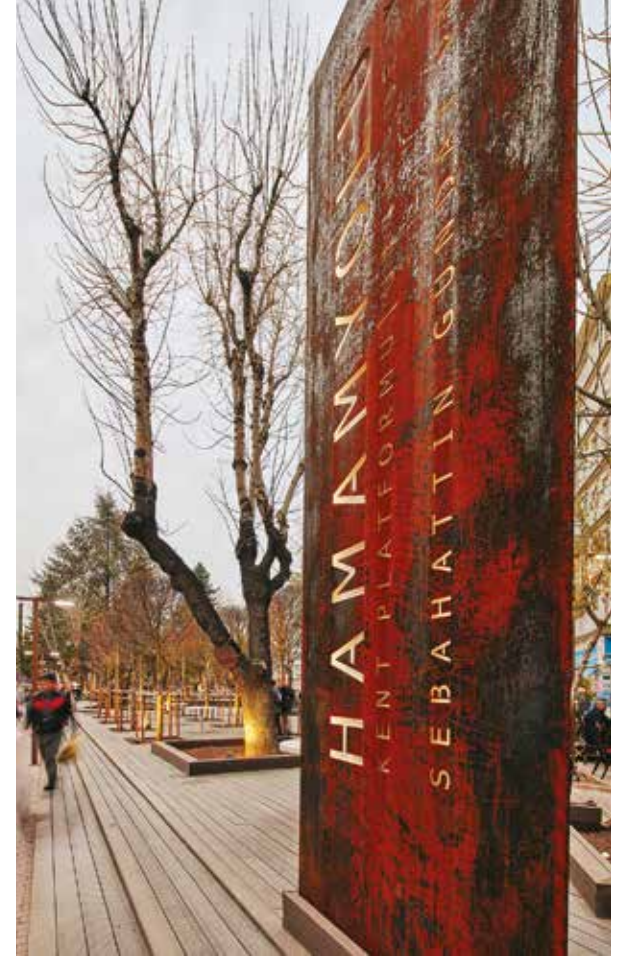
Yaşadığımız yerler, fiziki çevre, katılım, kamu-tasarımcı-uygulayıcı arasındaki arakesit sonucu itibarıyla emsal teşkil edebilecek nadir örneklerden biri olarak hayata katılmış olması nedeniyle TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Hamamyolu Urban Deck (Hamamyolu Park Ve Meydan Düzenlemesi)

Hamamyolu Caddesi Eskişehir'in merkezinde, kuzeyde Porsuk, güneyde tarihi Odunpazarı bölgesinin arasında, 1,2 km.uzunluğunda bir caddedir. Tarihi Odunpazarı bölgesi ile Cumhuriyet Dönemi yapılarının olduğu Taşbaşı ve kentin bugünkü merkezi Köprübaşı'nı birbirine bağlayan ana omurgadır. Hamamyolu Caddesi, antik çağdan beri sıcak suları ile bilinen eski hamamlar bölgesini içermekte ve adını bu hamamlardan almaktadır. Kentin tarihsel sürecine bakıldığında bu cadde konut, ticaret ve sosyal bir merkez işlevi üstlenmiş ancak son yıllarda cadde, canlılığını ve kamusal kullanımını yavaş yavaş yitirmeye başlamıştır. Hamamyolu Urban Deck projesi bu bölgenin kente yeniden kazandırılması amacı ile geniş katılımlı bir süreçten geçerek üretilmiştir.

Proje kent ile farklı öğeler üzerinden çoklu ilişkiler kuran bir katmanlar bütünüdür. Hamamyolu projesinin en önemli özelliği kentin kuzey ve güney kısımlarını yeşil kuşak ve kesintisiz kentsel yaya aksı ile yeniden birbirine bağlamak, doğu ve batı yönünde de mevcut pasajlara canlılık kazandırarak çoklu geçirgen ilişkiler kuran ve kente yeniden entegre olan bir alan oluşturmaktır. Projenin hayata geçmesi ile Eskişehir ilinin Odunpazarı ilçesinde bulunan ve tüm güzelliklerine rağmen atıl kalmış Hamamyolu bölgesinin yeniden canlanması, bu sayede gerek ekonomik canlanma ile esnafın yarar sağlaması gerekse ilçede yaşayanların sosyal paylaşımının artırılması, ayrıca turistik bir kent olan Eskişehir'e hem yerel hem de evrensel özellikleri olan bir proje kazandırılması hedeflenmiştir. Bu hedefleri ile kent yaşamına katkı yapan Türkiye'nin sayılı cadde/sokak dönüşüm projelerinden birisidir.

Değişken genişlikteki cadde çok amaçlı sosyal aktivitelere fon oluşturmak amacıyla tüm alanı kaplayan bir kentsel platform tasarlanmıştır. Bu platformun merkezinde yer alan kentsel aks, 2,3 cm genişliğinde, 1,2 km uzunluğunda, lineer led aydınlatma ile işaretilenen, el yapımı camların gömülü olduğu beyaz çimentodan oluşan bir yaya aksıdır. Odunpazarı'nda, "Çağdaş Cam Sanatları Müzesi", yerel küçük cam atölyeleri, Belediyenin daha büyük çaplı cam atölyesi, 2012 yılından beri gerçekleştirilen "Uluslararası Cam Festivali" ile cam sanatı bölgenin başlıca turistik üretimlerinden birisini oluşturmaktadır. Cam atölyelerinde üretilen el yapımı 22.000 adet cam beyaz çimentolu betona entegre edilerek kesintisiz bir cam aks oluşturulmuştur. Bu aks, mevcut yoğun yeşil

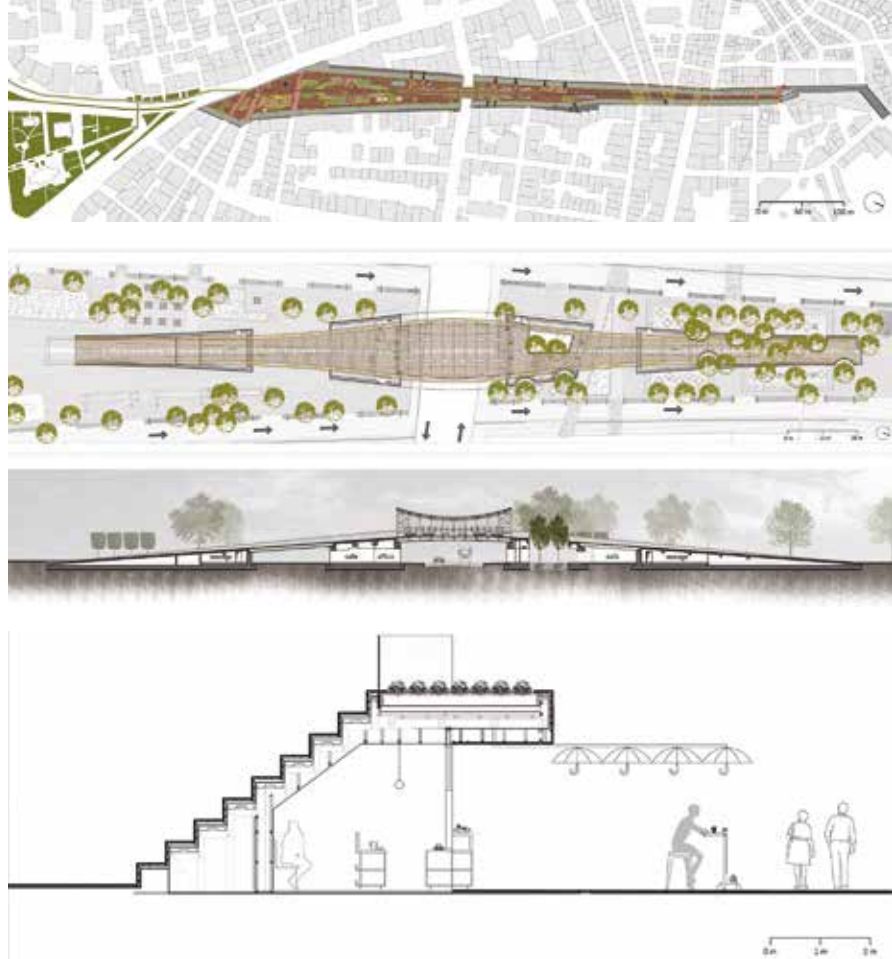
dokudaki ağaçlara göre şekillenip, zigzaglar çizerek alanı katetmektedir. Yaya akışının kesilmemesi amacıyla, aks, Hamamyolu'nu kesen İbrahim Karaoğlu caddesinin üzerinden geçirilmiştir. Bu köprü-geçişin tam ortasında iki yönden açık bir müze oluşturulmuştur. Bu müzede Odunpazarı Uluslararası Ahşap Heykel Festivali'nde ahşap sanatçıları tarafından tasarlanan ahşap heykeller ile birlikte Odunpazarı Cam Atölyelerinde üretilen cam eserler ve seramik eserler sergilenmektedir. Tüm alanda

oluşturulmak istenen günlük hayat ile sanat-oyun-üretim-sergi-yeme-içme-dinlenme ve farklı yaş gruplarının yanyanalığı etkisi köprü müzede de kendini göstermektedir. Tam ortasından geçen cam aksta yürürken bir anda yanınızda kıpkırmızı ahşaptan bir dinozor heykeli belirir, ya da sokak sanatçılarının yaptığı müzik köprü'nün çift eğrili to-nozonu doldurur.

Kentsel Platformun, çocuklar için eğlenceli bir alana dönüştürülmesi tasarımda önem verilen bir diğer konudur. Kentsel platformun tamamı bir oyun alanına dönüşmektedir. Proje inşa edildikten sonra her yaşta insanın oyun alanlarının keyfini çıkardığı görülmüştür. Hamamyolu'nda, tarihi bağlamından ötürü su elemanlarının kullanımına da önem verilmiştir. Projede havuzlarda cam aks gibi ağaçlara göre şekillendirilmiş ve güvercin havuzu, taş havuzları ve buhar havuzu olmak üzere 3 farklı tip havuz tasarlanmıştır. Suyun içinde oluşturulan farklı geometride beton sek sek taşları, havuzların aynı zamanda oyun mekanlarına dönüştürülmesini sağlamıştır.

Hamamyolu Urban Deck projesi ile Hamamyolu Caddesi kentsel dokuya entegre olarak, her yaş grubundaki ziyaretçiye hitap edebilecek farklı aktiviteler barındıran bir yaşam alanına dönüşmektedir. Projede amaç, potansiyelini yitirmekte olan bir kent merkezinin, pasajlar gibi mevcut değerlerini ortaya çıkarıp, kent yaşamını keyifli hale getirecek, her yaşta insan için oyuna dönüşebilecek yeni öğelerle zenginleştirip, bu öğeleri hayatın akışına kendiliğinden dahil edebilmek, ayrıca yerel üretimle ve yerel sanatla ilişki kurarak, tarihi caddeyi hem koruyup hem de yenileyerek kente kazandırmak ve her gün yeniden keşfedilerek deneyimlenebilecek mekanlarla kentsel yaşama bir fon oluşturmaktır.

Hamamyolu 28.04.2018'de açılmıştır.

Proje Adı: Hamamyolu Urban Deck
Proje Yeri: Eskişehir
Proje Ofisi: Yazgan Tasarım Mimarlık
İşveren: Eskişehir Odunpazarı Belediyesi
Ana Yüklenici: Atlas İnşaat
Konsept Tasarımı: Yazgan Tasarım Mimarlık
Uygulama Projesi: Yazgan Tasarım Mimarlık
Peyzaj Projesi: Yazgan Tasarım Mimarlık
Aydınlatma Tasarımı: Yazgan Tasarım Mimarlık
Statik Projesi: Erduman Mühendislik
Mekanik Projesi: STM Mühendislik
Elektrik Projesi: RAM Mühendislik
Altyapı Projesi: MPK Mühendislik
Proje Başlangıç Yılı: 2016
Proje Bitiş Yılı: 2017
İnşaat Başlangıç Yılı: 2017
İnşaat Bitiş Yılı: 2018
Arsa Alanı: 25.000 m²
Toplam İnşaat Alanı: 25.000 m²

MİMARLIĞA KATKI ÖDÜLÜ | İRFAN BALIOĞLU

Ödül gerekçesi

Yapı Mühendisliği konusunda Türkiye’de ilk bilgisayar programlarını yazan Balıoğlu’nun, konusundaki bilgisinin ve bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile programlarında da gelişmeler olmuştur. Zamanla yapıların üç boyutlu, ortagonal olmayan, statik ve dinamik analizi, ikinci mertebe teorisi, plak elemanlar programlarını oluşturarak kütüphanesine eklemiştir. Bilgisayarın meslektaşları arasında yaygın kullanılmasının gereğine inandığı için, programlarını bir dönem İnşaat Mühendisleri Odası’nın kullanımına sunmuştur. Kendi yarattığı imkânlarla, el ile hesap döneminde yapılması neredeyse imkânsız denebilecek projelere yapı mühendisi olarak imza atmıştır.

Şu ana kadar yanında yüze yakın mühendis, yüzün üzerinde teknik ressam yetişmiştir. Her türlü güçlüğe rağmen daha öğrenilecek çok şey, ülkemize kazandırılacak çok önemli projeler olduğunu hepimize aşlamıştır. Çözüm ortağı olduğu mimari gruplarla, uluslararası standartta mühendislik tasarımları ile tüm meslektaşlarının takdirini kazanmıştır. Kendisi hem bir mühendis, hem iyi bir araştırmacı ama en önemlisi iyi bir öğretmendir. Çalışkanlığı, sadeliği ve mütevazılığı, kendi yaşam tarzından ve sahip olduğu mesleki tecrübesi ve etik değerleri ile TürkSMD “Mimarlığa Katkı Ödülü”ne değer bulunmuştur.

Sapphire Istanbul, Tabanlıoğlu

İrfan Balıoğlu

İrfan Balıoğlu, 1946 yılında Erzincan, Kemaliye’de doğdu. İlkokula Kemaliye’de başladı. 1957’de İstanbul’a geldi. Ortaköy 23. İlkokulu’nu, Gazi Osman Paşa Ortaokulu’nu ve ardından Kabataş Lisesi’ni bitirdi. 1963-1968 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi’nden mezun oldu. Mezuniyetinden sonra yapı mühendisliği alanında çalışmaya başladı.

Yapı mühendisliğinde bilgisayar kullanımının önemini henüz ülkemizde bilgisayar kullanımı yaygın değilken farkettiler ve çalışmalarını bu doğrultuda sürdürdü. Yapıların 3 boyutlu analizi konusunda Türkiye’de ilk ve Dünya’da sayılı bilgisayar programlarını yazdı. Bilgisayar teknolojisindeki gelişmelere paralel olarak yapıların üç boyutlu, ortagonal olmayan, statik ve dinamik analizi, ikinci mertebe teorisi, plak elemanlar programlarını oluşturarak kütüphanesine ekledi. 1990’lı yılların başında ofisinde AutoCAD, 2000’ li yılların başında ise Revit kullanımı için eğitimler verilmesini sağladı. Kendi yarattığı imkânlarla, el ile hesap döneminde yapılması neredeyse imkânsız denebilecek, genelde projesi yurtdışında yaptırılan, aynı yolda çalışan çift krenli Pendik Diesel, Gebze AEG-ETI, Habas fabrikalarını, Ortadoğu’nun zamanının en büyük gemi yapım fabrikası olan 80 metre açıklıklı ve 80 metre yükseklikli UM Denizcilik Tersanesi’ni projelendirdi. Ağır sanayi tesislerinden başka, Akmerkez, Mertim, İş Bankası Genel Müdürlük binaları gibi, Türkiye’nin ilk yüksek yapılarına imza attı. Türkiye’nin birçok iline yaptığı yapılardan başka, Arabistan, Libya, Rusya, Azerbaycan, Ürdün ve Türkmenistan’da birçok proje yaptı. Rusya Vergi Dairesi Projesi ile Rusya Devlet Ödülü aldı. 2001 yılında özel bir tören ile İstanbul Teknik Üniversitesi’nden Fahri Doktora ünvanı aldı. 2008 yılında ise İnşaat Mühendisleri Odası tarafından Onursal Yetkin Mühendislik ünvanına layık görüldü. Son 20 yılda Türkiye’deki inşaat sektöründeki gelişme ile birlikte Skyland İstanbul, Metropol İstanbul, Quasar, Zorlu Center, Mall of İstanbul, Çamlıca TV Kulesi gibi büyük projelere imza attı.

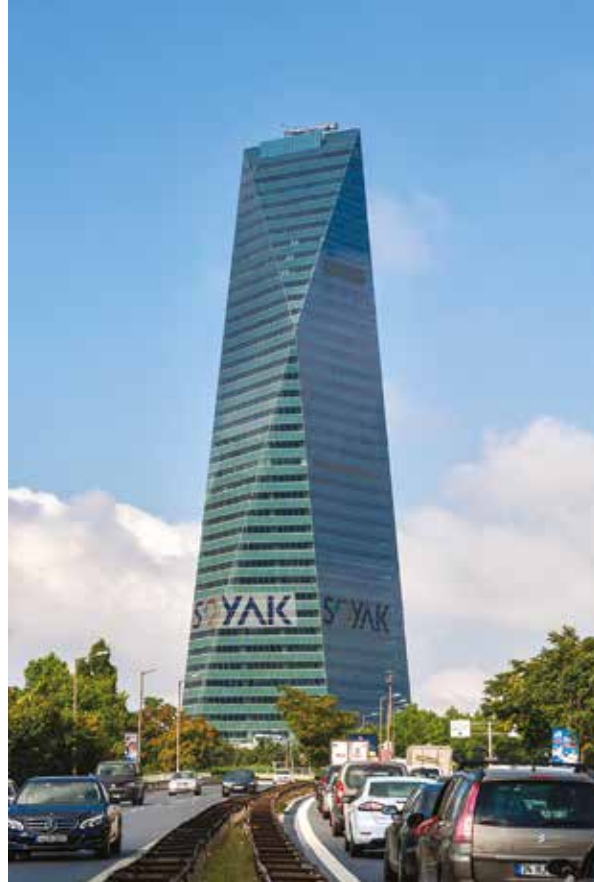
Geçmişten bu yana, sonradan büro açmış veya diğer müesseselere geçmiş yüzlerce mühendis ve teknik ressam yanında yetişmiştir. Daha öğrenilecek çok şey, ülkemize kazandırılacak çok önemli projeler olduğuna inanmakta ve Yapı Mühendisliği’ne Atatürk Kültür Merkezi projesi ile devam etmektedir.

Çamlıca TV Kule, Melike Altınışık Mimarlık

Baku-Flame Towers, Hok Architects

Soyak Kristal Tower, Has Mimarlık

Skyland Istanbul, Tago Architects

Zorlu Levent Istanbul, Tabanlıoğlu Arolat JV

MİMARLIĞA KATKI ÖDÜLÜ | CELAL OKUTAN

Ödül gerekçesi

Celal Okutan, 60 yılı aşan meslek hayatının ilk 10 sene-sinde kamu kesiminde tasarım ve proje yönetim görevlerinde bulunmuş, akabinde Okutan Mühendislik'i kurarak özel sektörde tasarım, müşavirlik ve kontrollük hizmetleri vermiştir. Çalışma dönemi boyunca, hastane, otel, ofis, laboratuvar, üniversite kampüsleri, kongre merkezleri, konser salonları, müzeler, havaalanları, konutlar gibi birçok farklı yapı türünde sayısı bini aşkın proje tamamlamış, ülkemizde ve yurtdışında en önde gelen mimarlar ile beraber çalışma imkanı bulmuş, Türkiye'nin önemli binalarının ve yurtdışında birçok prestijli yapının mekanik sistemlerine imza atmıştır.

Kendisi Teknik Yayıncılık Tesisat Dergisi'nin yayın danışmanlığını 20 sene boyunca yürütmüş, birçok eğitim kuruluşunda ders vermiş, genç meslektaşlarını teşvik için yarışma ve burs imkanlarının sağlanmasında çeşitli programlara katkıda bulunmuştur. Beraber çalıştığı meslektaşlarının birçoğu halihazırda ülkemizin önemli tasarım gruplarının yöneticisi veya yapı sektörünün önde gelen profesyonelleri olmuştur. Mühendislik tecrübesi yanında beraber çalıştığı mimari gruplara katkıda bulunduğu tasarım metodolojisi, disiplini, araştırmacı karakteri ve çalışkanlığı ile ilham kaynağı olmuştur. Modern mühendislik ve teknolojik çözümler konusunda her zaman güncel çözümler sunan Celal Okutan, bu sebeplerle TürkSMD "Mimarlığa Katkı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Yapi Kredi Kültür Sanat Merkezi, Teğet Mimarlık

Celal Okutan

İstanbul Teknik Ünivesitesi'nden 1955 yılında makina yüksek mühendisi olarak mezun olan Celal Okutan, ülkemizde ve yurt dışında en önde gelen mimarlar ile beraber çalışma imkanı bulmuş, Türkiye'nin önemli binalarının ve yurtdışında birçok prestijli yapının mekanik sistemlerine imza atmış ve kurmuş olduğu Okutan Mühendislik'i ülkemizin en güçlü mekanik tasarım ve müşavirlik ofislerinden biri haline getirmiştir.

Görev aldığı projeler arasında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Karum Alışveriş Merkezi, TC Başbakanlık ve Devlet Planlama Binası, TC Dışişleri Bakanlığı Binası, Türkiye Elektrik Kurumu, Sakıp Sabancı Müzesi, Hacettepe Üniversite Hastanesi, TOBB ATO Kongre Merkezi, TC TBMM Genel Kurul Salonları, Pembe Köşk Sitesi, TRT Binası, TOBB ETU Üniversitesi, Ankara Merkez Ordu Evi, Lütfi Kırdar Kongre Merkezi, Yüksel Erimtan Müzesi, Tübitak Doğa Tarihi Müzesi, 9 Eylül Üniversitesi Hastanesi, İş Bankası Genel Müdürlüğü, Zorlu Center, Ankara Marriott Otel, Ege Perla Konut ve AVM Kompleksi, Metropolis AVM, İşbankası Bilgi İşlem Merkezi, Rönesans Allianz Tower, Kentpark AVM, Next Level Residans ve AVM, Senegal Kongre Merkezi, İzmir Operası bulunmaktadır.

Celal Okutan, TMMOB Makina Mühendisleri Odası, , Türk Isı Bilim ve Tekniği Derneği, İSKİD İklimlendirme Soğutma İmalatçıları Derneği, ASHRAE American Society of Heating Refrigerating and Air Conditioning Engineers, ASPE American Society of Plumbing Engineers, FIDIC International Federation of Consulting Engineers, REHVA Federation of European Heating, Ventilation and Air Conditioning Associations kuruluşlarının üyesi olup, TMMMB Türk Müşavir Mühendis ve Mimarlar Birliği'nin 2 dönem başkan yardımcılığını yapmıştır ve TTMD Türk Tesisat Mühendisleri Derneği'nin kurucusu ve halen onursal başkanıdır. 1983 Isı Bilim ve Tekniği Derneği Başarılı Uygulama Ödülü, 1993 ODTÜ Prof. Dr. Mustafa Parlar Vakfı Hizmet Ödülü, 1997 Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Büyük Hizmet Ödülü ve 2007 Rehva Best Design Professional Ödülü, 2013 ASME Outstanding Service Ödülü ile onurlandırılmış olan Celal Okutan'ın kongre, seminer ve sempozyum bildirileri dışında, 500 ü aşan makalesi, mekanik tasarım, teknik müşavirlik ve iş güvenliği üzerine yayınlanmış 5 kitabı bulunmaktadır. Kendisi Teknik Yayıncılık Tesisat Dergisi'nin yayın danışmanlığını 20 sene boyunca yürütmüş, birçok eğitim kuruluşunda ders vermiş, genç meslektaşları teşvik için yarışma ve burs imkanlarının sağlanmasında çeşitli programlara katkıda bulunmuştur. Okutan Mühendislik'te beraber çalıştığı meslektaşlarının birçoğu halihazırda ülkemizin önemli tasarım gruplarının yöneticisi veya yapı sektörünün önde gelen profesyonelleri olmuştur. Celal Okutan, Oya Okutan (ODTÜ) ile evli olup, Pınar Okutan (İÜ), Mehmet Okutan (ODTÜ, MIT), Zeynep Okutan (BU) ın babası, Mete Cem Okutan ve Ceren Okutan'ın dedesidir.

Erimtan Müzesi, Ayşen Savaş, Can Aker, Onur Yüncü

Ritz Carlton Moskova, Meerson + Öncüoğlu

Ege Perla Konut + avm, EAA

TOBB ETU Teknoloji Merkezi, A Tasarım

Kentpark avm, Öncüoğlu Mimarlık

ATO Kongre Merkezi, A Tasarım

İncek Loft, Tabanlıoğlu

Bilkent Kemer Otel, Erkut Şahinbaş

Kentpark avm, Öncüoğlu Mimarlık

Doğramacıazade Ali Paşa Camii, Erkut Şahinbaş

ODTÜ Kampus Binaları, Behruz Çinici

Zorlu Levent İstanbul, Tabanlıoğlu Arolat JV

BASIN YAYIN ÖDÜLÜ | BANU BİNAT

Ödül gerekçesi

Mimarlık eğitimi sonrası tasarımcı ve/veya mesleğin bilinen, konvansiyonel uğraşı içerisinde kalmayıp yayıncılığına ve diğer disiplinlerle bir arada yüz oluşturma gayesi doğrultusunda yaptığı çabalar, salt yapı yapma fiili etrafında dolaşmayarak da mimarlık yapılabileceğinin tanığı ve öznelere biridir.

Alandaki kıymetli mecralardan Arkitera'nın kurucu 3 kişisinden biridir. Betonart ve muhtelif sektörel yayınları ile bildik sektör yayıncılığına alternatif bir bakış açısı üterek ortaya koyan ve ısrarla buna devam ettiren bir yayıncıdır. Arredamento Mimarlık gibi yayın dünyası içerisinde önemli bir yere ve tarihe sahip yayının yok olup gitmesi ne gönüllü el vermeyip, zor zamanlarda devralan ve inatla devam ettiren bir cengâverdir.

Türkiye'de basılı ve internet yayıncılığı yeterince sorunluysen, altyapı ve kaynak itibarıyla bu çabayı sürdürmek günden güne daha çetrefilli ve zor ola gelirken, itinayla ve cesurca bu işi sürdürenlerin isimleri tarihin ilgili kısmına kaşelenektir. Banu Binat da bu isimlerin en önde gelenlerinden biri olması nedeniyle TürkSMD "Basın Yayın Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Banu Binat

Özel Sankt Georg Avusturya Lisesi'nin ardından, İTÜ Mimarlık Fakültesi'ni bitirdi. İTÜ'de Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nde yüksek lisans yaptı ve Ofis Ergonomisi üzerine bir tez hazırladı. 5 yıl serbest mimarlık yaptıktan sonra iki ortağı ile birlikte Türkiye'nin ilk mimarlık merkezi olan Arkitera Mimarlık Merkezi'ni kurdu, 6 yıl boyunca Arkitera.com'un yayın yöneticiliğinin yanı sıra, kurumsal iletişim ve pazarlamasını sürdürdü, pek çok sektörel organizasyon ve yeniliğe imza attı. Yapı-Endüstri Merkezi'nde 2 yıl yayın yöneticiliği yaptı. Yapı sektöründeki iletişim, yayıncılık ve pazarlama deneyimlerini sektör firmalarına danışmanlık vererek sürdürmek üzere Binat İletişim ve Danışmanlık Şirketi'ni kurdu. Sektörün önde gelen basılı ve dijital yayınlarından BETONART Dergisi, Arredamento Mimarlık Dergisi, bi_özet.com, Bi_özet Gayrimenkul Gazetesi'nin yayıncılığını yürütüyor. Halen pek çok sektörel yayının ve organizasyonun danışma kurulunda yer almanın yanı sıra fiziksel çevre ve tasarıma yönelik bir STK olan TAG Platform'un genel koordinatörlüğünü de sürdürmektedir.

Vitra
Çağdaş
Mimarlık
Dizisi

JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ | PROF. DR. CELAL ABDİ GÜZER

Ödül gerekçesi

Celal Abdi Güzer, mimarlık camiası içerisinde çok yönlü faaliyetleri ile tüm meslektaşlardan ayrılmaktadır. Kendisi iyi bir mimar, başarılı bir akademisyen olmasının yanı sıra, mimarlar arası diyalog ve mimari eleştiri konularında da herkesin kabul ettiği bir otorite olmayı başarmıştır. Özellikle mimari eleştiri konuları, kişilikler üzerinden tartışmadan, kent, yapı ve bağlam üzerinden yapılan okumalar ve analizler ile günümüz Türk mimarlığı ve yetişen yeni nesil mimarlara katkıda bulunmuştur. Son dönem birçok yarışmanın jüri üyesi ve birçok konferansın moderatörü olmasının da altında yatan bu adil ve bilgili kişiliğidir. "Kalebodur ile Mimarlar Konuşuyor" Youtube videoları sayesinde güncel mimarların iç dünyaları, tasarım anlayışları ve yaşamları ile ilgili ciddi bir arşiv oluşturmuştur. Paralel uğraşları aynı titizlikle yaparak, enerji ve vaktini mimarlık mesleğinin tüm faaliyet alanlarında eşit harcıyor olması, ailesi ve öğrencileri ile daha parlak bir mimarlık ortamının yaratılmasındaki katkısı nedeniyle Sayın Prof. Dr. Celal Abdi Güzer, TürkSMD "Jüri Özel Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Prof. Dr. Celal Abdi Güzer

Prof. Dr. Celal Abdi Güzer Lisans derecesini 1982 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden almıştır. Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarını aynı üniversitede tamamlayan Güzer İngiltere'de, Newcastle upon Tyne Üniversitesi'nde mimarlık eleştirisi üzerine doktora çalışması yapmış ve ders vermiştir. Halen Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde mimarlık eleştirisi üzerine ders vermekte ve dördüncü sınıf proje stüdyosu yürütücülüğü yapmaktadır. Çağdaş mimarlık kavramları ve uygulamaları üzerine teori, eleştiri ve tasarım odaklı pek çok ulusal ve uluslararası yayını olan Güzer ODTÜ'de Bölüm başkan yardımcılığı, dekan yardımcılığı, anabilim dalı başkanlığı gibi görevler üstlenmiş, bir dönem Mimarlar Derneği 1927 genel başkanlığı yapmıştır. Kendisi ODTÜ-MATPUM araştırma merkezinin kurucu başkanıdır. 2013 Uluslararası Antalya Mimarlık Bienali'nin kuratörü olan Güzer çok sayıda uluslararası ve ulusal mimarlık sergisinin düzenleyiciliğini üstlenmiş, çok sayıda sergide katılımcı olarak yer almıştır. Bu sergiler arasında "Çizgi ile Düşünmek", "Çağdaş Türkiye Mimarlığı" gibi sergiler sayılabilir. Güzer 2015 yılından beri mimarları ve eserlerini tanımayı, tanıtmayı ve bir arşiv oluşturmayı amaçlayan "Mimarlar Konuşuyor" adlı söyleşi programını hazırlamakta ve sürdürmektedir. Çeşitli yarışmalarda jüri üyeliği yapan Güzer dördü birincilik olmak üzere çok sayıda derece ve ödül sahibidir. Projelerini ağırlıklı olarak Orta Doğu Teknik Üniversitesi bünyesinde gerçekleştiren Güzer'in uygulanmış ve devam eden çok sayıda kentsel ve mimari projesi vardır. Bu projeler arasında yer alan MATPUM araştırma merkezi yapısı 2008 yılında YEM ödülüne, Zeugma Müzesi 2012 yılında Cumhurbaşkanlığı ödülüne layık bulunmuştur. Güzer'in araştırma konuları arasında mimarlık eleştirisi, çağdaş mimarlık uygulama ve kavramları, konut ve toplu konut, kentsel dönüşüm ve sürdürülebilirlik gibi konular yer almaktadır.

JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ | İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ, AZİZ KOCAOĞLU, İLHAN TEKELİ

Ödül gerekçesi

"İzmirlilerin Denizle İlişisini Güçlendirmek için Tasarım Stratejisi" kentin Akdeniz'in tasarım ve yenilik kenti olma kent vizyonunu gerçekleştirmekte yüksek kalitede katılıma olanak veren yönetim yaklaşımının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi kentin huzurlu yaşamını koruyarak yaşam kalitesini geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda Mavişehir-Üçkuyular arasındaki yaklaşık 40 km'lik kıyı şeridi yenilenmiştir.

Yaratıcılıklarını İzmir için bir araya getiren mimar, şehir plancısı, endüstriyel tasarımcı, mühendis ve akademisyenden oluşan sayısı 100'ü aşan uzmandan oluşan proje ekipleri, strateji planı tarafından işaret edilen önceliklere ve hassasiyetlere dayalı olarak projelerini geliştirmişlerdir. Kolektif tasarım anlayışının bir ürünü olarak İzmirli tasarımcıların birlikte üretmesi, katılımın doğrudan mekan üretimine ve yaratıcılığa yönelmesini sağlamıştır. Proje uygulama sürecini yöneten İzmirdeniz tasarım ofisinin proje geliştirme aşamasındaki disiplinler arası yapayı koruyarak hem mimarlar, tasarımcılar ve uygulamadan yararlanacak gruplarla hem de izin veren kurum ve kuruluşlarla kent adına müzakere etmesi önemli bir kazanım oluşturmıştır. Böylelikle, Türkiye'de yapılan ve pek çoğu uygulanmayan büyük ölçekli kentsel tasarım projelerinden farklı olarak bütün sorun ve gecikmelere rağmen hayata geçen, bir birlikte tasarlama ve birlikte uygulama olarak pratiğe önemli bir yenilik getirmiştir. Bu sebeplerle, İzmirdeniz Projesi, TürkSMD "Jüri Özel Ödülü"ne değer bulunmuştur.

İzmir Büyükşehir Belediyesi

İzmir Büyükşehir Belediyesi 150 yıllık tarihinden aldığı güçle, şehrimizin bugününü ve geleceğini tesis eder. Yaşam tarzını koruyarak yaşam kalitesini yükselten kurum, son 15 yılda alt yapıdan üst yapıya dek fark yaratan projeleriyle yerel yönetimde İzmir Modeli'ni yaratmıştır. Merkezine insanı alan model; yerelden kalkınma, yüzülebilir körfez, çevreci toplu ulaşım, İzmirTarih, İzmirdeniz, sosyal projeler gibi pek çok yeniliği içerir.

Bir körfez kenti olan İzmir'in kıyılarındaki İzmirdeniz Projesi ile yepyeni ve işlevsel bir silüet yaratan İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmirTarih Projesi ile kentin mimari hafızasını koruma altına almış, pek çok sivil mimarlık eserini restore ederek kent yaşamına kazandırmıştır.

İnsana saygılı, adil ve estetik kentsel dönüşüm projeleri, İzmir'in çehresini değiştirmektedir.

Kent ormanlarından semt parklarına dek yaratılan yeni yeşil alanlar, şehre nefes aldırılmaktadır. Mimari projeler, İzmir kent kültürünü geleceğe taşımaktadır.

İzmirdeniz Projesi

İzmirdeniz, İzmir kentinin en önemli değerlerinden olan iç körfez ve çevresini bir bütün olarak ele alan ve tasarlayan "İzmirlilerin Denizle İlişisini Güçlendirme Projesi"dir. İzmirdeniz projesi iç körfez ve kıyısını kentsel tasarım ölçeğinde kurgulayan, projelerini yüksek katılımla elde eden, rant odaklı olmak yerine kentin yaşam kalitesini yükseltmeyi hedefleyen ve bunu ilk kez bir tasarım stratejisi ile uygulayan bir projedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmirdeniz kapsamında tasarımcılar tarafından geliştirilen fikirlerin hayata geçirilmesi bağlamında uygulama projeleri ve yapım faaliyetleri gerçekleştirmektedir.

İzmirdeniz projesinin hazırlanması sürecinde kıyının farklı bölgelerinin nasıl kullanıldığına ilişkin kapsamlı bir araştırma yapılmış, "mevcut kıyı kullanımının değerlendirilmesi" için yapılan anketlerden çıkan bulgular incelenmiş; uzmanlarla, tasarımcılarla, paydaşlarla gerçekleştirilen forumlar düzenlenmiş ve "İzmirlilerin Denizle İlişisini Güçlendirmekte Uygulanacak Tasarım Stratejisi Raporu" hazırlanmıştır. İzmirli ve İzmir'e gönül vermiş 100'ü aşkın bilim, sanat ve konusunda uzman tasarımcıların aylar süren çalışmaları ile bir deniz kenti olan İzmir'i yeniden denizle buluşturacak fikirler geliştirilmiştir. Fikir projeleri üç ayrı düzeyde kurgulanmıştır. Birinci düzeyde iç körfezin kullanımını dönüştürecek ve bir gösteri mekânı olarak kullanılmasını sağlayacak dü-

zenlemeler, ikinci düzeyde Mavişehir-Üçkuyular arasındaki kıyı bölgesinin bir "yer" olarak anlam kazanmasını ve çevre kalitesinin niteliğini artıracak tasarım projeleri, üçüncü düzeyde ise kentlilerin kıyıya inmeden denizle görsel olarak ilişki kurmasını sağlayacak kent terasları ya da balkonları projesidir.

Çok sayıda gönüllü tasarımcının kolektif eseri olarak ortaya çıkan İzmirdeniz projesi 2012 yılından beri devam etmektedir. İzmir iç körfezini çevreleyen 40 km'lik sahil şeridini kentsel tasarım ölçeğinde ele alarak kurgulayan, kıyı bandının tasarımsal bütünlüğünü sağlayarak sürekliliği olan yaya yolları ve bisiklet yolları sistemini oluşturan, Akdenizli yaşam tarzına uygun olarak yılın 8 ayını evinin dışında geçiren kentin kıyıda daha çok zaman geçirmesini sağlayacak temel ihtiyaçlar ile eğlence, kültür, sanat faaliyetlerini örgütleyen, engellileri kıyı yaşamına dâhil eden, endüstriyel tasarım konularında özgün, yere ait çözümler getirme ideali barındıran sürekli gelişen ve önerilere açık bir "proje sürecidir. İzmirdeniz projesi, emrivakilerle, toplumun sınırlı bir kesimine yönelik geliştirilen projelerin aksine, geniş katılımlı süreciyle kentsel ölçekte projelerin nasıl geliştirilmesi gerektiğine ilişkin öğretici bir deneyim ortaya koymakta ve bu anlamda, bir kamu projesi olarak kamusal çıkarların maksimizasyonuna yönelik ortaya koyduğu anlayışla, katılımcı ve kapsayıcı çözümlerin var olabileceğine ilişkin bir vizyon sunmaktadır.

Ayrıca, uygulama projelerini hazırlama sürecini yöneten İzmirdeniz kentsel tasarım ofisinin, proje geliştirme aşamasındaki disiplinler arası yapıyı koruyarak hem tasarımcılar ve uygulamadan yararlanacak gruplarla hem de izin veren kurum ve kuruluşlarla kent adına müzakere etmesi önemli bir kazanım oluşturmıştır. Türkiye'de yapılan ve pek çoğu uygulanmayan büyük ölçekli kentsel tasarım projelerinden farklı olarak bütün sorun ve gecikmelere rağmen hayata geçen bir birlikte tasarlama ve birlikte uygulama olarak pratiğe önemli bir yenilik getirmiştir. Böylelikle sürekliliği olan bir tasarım müzakere ve uygulama kapasitesi de oluşturulmuştur.

BULVAR KONUTLARI

BULVAR KONUTLARI, İSTANBUL'UN SULTANGAZİ İLÇESİ, UĞUR MUMCU MAHALLESİ'NDE URBAR KENTLEŞME VE MİMARLIK OFİSİ TARAFINDAN TASARLANMIŞTIR. TOPLAM 201 ADET; 2+1, 3+1 VE 1+1 KONUT BİRİMLERİNİN, YÜKSEKLİKLERİ 8 - 10 KAT ARASINDA DEĞİŞEN BEŞ FARKLI BLOKTA GELİŞTİRİLMİŞ, BLOKLAR ORTAK AÇIK YEŞİL ALANIN KENARINDA PLANLANMIŞTIR, ZEMİN KOTU VE ORTAK ALANIN ALTINDA İKİ KATLI KAPALI OTOPARK YER ALMAKTADIR.

Sultangazi ilçesinin merkezi hafif sanayinin bulunduğu, İstanbul için bir çeper alandan, konut yoğunluklu bir kent merkezine dönüşmektedir. Bu bağlamda, ilçe merkezi - Kent Parkı ve Kent Meydanı, Kültür Merkezi, Sultangazi Belediye Binası, Olimpik Spor Kompleksi, ve yeni bir hastane gibi, bir dizi büyük ölçekli kurumsal yapıyla son on yılda değişerek gelişmiştir. UrbAr tarafından tasarlanan 27650 m2 büyüklüğündeki toplu konut sitesi, ilçenin ana arteri Ahmet Yesevi Bulvarı üzerinde yer almaktadır. Yapı arsası proje öncesinde boş, üçgen biçiminde bir arazidir. Arsanın Kent Parkı'na bakan Ahmet Yesevi Bulvarı cephesi ile Orhangazi Caddesi cephesi arasında yaklaşık iki kat kot farkı bulunmaktadır. Yeni yapı kompleksi konumu itibarıyla, mevcut konut dokusuna sınır oluştururken, yeni yapılacak Kent Parkı için de bir arka fon oluşturacağı göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır.

Kentsel tasarım ve mimarlık ofisi UrbAr, genel bir mimari ve kentsel çerçevenin bütünlüğü içinde varıl konut tipleri üreten bir yöntem geliştirerek sürdürülebilir bir tasarım yaklaşımını benimsemiştir. Projenin kitlesine kentsel bir form kazandırırken, konut kompleksini konut sakinleri tarafından paylaşılan bir tasarım bileşeni ile bağdaştırmanın önemini anlayarak iki farklı ölçeği bir arada tasarlamayı amaçlamıştır. Bir bahçe olarak tasarlanan ortak açık alan, hem projenin odağını oluşturmakta, hem de daha geniş kentsel manzaraya açılmaktadır. Böylece konutlara ait olan bu bahçe, kentsel peyzajın da bir parçası olmakta, aynı zamanda da konutlara daha geniş ufuklu bir manzara imkanı sunarak hem yeni yapılacak Kent Parkı'nı hem de bu parkın üzerinden kenti konutların içine almaktadır. Bu ortak alan hissi tasarım sürecinde, sitenin en uzak iki kenarını birbirine bağlayan ve konut sitesi için iki ayrı giriş kapısı sağlayan bir yaya geçidi ile daha da ileriye taşınmıştır. Söz konusu yaya geçidi, ortak açık alanın kentsel peyzaj bağlamında sürekliliğini sağlarken, açık alanın yani ortak bahçenin kenarını da tanımlamakta ve yürüyüş yolu boyunca blok girişlerini düzenlemektedir. Paylaşılan ortak açık alan, konuta geliş ve gidişte günlük rutine katkıda bulunurken, aynı zamanda konut birimlerinin görsel olarak yönlendiği ve açıldığı bir kent boşluğu olarak geliştirilmiştir.

Bloklar, arazinin dikgen kenarları boyunca yerleştirilmiştir. Tasarımın beş adet blokun ortak açık alanı çevreleyerek biçimde yerleştirilmesi olan ilk aşamasında, iki farklı konut tipi geliştirilmiş, her konut biriminin kente görsel olarak açılması sağlanarak konut projesinin yoğunluğu dengelenmiştir. Her odayı şehir manzarasına açarak konut birimlerinin sınırlı kullanım alanını genişletmek ve aynı zamanda her bir birim için mahremiyet sağlamak istenmiştir. Bu ise, iki temel birim türü tasarlanarak başlanmıştır. Birinci tip doğrusal ve tek bir cephede açık olan; ikinci tip ise, binanın iki karşıt cephesine açılan uzun bir birim. Her biri 65m2 olan yaşam birimleri - iki oda, salon, mutfak ve banyo - merkezî bir altyapı çekirdeğini çevreleyen aydınlık ve havadar yaşam alanları olması sağlanmıştır.

Konut bloklarının kütlelerinin tasarlanması aşamasında, blokların barındırdıkları farklı kat yüksekliklerindeki konut birimlerinin, salt yüksekliklerinden dolayı farklı deneyimler sunacak olmaları dikkate alınmış ve bu durum beklenmedik fırsatlar sağlamıştır. Zemin kat ve birinci kat daire birimleri dar balkonlar aracılığıyla ortak bahçe alanı ve sokak manzarası ile görsel olarak ilişkilendirilmiş, manzaralardan yararlanmak için üst katlara geniş balkonlar verilmiştir. Bloğun üst katları, daha dar apartman daireleriyle donatılmıştır ki, kademeli olarak geri çekilen konut birimleri için geniş dış teraslar oluşturulmuş ve binanın tepesine doğru hafifleyerek geri çekilen bir silüet yaratılmıştır.

Yapı silüetinin gökyüzüne doğru hafifletilmesi ve yapı yoğunluğunun etkisinin azaltılması için, bloklar arasında bazı birimler kaldırılarak, bloklar arasında paylaşılan baki terasları tasarlanmıştır. Bu teraslar, konut sakinleri tarafından sosyalleşmek için kullanılabilir. Dahası, her bloğun yüksekliği farklılaştırılarak, değişken ve varsıl bir silüet geliştirilmiştir. Konut binasının bu çok katmanlı silüeti, blokların üst katlarındaki kademeli olarak tasarlanan geri çekmeler ile daha da teşvik edilmiştir. Bina'nın 8. katından başlayarak her blokta geliştirilen bir çeşit basamaklı biçim ile katmanlı bir cephe sağlanmış, şehir parkına, kentsel silüetinde yeni bir arka fon oluşturulmuştur.

Yapının dış cephesinin bitirilmesi aşamasında, sırasıyla her cephe katmanı, dış biçimin kütle etkisini arttıracak farklı bir renkte tasarlanmıştır. Farklı yapı tiplerinin binanın cephesine yansımalarıyla birlikte ortaya çıkan ve renk kullanımı ile de vurgulanmakta olan yapı kütlesi, arka arkaya geri adımlar atarak, yoğun kentsel peyzajı kendi üzerinden yansıtan, ilginç ve çok katmanlı bir cephe oluşturmaktadır.

Vaziyet Planı

2. Kat Planı

Bodrum Kat Planı

Kesit Cephe

9. Kat Planı

Proje Adı: Bulvar Konutları
Proje Yeri: Sultangazi İlçesi, İstanbul
Tasarım Ekibi: Ali Kural
Yardımcı Mimarlar: Demet Başaran, Susanne Boss, Sezin Taner, Seda Tuğutlu, Meltem Kanar, Abdulsamet Altunhan, Aleksandra Grabowska, Tülay Bayraktar
Mimarlık Ofisi: UrbAr Kentleşme ve Mimarlık Ltd. Şti.
İşveren: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Proje Tarihi: 2014 - 2015
Yapım Tarihi: 2016 - 2018
Arsa Alanı: 4346,00m²
Toplam İnşaat Alanı: 27650,69m²
Statik Projesi: Konkan Mühendislik Müşavirlik İnş. Ltd. Şti.
Elektrik Projesi: Özer Mühendislik Ltd. Şti.
Mekanik Projesi: Promek Mühendislik Ltd. Şti.
İkisa Projesi: Yüksel Proje A.Ş.
Peyzaj Projesi: Medisey Tasarım.
Proje Yöneticisi: Yüksel Proje A.Ş.
Ana Yüklenici: Leda Yapı ve Proje Taahhüt Ltd. Şti.- Artım İnşaat Proj. Eml. Dan. San. ve Tic. Ltd. Şti. Adi Ortaklığı
Proje Tipi: Konut / Sosyal Konut
Yapım Türü: Betonarme
Engelli Erişimine Uygunluğu: Uygun
Fotoğrafları Çeken ve Tarihi: Ali Kural, 2018

BINH EVI

Vietnam'daki şehirler hızlı kentleşmenin etkisiyle düşük yoğunluklu, tropikal, yeşil alan olan kökenlerinden çok uzaklaştı ve yeni geliştirilen kentsel alanlar doğa ile olan bağlarını kaybediyor. Binh evi, yüksek yoğunluklu bir mahallede yeşil alan sağlayan prototip bir konut tasarımı olan "Ağaçlar Evi" serisinden bir projedir.

İNGİLİZCE'DEN TÜRKÇE'YE ÇEVİRİ
SELİN NEVRİM

Sakinleri üç kuşaktan bir ailedir. Bu nedenle buradaki zorluk; sakinlerine, farklılıklarına rağmen etkileşimde bulunmalarını ve iletişim kurmalarını sağlayan mekanlar yaratmaktır.

Dikey istifleme mekanların üstünde yer alan bahçeler; sürgülü cam kapılarla sınırlandırılmıştır. Bu strateji, her odada doğal havalandırma ve gün ışığını kullanarak mikro iklimi iyileştirmekle kalmaz, aynı zamanda değişken

olan istifleme açıklıkları, aile üyeleri arasındaki görünürlüğü ve etkileşimi de artırır.

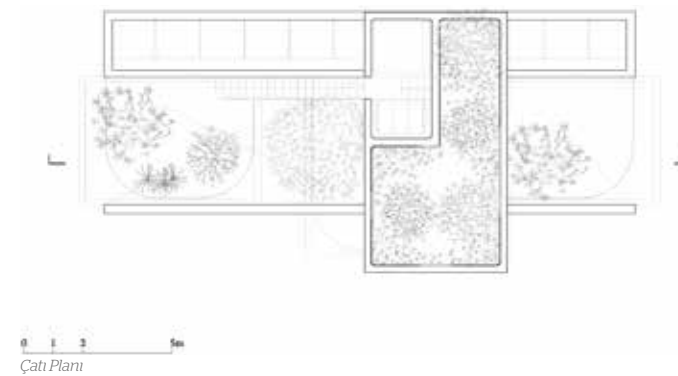
Yaşam, yemek, yatak odaları, çalışma odası sürekli açılır. Bir odadan bakınca insanların görüş alanı bahçelerle beraber diğer odaların ötesine ulaşabilir.

Mutfak, banyolar, merdivenler ve koridorlar gibi hizmet alanları, sık sık kullanılan alanla-

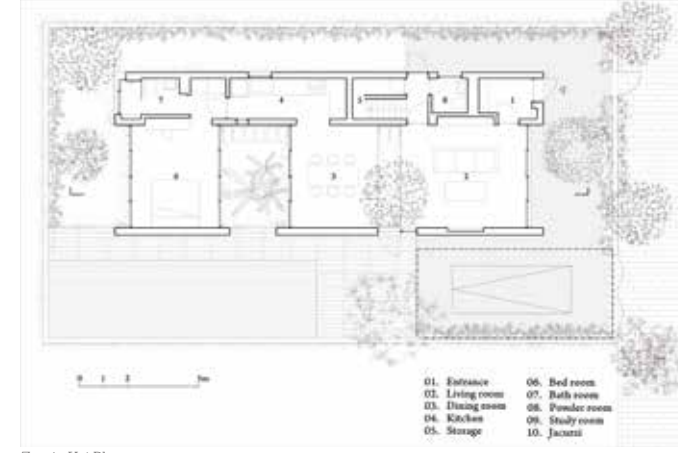
ra yönelik ısı radyasyonuna maruz kalmayı sınırlamak için batıya yerleştirilmiştir. Mekanların dikey çeşitlenmeleri değişken bir basınç farkı yaratır. Böylece çevre evler inşa edildiğinde doğal havalandırma sağlanmış olur. Bu pasif stratejiler sayesinde, ev tropikal iklimde her zaman serin kalır. Klima sistemi nadiren kullanılır.

Çatı bahçeleri gölgeleme için büyük ağaçlar barındırır, böylece iç mekan sıcaklığı düşürülmüş olur. Buralara, konut sahibinin günlük ihtiyaçlarını karşılamak için sebzeler de ekilebilir. Bu dikey tarım çözümü, yüksek yoğunluklu konutlar için uygun olup Vietnam yaşam tarzına da katkıda bulunmaktadır.

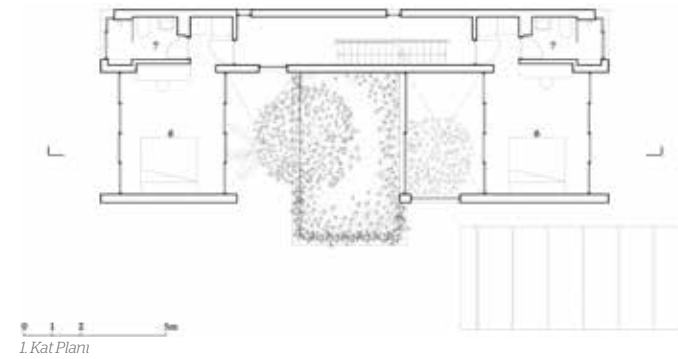
İklim etkisi ile birlikte doğal taş, ahşap, brüt beton gibi sürdürülebilir malzemeler kullanıla-

Çatı Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

rak; bu ev, işletme ve bakım maliyetlerini büyük ölçüde azaltır. Bugüne kadar, sakinleri hiç mobilyalı konaklama kullanmamıştır. Burada mimari, yalnızca işlevsel ve estetik kaygıları karşılamakla kalmamakta aynı zamanda insanları insanlara ve insanları doğaya bağlamanın bir yolu olmuştur.

Proje Müellifi: Vo Trong Nghia
Tasarım Ekibi: Masaaki Iwamoto, Chiang Hsing-O, Nguyen Tat Dat, Nguyen Duy Phuoc, Takahito Yamada
Tasarım Ofisi: VTN architects (Vo Trong Nghia Architects)
<http://votrongnghia.com/>
Yapım yılı: 03.2016
Yapı Türü: Özel Konut

Yer: Ho Chi Minh, Vietnam
Arazi Alanı: 3216 m²
İnşaat Alanı: 136 m²
Toplam Kapalı Alanı: 233 m²
İşveren: Wind And Water House JSC
Fotoğraflar: Hiroyuki Oki, Quang Dam

MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY TARİHİNDE FEMİNİST BİR MİMARİ EŞİK

DR. MERAL EKİNCİOĞLU

Mimarlığın, mesleki pratik ve akademik bağlamlarında, cinsiyet politikaları ve daha da ağırlıklı olarak "kadının rolü ve statüsü", son dönemde ABD'nin önde gelen akademik kurumlarında (1), meslek odalarının kendi bünyelerindeki bazı raporlar (2) ve kadın komite çalışmalarında (örneğin Amerikan Mimarlar Enstitüsü, AIA, Boston Mimarlar Topluluğu gibi) ve konu üzerine çalışan mimarlık tarihçileri, teorisyenler, eleştirmenlerin araştırma ve eleştirel yorumlarını içeren kimi etkinliklerde hayli yoğun biçimde gündeme gelen bir konu ve "problem". (3). 2. Dünya Savaşı sonrasında, Türkiye'den ABD'ye gelmiş ve öne çıkan bazı kadın mimarların eğitim ve profesyonel dünyadaki kariyer geçmişlerini çalışmış, doktora sonrası bir bilimsel araştırmacı olarak, bu metnimde, günümüzden ve dünyanın en eski geçmişine sahip mimarlık okullarından birini barındıran MIT özelinde, bir kadın lider yoluyla, tarihi bir eşiğe dikkat çekmek istiyorum. Kuruluşu 1868 yılına dek giden MIT, yakın geçmişte, kendi bünyesinde "bir ilki" yaşadı, ve Mimarlık Bölüm Başkanlığı görevini, tarihinde bir ilk olarak, bir kadın mimar, tasarımcı ve eğitimci yürüttü: Meejin Yoon. (4). Bu "ilk", benim için de ayrıca çok anlamlı bir gelişme oldu: Böylece, bu araştırmaya dayalı üniversitenin, mimarlıkta tarih, teori ve eleştiri programı'nda (the MIT, History, Theory and Criticism of Architecture), tam da "mimarlıkta kadın ve cinsiyet politikaları" alanında, doktora sonrası bilimsel araştırma projemi yürütürken, bu kurumun, bu alanda, yaşadığı bir "ilke" yakından tanıklık etme imkanım oldu.

Üniversite bünyesindeki beş ana okuldan biri olan, MIT, Mimarlık ve Planlama Okulu (School of Architecture and Planning) tarihinde, pekçok önemli isme kapılarını açmış ve mezun etmiş durumda. Örneğin Louis Sullivan (1874), Sophia Hayden (1890), Marion Mahony Griffin (1894), John Merrill ve Louis Skidmore (1922-1923) ve Kevin Lynch (1947) gibi. Ancak bu öne çıkan mezun isimlerin çoğuna bakıldığında, erkek egemen bir topluluğun varlığından bahsetmek herhalde yanlış olmaz. Okul, en temelde beş ana programdan oluşmakta (mimarlık, kentsel çalışmalar+planlama bölümü, media lab., gayrimenkul sektörüne yönelik çalışmaların yürütüldüğü merkez ve sanat, kültür ve teknoloji programı), ve mimarlık, bunların arasında en eskisi olma özelliğini taşıyor. Köklü bir eğitim ve araştırma geçmişine sahip, mimarlıkta pekçok öncü çalışmaları desteklemiş bir programın, bir kadın mimar ve eğitimciyi bölüm başkanlığına seçebilmesi için, 2014 yılını beklemesi, bir açıdan oldukça düşündürücü, diğer yandan da, alışlageldik bir kalıbın artık kırıldığını göstermesi açısından son derece dikkat çekiciydi.

Meej'in'den önce, MIT'nin tarihinde öne çıkan ilk kadın figürlerini anımsayacak olursak: Ellen Henrietta Swallow, 1873 yılında, lisans derecesini alan ilk kadın olarak karşımıza çıkarken, Sophia Hayden Bennett, mimarlık alanında, 1890 yılında lisans derecesini alan ilk kadın. Bennett, tam da, üniversitenin "Kadınlar Birliği" (the Massachusetts Institute of Technology Women's Association -MITWA-) 1889 yılında kurulmadan önce, derecesini almış, Ida Annah Ryan'ı, MIT mimarlık bölümünden, 1905 yılında master derecesini alan ilk kadın olup, 1907'deyse üniversiteden "Perkins Travelling Fellowship in Architecture" ödülünü kazanan isim. (5). Bunlara karşılık, MIT'den Professor Emily Wick'in 1970 yılındaki ifadeleri, erkek egemen bir kurum olarak, kadınların buradaki konum ve rollerinin tarihi gelişimine dair bazı kritik açıklamaları dile getiriyor. Wick'in açıklamaları ışığında, 1960 yılından önce, kadınların bu akademik kuruma girmesi adeta bir risk olarak kabul edilmiş. Eğer başarılı olurlarsa, bu olum-

3

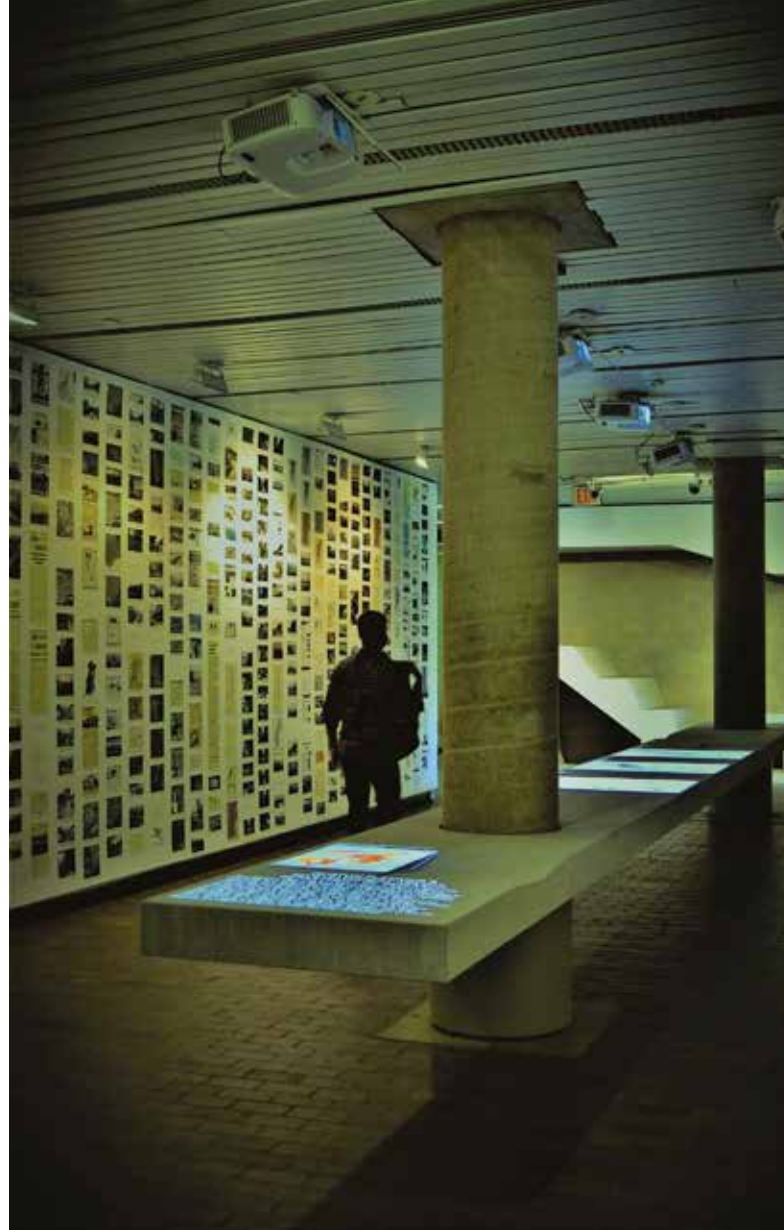
lu karşılanmakla birlikte, başarısız olma hallerindeyse, bu durum pek de üzerinde düşünülen bir konu olarak algılanmamış. Kurumun, kadın öğrencilerine yer vermesi ve inanmaya başlaması, ancak 1960'lı yılların başlarında gerçekleşebilmiş. (6).

Böylesi bir tarihsel bağlam içinde, üstlendiği idari pozisyonu ile ilgili akademik ortamda bir eşik noktasına işaret eden Meijin, lisans derecesini Cornell Üniversitesi'nden ("College of Architecture, Art and Planning"), master derecesini Harvard Üniversitesi'nden ("Graduate School of Design, Urban Design") almış bir isim. Mimari eğitim geçmişi, disiplin ve mesleğin, yaratıcı tasarım yönüne ağırlık veren çizgisinden gelmekte. 2001 yılından bugüne, MY Studio'da kendi tasarım çalışmalarını, 2004 yılından itibaren, eşi ve ortağı olan Eric Höweler ile, "Höweler+Yoon Architecture'de mimari tasarım pratiği faaliyetlerini yürütmekte. (7).

Çok sayıda ödül, proje ve tasarım çalışmasına, gerek kendisi gerekse ortağı ile imza atmış bir kadın mimar olarak, mimari ve tasarım felsefesini ve gerçekleştirdiği ürünlerini yakından okumak için en iyi kaynaklardan birinin, 2009 yılında yayınlanan "Expanded Practice" olduğu ifade edilebilir. (8). İlgili çalışmada, mimarlık disiplini, tasarım pratiği ve mesleğe olan perspektiflerini altı ana başlık altında açıklıyorlar: Ağ (Ing. network), çağdaş, genişletilmiş (Ing. expanded), disiplinlerlik, uygulamaya yönelik tasarım ve akışlar (Ing. streams). Ağ ana başlığı altında, mimarlar, geçmiş bugünden ayıran durumlardan birinin ağ kültürü olduğunu ifade etmekte. Mimarlarla göre, çağdaş dünya içindeki iletişim ve enformasyonun karşılıklı etkileşimi, üretimin kültürel ve teknolojik yönlerinde önemli bir belirleyici. Buna dayalı olarak, kendi çalışmalarının odak noktalarından birinin, mimari pratiğin yeni ekolojileri olduğunu dile getiriyorlar. Çağdaş kavramınıysa, zamanın ruhundan (zeitgeist) farklı olarak, bugün için, aktif, inşa edilebilir olarak açıklıyorlar. Mimarlarla göre, zamanın ruhu, doğal olarak varolandır; çağdaş olansa bundan farklı olarak, kültürel olarak yaratılandır. Üçüncü ana başlıklarıysa, genişletilmiş (Ing. expanded). Bu, onlar için, sosyal, politik ve çevresel değişimlere duyarlı olarak, mimarlık disiplinin sınırlarının esnek tutulması anlamına geliyor. Fizikteki termal değişimin hacimde değişime yol açmasına benzer şekilde, mimarlıkta da, zamanın değişimiyle, kavramsal ve fiziksel üretimde, araştırmaya dayalı olarak, farklı disiplinlerle olan etkileşimin varlığını benimsediklerini dile getiriyorlar. Dördüncü ana başlıkları olan disiplinlerlik kapsamındaysa, mimarlık pratiğinin geleneksel fıkından farklı olarak, disiplinler ağların yeni üretim alanlarını açığa çıkartıcı potansiyelini, "eleştirel pratiklerinin" çıkış noktalarından biri olarak tanımlıyorlar. Bu, aynı zamanda, geçmiş jenerasyonlardan farklı olarak, bugünün mimarlarının, hak ve sorumluluklarını, daha geniş bir perspektiften düşünmeye de davet ediyor. Beşinci olarak, uygulamaya yönelik tasarım ile, özellik-

le, MIT Mimarlık Bölümü'nün önde gelen (ve 2016 yılında yaşama veda etmiş) profesörlerinden olan Stanford Anderson'un "bir dizi araştırma programı olarak mimari tasarımına" gönderme yapmakta (9) ve mimarlıklarını, araştırmaya dayalı tasarım pratiği olarak tanımlamaktalar. Akışlar (Ing. streams) ise, mimarlar için, insan bedeni ve fiziksel çevre arasında biçimsel, organizasyonel ve algısal alışıldık sınırların genişletilmesi, bedenin bir tür mimari tasarımı bütünleyen, onunla akış içinde olan bir bileşen olarak tanımlanması ve yorumlanması.

Bu arkaplan ile Meijin'in, mimarlıkta bir eğitimci ve tasarım pratisyeni olarak çabaları ve projeleri daha iyi okuyabilmek mümkün. Eğitimci kimliğiyle mimari alana yaptığı katkıları kavramak ve bunun önemi açısından, 2013 yılında, çabaları nedeniyle kendisine verilen "Irwin Sizer Award for the Most Significant Improvement to MIT Education" Ödülü'ne dikkat çekilebilir. Onu bu ödüle aday gösterenlerden, dönemin o zamanki Bölüm Başka-

4

ni eğitimci, pratisyen ve 2015 yılından beri Cooper Union Mimarlık Okulu'nda dekan olan Nader Tehrani, Meijin'in eğitimci olarak yaklaşımıyla, bölümde, pedagojinin ve stüdyo çalışmalarının yeniden yapılandırılmasındaki önemine vurgu yapmakta. Burada altı çizilen hususa, Meijin'in, mimarlık eğitimi ve stüdyo çalışmalarında mimarlık tarihi, sanat, bilim ile çağdaş teknolojinin bağlarını biraraya getiren, kolektif ve disiplinlerarası tavrı. (10). 2012 güz akademik yarıyılında, İstanbul ile ilgili olarak yürüttüğü mimari tasarım stüdyosu buna bir örnek olarak verilebilir. "Kolektif Katalog: İstanbul Milenyum Kütüphanesi" başlıklı mimari stüdyo çalışmasında hedeflenen, İstanbul gibi hem tarihi hem de modern ve çağdaş olanı bünyesinde eş zamanlı barındıran bir dünya kentinde, mimarlık yoluyla, teknoloji, erişim ve eskime (Ing. obsolescence) konularından hareketle, bilgide özgün olan ve kopya edilen, üretim ve yeniden üretim arasındaki ilişkinin irdelenmesi. Öğrencilerden beklenen, geçmiş ve çağdaş olanı, mimari tasarım, bilgi ve kamusal olanla yenilikçi bir perspektif içinde ilişkilendirebilmele. Buradaki amaç, açıklayıcı metinde ifade edildiği üzere, bir el yazması kütüphanesi tasarlamaları değil, bilginin korunması, dijitalleştirilmesi ve dağılımı için, mimarlığın, yeni kamusalıklar ve yeni bir çağdaş Türk kolektivitesi yaratma potansiyelini ifade edebilmek (11). Daha yakın bir zamana gelinirse, 2018 yılında Neri Oxman ile birlikte yürütücülüğünü üstlendiği "Design Across Scales and Disciplines" başlıklı stüdyo örnek verilebilir. Yenilikçi tasarımları ile dikkat çeken Oxman ile birlikte, bu stüdyonun hedefiye, disiplinlerarası yöntemleri ve etkileşimleri kullanarak, tasarımda, bilim ve mühendislik arasındaki yeni ilişkileri keşfetmek (12).

Mimari tasarım pratiği bağlamında, onun felsefesini, kavramsal yaklaşımını ve bunun uygulama düzeyindeki karşılığını okuyabilmek içinse, en iyi ipuçları veren örneklerden biri olarak, MIT Kampusu içinde yer alan "Sean Collier" için, 2014 yılına ait anıttan bahsedilebilir. Bu tasarım projesi ve uygulamasında, onun kendi mimari ve sanatsal dilini, bizzat içinde eğitim faaliyetlerini sürdürmüş olduğu bir akademik kurum ile nasıl sentezlediğini de ayrıca görmek mümkün. 18 Nisan 2013 tarihinde hayatını kaybeden MIT kampüs polisi Sean Collier anısına tasarlanan bu anıtın, kavramsal tasarımında, açık bir el figüründen yola çıkılarak, hem hizmette cömert olma temasına, hem de MIT'nin açıklık ve şeffaflığa dayalı yaklaşımına bir gönderme yapılmış. Granit bloklar kullanılarak oluşturulan duvarların birbirleriyle kesişim bölgelerinde tasarlanan açıklıklarla, adeta anıtın içinden geçerek, kavramsal tasarımın çıkış noktaları olan, açıklık ve şeffaflığı hissetmek mümkün. Birbiriyle bir bütün oluşturan bu beş ayrı duvar, farklılık (Ing. diversity) yoluyla oluşan bütünlük ve topluluk sayesinde edinilen dayanıklılığı sembolize ediyor. Meejin'in tasarımlarında, çoğu zaman, ana bileşenler olarak, ışığın ve aydınlatmanın ayrı bir yeri var ve bu anıt tasarımında da, akşamları yerden sağlanan aydınlatma ile bir yandan 18 Nisan 2013'te gökyüzündeki yıldızların konumuna bir gön-

5

6

derme yapılmış, diğer yandansa fiziksel ve mekansal üretimin kendine özgü ruhu temsil edilmesi hedeflenmiş. (13). Onun bu kavramsal tasarım anlayışını, kurumsal bir bağlamda ve kolektif bir yaklaşım içinde, kamusal bir mekana tercüme edebilmesi ve teknik olarak gerçekleştirilebilirliği için, anıt projesinin ardında, kendi alanlarında yetkin ve farklı disiplinleri içeren bir ekip yer alıyor: Proje tasarım ekibi, inşaa ekibi, proje yönetim ekibi ve Collier Anıt ekibi. (14). Burada, bir açıdan, dünyanın önde gelen araştırmaya dayalı bir bilim kurumunun, kendi bünyesinde hizmet sunmuş olan Sean Collier'in yaşamına nasıl değer verdiğini, diğer yandansa, genelde erkeklerle özgü alanlar olarak görülen teknoloji ve bilimle yoğrulan MIT gibi bir kurumun bünyesinde yer alan ve mimarlık bölümünde akademik lider olarak ilk defa görev yapan bir kadın mimara, yaratıcı tasarım projesini hayata geçirebilmesinde, geri planda nasıl bir kolektif destek sağlandığını da açıkça okumak mümkün.

Tasarımda, malzeme olarak seçilen granit bloklar, bir komite ile birlikte seçilmiş, ardından robot testereler yardımıyla kesilmiş ve elle cilalanmış. Teknik ve yapısal çözüm olarak, her bir taş blok, bir diğerini destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Böylece tasarım sürecinde, bir yandan, geleneksel yapı sistemlerine bir gönderme yapılırken, kullanılan dijital üretim araç ve yöntemleriyle de, çağdaş imkanların potansiyelleri ne referans verilmekte. Bu üretim evresinde, Ochsendorf ve ekibi, bir yazılım geliştiri-

7

rerek, Meijjin'in, taş bloklardaki yükleri haritalandırabileceği, ve etkilerini görebileceği bir imkan sunmuşlar. Anıt strüktürün, sismik yükler, sıcaklık seviyesinde yaşanan değişimler ve temelin özelliklerine göre nasıl bir performans göstereceğini anlayabilmek için, Knippers Helbig tarafından testler yapılmış ve granit bloklar arasına çelik bağlantılar önerilmiş. (15). Mevcut kavramsal tasarımın gerçekleştirilebilmesi için, tüm bu üretim sürecinde, izlenen metodoloji, analog ve dijital modeller ile fiziksel inşa süreçleri arasında kimi zaman ileri, kimi zaman geriye dönük, birbirini besleyen süreçler takip edilmiş. (16).

MIT'de yaşanan bu "ilk"ın, yakın ve uzun vadede, bu akademik kurum bünyesindeki mimarlık eğitimi, akademik kariyer, mimarlık üzerine yürütülen araştırmalarda, cinsiyet politikaları ve (farklı mimari kültürlerden gelen profilleri de içerecek şekilde, çok kültürlü bir akademik ve mesleki toplulukta) kadının yeri ile ilgili olarak ne gibi açılımlar yaratabileceğini ilerleyen zaman gösterecek. MIT-Mimarlık Bölümü'nde üstlendiği akademik liderlik sürecinde, Meijjin, bir kadın olarak yer aldığı tarihi öneme karşılık, bu yönde yakın zamana dek altı çizilmiş mesajlar vermekten çok, mimari tasarımının disiplinlerarası ve teknolojik imkanlarla yaratıcı yönünün ortaya çıkarılması çabalarıyla ön plandaydı denebilir. Ancak, son dönemde, örneğin, 2018 tarihli "Women in Academic Leadership Now" etkinliği kapsamındaki konuşmasında, kendi kariyerinde öne çıkan "kadın" rollerden ve destek aldığı kadın meslektaşlarından bahsettiği gibi,

kadın mimarlık öğrencilerinin erkekler kadar yetenekli ve başarılı olmalarına rağmen kendilerine atfedilen bazı genel kanılardan dolayı, yetenek ve yeterliliklerine güvenemediklerini, daha da düşündürücü bir problem olan (ve son dönem mimarlık ortamında hayli tartışılmaya başlanmış olan) cinsel taciz vb. olaylarla karşılaştıklarını ve tüm bu problemleri gelecek nesillerde değiştirebilmeyi ümit ettiğini ifade etmesi dikkat çekiciydi. Ancak bu konuşmasında da, bir kadın akademik lider ve eğitimci olarak, kadınların gerek mimari eğitim, gerekse akademik ya da profesyonel kariyerlerinde karşılaştıkları, gündemde yoğun olarak tartışılan pek çok soruna karşılık, kendisinin ne gibi önerileri, girişimleri, projeleri vb. olduğundan bahsetmedi (17). 2015 yılında, Architectural Record tarafından, eğitim ve pratikteki katkıları nedeniyle "Women in Architecture" ödülüne layık görülen bir isim olarak, uluslararası rekabetin çoğunlukla Merkez-batı ve erkek egemen bir dilin avantajına olacak şekilde sürdüğü bu çokkültürlü dünyada, farklı kültür ve coğrafyalardan gelen kadın mimarların ülkedeki varlığı, çabaları ve bunun geçmişten gelen, bu ortama kattığı değerlere dair ilerleyen zamanlarda daha kuvvetli mesajlar duymak dileğiyle...

8

9

NOTLAR:

1. Ülkede son dönemlerde, önde gelen bazı mimarlık okullarında, kadın mimarların akademik lider olarak belirmesi, bunun ardında bir tür itici güç olarak yer alan erkek egemen baskın tablo ve yarattığı problemler denebilir. 2014 yılında, Columbia Üniversitesi, Graduate School of Architecture, Planning and Preservation' Programı'nın dekanlık görevini üstlenen Amale Andraos, 2016 yılında Princeton Üniversitesi, Mimarlık Okulu'nun dekanlığına getirilen Monica Ponce de Leon, Yale Üniversitesi, Mimarlık Okulu'nun dekanlığına getirilen Deborah Berke ve 1 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla Harvard University, Graduate School of Design'de dekan olarak göreve başlayacak olan Sarah Whiting buna örnek olarak verilebilir. Bu gelişmelerin en çarpıcı olanlarından biri, Harvard University, GSD, Women in Design tarafından Kasım 2018'de, cinsiyete dayalı ayrımcılığa karşı ciddi bir protesto mahiyetinde düzenlenen "Convergence" adlı iki günlük etkinlik ve sonrasında, yeni ve kadın bir dekan olarak göreve başlayacak olan Sarah Whiting.

2. Buna bir örnek olarak, "Diversity in the Profession of Architecture, Executive Summary, AIA", <http://content.aia.org/sites/default/files/2016-05/Diversity-DiversityinArchitecture.pdf>, erişim tarihi 4 Mayıs 2019. Amerikan Mimarlar Enstitüsü, ayrıca 2015 yılında, başkanlığına, tasarım pratiği yapan bir kadın mimar olarak, Elizabeth Chu Richter'i getirdi ve ardından, Emily Grandstaff-Rice yürütücülüğünde, "Mimarlıkta Eşitçilik Komisyonu" ("a Commission on Equity in Architecture") oluşturdu; bkz, Lau, W., The AIA Establishes a Commission on Equity in Architecture, http://www.architectmagazine.com/practice/the-aia-establishes-a-commission-on-equity-in-architecture_o7fb_action_ids=10154397592853852&fb_action_types=og.likes&fb_ref=s%3Ds-howShareBarUI%3Ap%3Dfacebook-like, erişim tarihi 29 Aralık 2018.

3. Bu etkinliklerden dikkat çeken bir örnek olarak, Guggenheim Müzesi'nden 2015 yılında düzenlenen şu etkinlik verilebilir: <https://www.guggenheim.org/news/guggenheim-explores-architecture-with-archtober-programs>, erişim tarihi 5 Mayıs 2019.

4. Meejin Yoon, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren Cornell Üniversitesi, Mimarlık, Sanat ve Planlama Koleji bünyesinde (Cornell University College of Architecture, Art and Planning) dekan olarak görev yapmaya başlamıştır, <http://news.mit.edu/2018/j-meejin-yoon-named-dean-cornell-college-architecture-art-and-planning-0724>, erişim tarihi 5 Mayıs 2019. Şu anki MIT-Mimarlık Bölüm başkanı (interim olarak) Andrew Scott hakkında: <https://architecture.mit.edu/faculty/andrew-scott>, erişim tarihi 5 Mayıs 2019.

5. Bu bilgilerin referansları için bkz, <http://www.mit-amita.org/esr/bibliography.html>, erişim tarihi, 25 Temmuz, 2014. Ayrıca, Sophia Hayden Bennett hakkında bilgi için bkz, Grimes, S. E., 2007, Women in Studios of Men: Gender, Architectural Practice, and the Careers of Sophia Hayden Bennett and Marion Mahony Griffin, 1870-1960, Doktora tezi, the Graduate School of Saint Louis University, ABD. Ida Annah Ryan'ın master tezi için bkz, Ryan, I, A., 1905, Layout for a Model New England Town, Master Thesis, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, ABD. Ayrıca MIT'den mezun olan kadınlarla ilgili yapılan bir sözlü tarih çalışması için, bkz, <https://libraries.mit.edu/archives/research/collections/collections-mc/mc356.html>, erişim tarihi 4 Mayıs 2019.

6. MIT'de kadınların tarihsel dönüm noktaları konusu için bkz, <http://1964.alumclass.mit.edu/s/1314/2015/club-class-main.aspx?sid=1314&gid=55&pgid=11879>, erişim tarihi 10 Ocak 2014.

7. Meijjin'in, ülkede son dönem yaşayan bazı ırkçı yaklaşım ve saldırıları kınamak amacıyla, eşi ve ortağı olan Eric Höweler ile birlikte, bir grup mimar ve tasarımcıyla, eleştirel bir duruş olarak, Charlottesville'de yaptığı bir anıt tasarımı için: https://www.architectmagazine.com/design/editorial/a-fitting-memorial-in-charlottesville_o, erişim tarihi 3 Mayıs 2019. Ayrıca bu mimari ortaklığın, aldıkları son dönem ödüllerden birisi, 2019 yılında, çalışmalarındaki kendine özgü güçlü yön nedeniyle, "the American Academy of Arts and Letters" tarafından verilmiş olanı. <https://art-sandletters.org/pressrelease/2019-architecture-award-winners/>, erişim tarihi 2 Mayıs 2019.

8. İlgili kaynak için bkz, Yoon, J. M. & Höweler, E., 2009, Expanded Practice: Howeler+Yoon / My Studio, Princeton Architectural Press., p.6-9.

9. Stanford Anderson'un ilgili çalışması için bkz, Anderson, S., 2000, "Architectural Design as a Series of Research Programs", Architectural Theory since 1968, Hays, K. M., Cambridge, MA, MIT Press, pp. 490-505.

10. Bu ödül için bkz, <http://sap.mit.edu/article/standard/yoon-most-significant-improvement-mit-education>, erişim tarihi 25 Nisan 2019.

11. Ders ve yürütücüler hakkında bilgi için bkz, <https://architecture.mit.edu/subject/spring-2015-mas826>, erişim tarihi 20 Nisan 2019.

12. Konu hakkında bilgi için bkz, <https://architecture.mit.edu/subject/spring-2018-4110>, erişim tarihi 20 Nisan 2019.

13. Anıtın mimari tasarımı hakkında bkz, <https://architecture.mit.edu/project/sean-collier-memorial>, erişim tarihi 25 Aralık 2018. Anıtın aydınlatma tasarımında, 18 Nisan 2013 tarihli gökyüzündeki yıldızların nasıl referans olduğu hakkında açıklama ve çizim için bkz, Humphries, C., "The Making of MIT's Collier Memorial", http://www.architectmagazine.com/design/buildings/the-making-of-mits-collier-memorial_o, erişim tarihi 30 Nisan 2019.

14. Anıt projesinin tasarım ve uygulamasında yer alan ekipler hakkında bkz, <https://architecture.mit.edu/project/sean-collier-memorial>, erişim tarihi 25 Aralık 2018.

15. Bu konuda detay açıklamalar ve konstruksiyon diyagramı için bkz, Humphries, C., "Architecture and Permanence, the Making of MIT's Collier Memorial", http://www.architectmagazine.com/design/buildings/the-making-of-mits-collier-memorial_o, erişim tarihi 30 Nisan 2019.

16. Anıt projesinin, kavramsal tasarımından, inşa sürecine dek, izlenen teknoloji ve metot açısından, bkz, Strength Through Unity: the Making of the Collier Memorial at MIT, <https://www.youtube.com/watch?v=c3pNunxlfNM>, erişim tarihi, 29 Nisan 2015.

17. İlgili etkinlik için bkz, Leaning Out V | Women in Academic Leadership Now - 01.11.2018, <https://vimeo.com/284787201>, erişim tarihi 5 Nisan 2019.

FOTOĞRAFLAR:

1. Guggenheim Müzesi, NYC'de mimarlıkta kadın üzerine 2015 yılında düzenlenen etkinlik. Fotoğraf: Meral Ekincioglu.

2. "Sean Collier" Anıtı, MIT Kampüsü, Tasarım mimari: Meijjin Yoon, Cambridge, MA. Fotoğraf: Meral Ekincioglu.

3. "Sean Collier" Anıtı, MIT Kampüsü, Tasarım mimari: Meijjin Yoon, Cambridge, MA. Fotoğraf: Meral Ekincioglu.

4, 5. - "Urban Intermedia: City, Archive, Narrative", Harvard Üniversitesi-Graduate School of Design, enstalasyon tasarımı, Höweler + Yoon Architecture, 2018. (Fotoğraflar: Meral Ekincioglu).

6, 7, 8, 9 - Boston Society of Architects, iç mekan tasarımı, Höweler + Yoon Architecture, Eric Höweler, J. Meejin Yoon, 2011. (Fotoğraflar: Meral Ekincioglu).

0- Kars, Panorama

KARS ve ANİ

KARS, MUHTEŞEM DOĞASI, ESKİ RUS MİMARİSİ, SEVECEN İNSANI, GÜZEL YEMEKLERİ VE ANİ ANTİK KENTİ İLE KOLAY UNUTULAMAYACAK BİR KENT. ÖZELLİKLE HAYVANCILIĞIN GELİŞKİN OLDUĞU YÖRE, KIŞIN KARLAR ALTINDA OLDUĞU KADAR, BAHAR AYLARINDA DA GÖRMeye DEĞER.

Son zamanların popüler destinasyonu Kars'a Doğu Ekspresi ile gitmek için Ankara'dan akşam saat 18.00'de bindiğimiz tren, iki saatlik bir rötarla, ertesi akşam 20.30 gibi Kars Garı'na vardı. Doğu Ekspresine, özellikle kış aylarında yataklı bileti bulmak nerede ise olanaksız; satışa çıkar çıkmaz bitiyor. Tur acentalarının tren biletlerini toptan kapattığı yolundaki duyum ve tahminlerde doğruluk payı olduğuna inanıyorum!

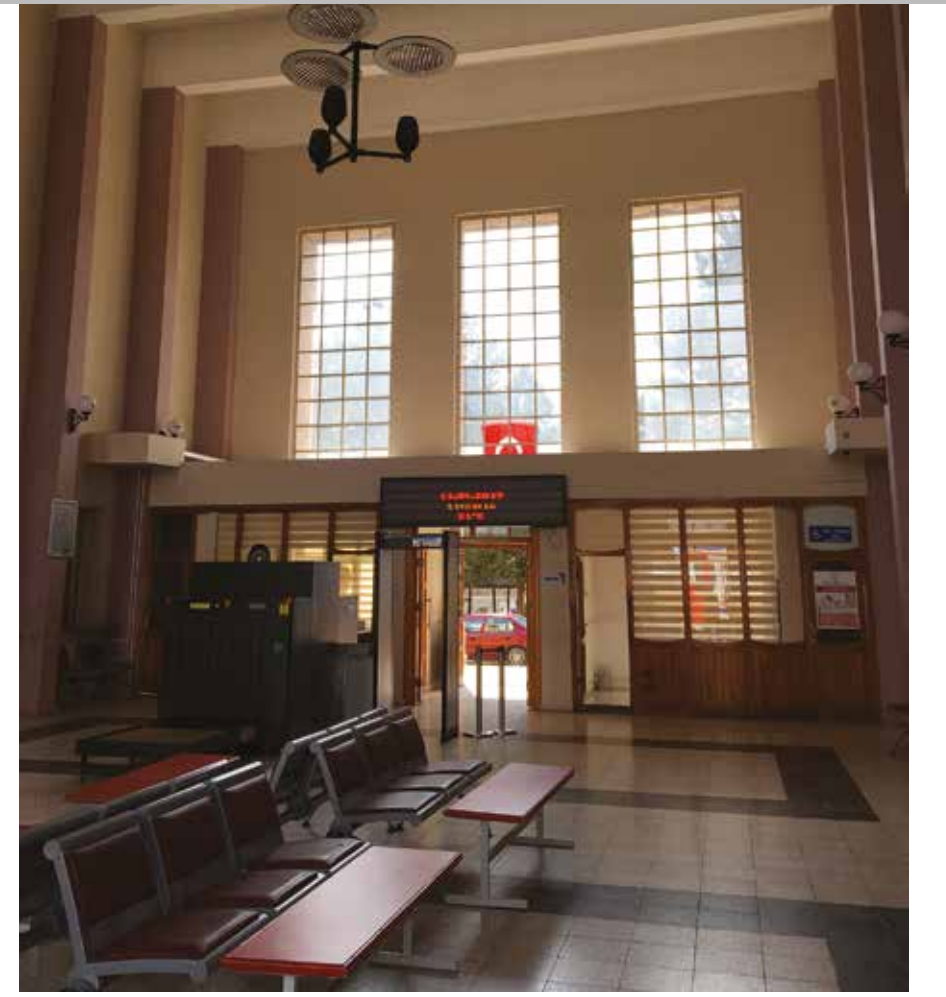
Doğu Ekspresi yolda Sivas, Erzincan ve Erzurum'da çok kısa duruyor; Sivas'a erken saatte vardığımız için sadece Erzincan ve Erzurum gar binalarını görme fırsatımız oldu. Erzincan Garı, 1938 yılında yapılmış ve 1939 yılındaki büyük depremde zarar görmeden kurtulabilmiş (1, 2). Erzurum Garı ise 1939 yılında hizmete girmiş; her iki yapı da İkinci Ulusal Mimarlık Akımı tarzında tasarlanmış güzel örnekler.

İLHAN KURAL

Yolda Doğu Anadolu'nun yüksek platolarını, ovalarını ve dağlarını yakından görme şansınız var. Gerçekten de Doğu Anadolu coğrafyasının ölçeği çok farklı; Orta Anadolu'nun yıpranmış jeolojik yapısından sonra doğunun yüksek karlı dağları, dere ve nehirleri, ekili ovaları ve platoları çok çarpıcı geliyor (3).

Kars, tarihi boyunca istilalara uğramış bir coğrafyada yer alıyor. Paleolitik Dönem'den itibaren yerleşme alanı içinde kalan kent, MÖ 9-6 yüzyıllar arasında Urartular'ın, daha sonra Persler'in, 638 yılında Araplar'ın ve 1064'den sonra da Selçuklular'ın egemenliğine girmiş. 1534 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın Kars'ı ele geçirmesine kadar muhtelif devletlerin hükümrânlık alanı içinde kalan kent, 1877-78 yılları arasında yaşanan ve tarihimize '93 Harbi olarak geçen savaşın ardından kırk yıl boyunca bu sefer Rusya'nın egemenliğinde kalmış. 1918 Bolşevik İhtilali'nden sonra aynı yıl Osmanlılar'a bırakılan kentte, muhtelif istilalardan sonra, 1919'da Güneybatı Kafkasya Cumhuriyeti adı ile bağımsız bir devlet kurulmuş. 1920'de Türk Kuvvetleri tarafından teslim alınan Kars'a "Gazi"lik ünvanı verilip il yapılmış.

Rusların kırk yıllık hakimiyetinin izlerini hala pek çok

2- Erzincan Garı Giriş Holü

1- Erzincan Garı

3- Doğu Anadolu Peyzağı

4- Kars Kent Morfolojisi

alandan görmek olası; kentin ızgara plan şeması Rusların planlama anlayışını yansıtmaması açısından iyi bir örnek. Kuzeybatı-güneydoğu aksında planlanan ızgara yol şeması, günümüzde kentin güneyindeki yeni yerleşim alanlarında (ızgara plan yer yer bozulmuş olsa bile), kısmen devam ettiriliyor. Kentin kuzeybatı-güneydoğu aksında uzanan ve ana arterlerini oluşturan **Ordu, Gazi Ahmet Muhtar Paşa, Atatürk ve Kazım Karabekir Caddeleri**'ni dik kesen diğer yöndeki caddeler de önemli akslar (4). Uzun süren kış aylarında yerden kalkmayan karın kolay erimesi için planlanan ve güneşi alan geniş caddeler ve iki- üç katı geçmeyen kesme taş yapılar, iklimsel verilerin rasyonel olarak ele alınmasının neticesinde yaşanabilir bir kent oluşturmuş.

Rusların, şehrin planlanması için görevlendirdiği Hollandalı plancılar, yerleşimin içinden akan Kars Çayı ile kenti çok iyi bütünleştiremediklerini ve su ögesini yeteri kadar kentin parçası haline getiremediklerini düşünüyorum. Örneğin, Eskişehir'in içinden akan Porsuk Çayı'nın kente katkısını düşününce, Kars'ın çay ile ilişkisinin oldukça kopuk olduğunu hissediyorsunuz. Bugün Kars Çayı boyunca hala pek çok yapı var ama Belediye'nin yeni park alanlarını suyun etrafında planlayarak, çay boyunca bir yeşil bant oluşturmayı amaçladığı hissediliyor (4). Ancak, çoğu belediyemizde olduğu gibi, iyi niyetler, iyi tasarımlarla desteklenmeyince neticeler de çok başarılı olmayabiliyor.

Kars Çayı'nın üzerinde bulunan Taş Köprü 1579'da yapılmış, daha sonra kısmen yıkılan köprü 1725 yılında tamir görmüş (5). Kars Kalesi'nin kuzey yamaçları altındaki vadi tabanında yer alan Rus yapıları bugün de kullanılıyor. **Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuarı** yapıları (6) ve **Katerina Otel** (7) bunların ayakta kalan ve onarıp kullanıma açılan güzel örnekleri. Özellikle Konservatuar yapılarının, ağaç dokusu içinde nerede ise kaybolmuş olması, okula güzel bir kampus havası veriyor.

Karsın en görkemli yapısı kalesi. Selçuklu döneminde 1153'de yılında inşa edilen surlar, 1386'da Timur tarafından yıkılınca, 1579 yılında Lala Mustafa Paşa tarafından yeniden yaptırılmış (8). Eski fotoğraf ve gravürlerde kalenin güney yamaçlarında yoğun bir yerleşimin olduğu görülmesine karşın, günümüzde nerede ise hiç bir yapının kalmamış olması ilginç (9). Şehir, güney ve güneybatı yönlerindeki düzlüklerde büyüyor; zaten Kars Havaalanı da burada. Yakup Hazan'ın yaptığı yeni terminal binası, intim ölçeği ve çevre tepelere yaptığı göndermelerle şekillenen kabuk örtüsü ile çok başarılı (10).

Kentin içinde yer alan Rus yapılarının, zamanında tüm yerleşimin dokusunu oluşturduğunu düşündüğünüzde Kars'ın eski arkitonik karakterinin de nasıl olduğunu hissedebiliyorsunuz. Bu karakteri hala gerçek anlamı ile yansıtan tek yer kanımca Ordu Caddesi'nin **Defterdarlık ve Eski Kars Anadolu Lisesi** binalarının da

5- Taş Köprü

6- Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuarı Yapıları

7- Katerina Otel

8- Kars Kalesi

9- Kars Kalesi Eteklerinde Evler

10- Kars, Haraani Havalimanı Terminal Binası

11- Defterdarlık Binası ve Ordu Caddesi

12- Atatürk Caddesi

13- Kemerli Geçitler

cephe verdiği kesimi. Geniş araç yolu, geniş ve güneş alan kaldırımları, ağaçları ve caddeyi tamamlayan süslü kesme taş yapıları ile bu kısımda hala eski Kars'ı görmek mümkün (11). Şehrin geri kalanında eski yapıların büyük çoğunluğu yıkılıp yerine apartmanlar yapıldığı için kentin orijinal halini algılamak pek olası değil; ancak Atatürk Caddesi'nin Kars Çayı'na yakın kuzey taraflarındaki sokak perspektifleri biraz olsun eski kentsel dokuya ip uçları sağlıyor. (12). Yapılar yer yer arka bahçelere, bazen de diğer sokaklara kemerli geçitlerle bağlanıyor (13). Rus Baltık Mimarisi de denen tarzın ayakta kalan kamu yapıları arasında, yukarıda adı geçen iki yapının dışında, **Kars Sanayi ve Ticaret Odası** (14), **Eski Rus Konsoloslugu** (15), **Kars Belediyesi** (16), **Kars İl Sağlık Müdürlüğü** (17) ve **İsmet Paşa İlkokulu** (18) sayılabilir. Sivil örneklerden de Cheltikov ailesinin konağı olan ve şu anda otel olarak kullanılan

14- Eski Rus Konsoloslugu

15- Sanayi ve Ticaret Odası

16- Kars Belediye Binası

17- İl Sağlık Müdürlüğü

18- İsmet Paşa İlkokulu

19- Cheltikov Otel

20- Tuncer Güvensoy Evi

21- Kar's Hotel

22- Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı

23- Ebu Hasan-ı Harakani Türbesi

Hotel Cheltikov (19), **Tuncer Güvensoy Evi** (20) ile restore edilip butik otel olarak kullanılan **Kar's Hotel** (21) önemli yapılar. '93 Harbinde Ordu Komutanlığı görevinde bulunan **Gazi Ahmet Muhtar Paşa**'nın 1877'de yaptırdığı konak da önemli Türk sivil mimari örneklerinden; şu anda sanat galerisi olarak kullanılıyor (22).

Kars'daki dini yapıların da tarihi epeyce eskiye gidiyor. Kalenin güneyinde bulunan **Ebul Hasan-ı Harakani Türbesi ve Evliya Camii** 1064 yılında yapılmış, zamanla değişiklikler geçirse de günümüze kadar gelmiş bir yapı (23). Onun kuzeyinde bulunan ve bir 10. yüzyıl Ermeni yapısı olan **Oniki Havari Kilisesi** de **Kümbet Camii** adı ile kullanımda (24). Yine 19. yüzyılda Rusların inşa ettiği **Aleksander Nevski Katedrali** de bugün **Fethiye Camii** ismi ile kullanılıyor (25).

24- Oniki Havari Kilisesi (Kümbet Camii)

25- Alexander Nevski Katedrali (Fethiye Camii)

27- Kafkas Cephesi Harp Tarihi Müzesi

Kars çok canlı bir kent. Özellikle son yıllarda kış turizmi Kars'a hem sosyal, hem de ekonomik canlılık getirmiş; sokaklarda yoğun bir genç nüfus görmek mümkün. Kafkas Üniversitesi'nin varlığı düşünüldüğünde, bunun yadırganacak bir durum olmadığını anlıyorsunuz. Halkı aydın düşünceli, yardımsever ve kente gelenlere de çok yakın duruyor.

Kars'a kışın gitmenin güzelliği şüphesiz kar mevsimi oluşu. Çıldır Gölü'nün donması ile gölün etrafında ve üstünde bir ekoloji oluşuyor. Aynı şekilde Sarıkamış'a kayak kaymaya gidenler de kışı tercih ediyorlar. Ancak diğer mevsimlerde, kar eridiğinde, örneğin Ani Antik Kenti'ni kendi özgün çevre koşulları ve coğrafyası içerisinde daha iyi algılayabiliyorsunuz. Kars'ı cazip kılan bir başka etken de meşhur Kars Kazı ve peynir çeşitleri; özellikle Boğatepe Köyü'nde üretilen gravyer peyniri nerede ise

26- Kars Arkeoloji Müzesi-Antik Vazoda Kaz Figürleri

28- Kafkas Cephesi Harp Tarihi Müzesinde Revir Sahnesi

29- Kafkas Cephesi Harp Tarihi Müzesinde Şehitler için Anıma

yok satıyor; imalatın %80'inin ihraç edildiği bilgisini aldık. Zaten kentte sayısız peynir, kaymak, bal satan mandıra mevcut. Kars'a her gelenin bir başka amacı da muhakkak kaz eti yemek! Bunu bilen lokantaların çoğunda da kaz eti bulunuyor ama iyisini bulmak şart! Kaz etinin mahalli yemek kültüründeki yerini, Kars Müzesi'nde bulunan ve MÖ 2000 yıllarına ait bir pişmiş toprak kap üstündeki kaz figürlerinde görmek şaşırtıcı! (26)

Kentte bellibaşlı iki müze var. Kafkas Cephesi Harp Tarihi Müzesi ve Kars Şehir Müzesi. Harp Tarihi Müzesi'nin teması 1855 Kars Zaferi ve 1877-78 Osmanlı -Rus '93 Harbi. Eski "Kanlı Tabya" olarak bilinen yapının restorasyonu sonucunda açılmış olan müzenin (27) içindeki sergileme çok etkileyici ama çok da hüzünlü. Savaş sürecindeki muhtelif tabloları neredeyse gerçek olacak kadar iyi canlandıran sahneler çok dramatik (28); hele savaşta ölen askerleri simgeleyen çankların içinde mum gibi yanan minik ampullerin uzun, karanlık mekanda yarattığı atmosfer insanın tüylerini ürperiyor (29). Kars Şehir Müzesi ise daha küçük, ancak malzeme olarak oldukça zengin; Kars ve yöresine ait arkeolojik ve etnoğrafik malzemeler sergileniyor. Yine de müze-

30- Ani Antik Kenti'nin Ermenistan Tarafından Görünüşü

31- Ani, Arpa Çayı Vadisi ve İpek Yolu Köprüsü

32- Ani, Tigran Honents Kilisesi

nin büyütülmesi ve konferans salonu, satış mağazası, café gibi ilave mekanlarla donatılması gerektiğini hissediyorsunuz. 1981'de açılan müze binasında okul çocuklarına da etkinlik alanı tanınmış.

Kars yolculuğunun en önemli ayaklarından birisi kuşkusuz **Ani Antik Kenti**. Ani'nin tarihi neolitik devre kadar uzanmakla beraber, yerleşim merkezi haline gelişi milattan önceki yıllara, savunmaya elverişli bir kent kimliğini kazanması ise ortaçağın ikinci yarısına dayanıyor. İlk arkeolojik kazılar 1893-94 ve 1904-17 yılları arasında Rus arkeologlarca yapılmış; Cumhuriyet'in ilanından sonra, 1944'den itibaren Türk arkeologları kazıları devam ettirmiş. Ani 2016 yılında Unesco Dünya Mirası listesine girmiş. Günümüzde kazılar devam etmekte.

33- Ani, Tigran Honents Kilisesi İç Mekan

35- Ani, Azize Meryem Katedrali Girişi

34- Ani, Azize Meryem Katedrali

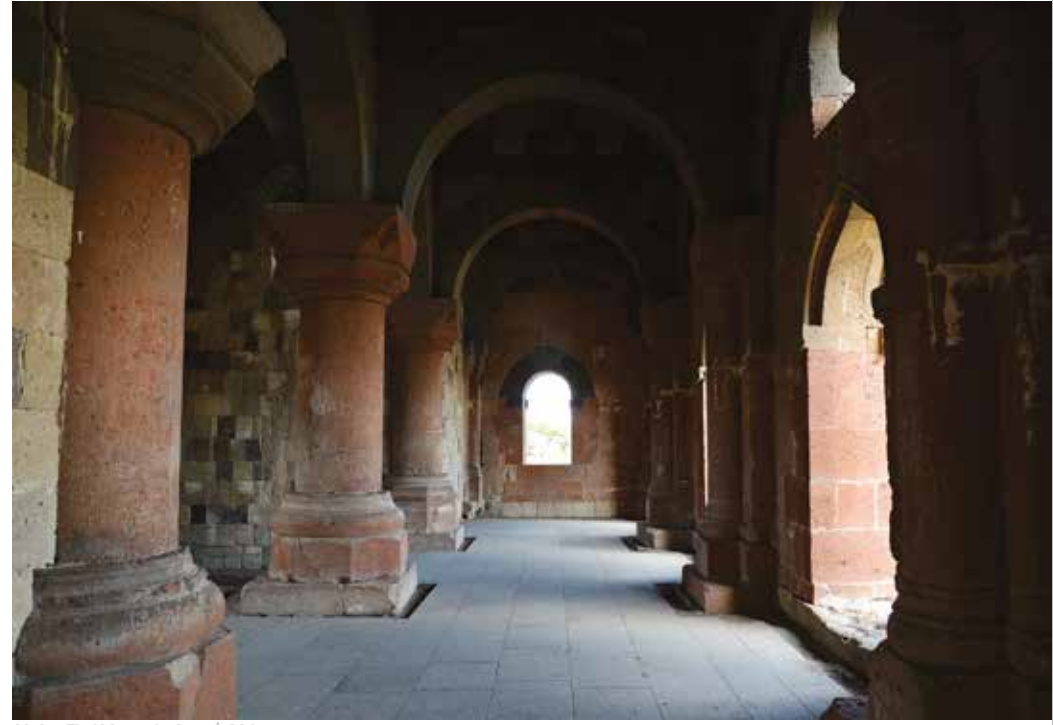
36- Ani, Azize Prkich Kilisesi

İpek Yolu şehirlerine benzer bir kurgusu olan Ani'nin İç Kale (Yukarı Şehir), Şehristan ve Rabat olmak üzere üç bölge bir kent olduğu anlaşılmakta. Zamanla İç Kale, Şehristan ve ticaretin yapıldığı Rabat bölgelerini de kapsayacak şekilde genişleyip surlarla çevrelenmiş. Yüzyıllar boyu bir Ermeni kenti olan Ani, 1064 yılında Selçuklu Sultanı Alpaslan tarafından fethedilmiş. Tüccar kervanları için önemli bir köprü olan Ani'nin 11. yüzyılda nüfusunun yüzbini geçtiği söyleniyor. Ticaretle zenginleşen Ani, "Binbir Kiliseli Kent" olarak da tanınmış (30). Gerçekten de Ani'ye vardığınızda, kilise ve manastırların çoğu yıkılmış olsa da, ayakta kalan dini yapıların sayısı karşısında şaşırılmamak elde değil. Aslında hava fotoğraflarından, hatta yüzeyden bile, tüm yerleşmenin toprak altındaki izlerini görünce kentin büyüklüğünü kavrayabiliyorsunuz. Nitekim kazılarda sivil mimarinin, konut ve çarşıların bir kısmı ortaya çıkarılmış.

Ani'nin öncelikle muhteşem bir doğal yerleşimi var; kent doğudan ve güneyden, Ermenistan sınırını da çizen Arpa Çay Vadisi'nin, uzakta kalan dağların ve kurumuş derin dere yataklarının mekansal olarak sınırladığı yüksek bir plato üzerinde yer alıyor. **Arpa Çay** Deresi dramatik görünüşlü, kanyon olabilecek kadar derin bir vadiden akıyor (31). Bu vadinin görselliği o derecede güçlü ki, dere boyunca yamaçlara pek çok kilise ve manastır inşa edilmiş. Bunlardan en iyi korunmuş olanı **Tigran Honents Kilisesi** (32,33). Yine vadi yamacındaki Bağseki Kapısı'nı bağlayan **İpek Yolu Köprüsü** bugün yıkılmış durumda, ancak zamanında Ani'yi doğuya ve Asya'ya bağlayan en önemli köprü olduğu biliniyor (31). Ani'nin en büyük yapılarından olan **Azize Meryem Katedrali**'nde restorasyon çalışmaları devam ediyor (34,35). Aynı şekilde **Aziz Prkich Kilisesi** de onarım iskelesine alınmış durumda (36).

37- Ani, Ebul Menuçehr Camii

38- Ani, Ebul Menuçehr Camii İç Mekan

39- Ani, Aziz Gregory Kilisesi

40- Ani, Surp Hripsime Bakireler Kilisesi ve Manastırı

Anadolu'da inşa edilen ilk cami olan **Ebul Menuçehr Camii** de Arpa Çay Vadisine cephe verecek şekilde tasarlanmış, 1072'de yapılan camide, diğer tüm yapılarda kullanılan volkanik kökenli bazalt, granit ve andezit gibi taşlar kullanılmış (37,38). Ani'nin öbür yapıları da aynı derecede görkemli: **Aziz Gregory Kilisesi** (39), yıkık vaziyetteki **Surp Hripsime Bakireler Kilisesi** (40) ve özellikle de dairesel merkezi şemalı **Karl Gagik Kilisesi** (41) etkileyici yapılar.

Ancak Ani'nin asıl çarpıcı yanı, içinde yer aldığı coğrafya ile bütünleşmiş olmasının yanısıra, bir yandan şehri çevreleyen surlarla, diğer yandan da Arpaçay Vadisi ve uzak dağlarla tanımlanmış olan yerleşime, kenti oluşturan yapıların kattığı artı değer. Şehrin büyük bir kısmının yıkılmış olmasına karşın ayakta kalan çok az sayıdaki yapı, size hala bu ortaçağ kentinin ruhunu, doğal ortamı ile kurduğu benzersiz ilişkiyi ve görkemini hissettiriyor (42)...

41- Ani, Karl Gagik Kilisesi

42- Ani Panorama

Serbest MİMAR Magazine - Issue 33

SUMMARY OF CONTENT

We again meet you with a very different and chock full content in our 33rd issue.

Our Desktop Section where the samples of Elite Projects designs of which has just been completed or still in progress is constituted of various projects such as offices, commercial structures, residential buildings, public buildings, hotels and prayer and education structures.

You will find out the activities recently performed by Türk SMD, İstanbul and İzmir SMD's in our section of "From SMDs".

In the section "Picture on our Collar" we remember the ones we have lost recently with respect that are the world famous Architect I.M. Pei2İ, Çoşkun Erkal who grab a slice of history in the design of important structures in our country as being a member of Association of Turkish Freelance Architects and Ph.D. Esen Onat who was the Head of Architecture Department of Gazi University and also worked in his freelance office for some time.

"Good Things" section comprises the news about the design study which was awarded the structure prize in 13th TSMD (Association of Turkish Freelance Architects) Architecture Awards that is Bosphorus University - Tarsus Gözlükule Excavation Research Center that was designed by Saadet Sayın and also awarded with Europa Nostra Awards 2019 in conservation class.

In our "File" section in this issue, we have included persons, institutions and structures which were awarded prize in various field during 13th TSMD (Association of Turkish Freelance Architects) Architecture Awards and the brief pleasant interviews we made with Güngör Kaftancı who was awarded with Blue Ribbon and Şükrü Kocagöz.

In our "NEW" section we present the qualified residential building comprising many housing units which was constructed in triangle shape in Sultan-gazi, İstanbul designed by Ali Kural.

In "From the World" section we present Binh House to your satisfaction which provides livable space with a minimal approach perspective.

Our "Opinion" section sometimes meets us with different subjects and authors. In this issue Meral Ekinçioğlu brings the story of an Architecture Department Head at MIT into question.

Finally, "We Were There" section shares the impressions of İlhan Kural about "Kars and Ani" which were reviewed from various points of views.

Translation: Çağla Mayda

Журнал “Свободный Архитектор”, выпуск 33-й.

СОДЕРЖАНИЕ

Снова рады встретиться с Вами в очередном 33-ом выпуске нашего журнала, который мы постарались сделать интересным и наполненным.

В разделе “На рабочем столе” мы традиционно рассказываем о проектах, работа над которыми только что завешена или находящихся в стадии разработки, таких как офис, жилой комплекс, отель, университетский городок, здания административного и общественного назначения и другие.

О событиях и мероприятиях, проведенных за последнее время отделениями “Объединения Свободных Архитекторов” в городах Измир и Стамбул мы расскажем в разделе “Новости “Объединения Свободных Архитекторов” (“SMD”).

В главе «Портрет» рассказывается о наших коллегах, к сожалению, безвременно от нас ушедших за последние несколько месяцев. Мы с уважением вспоминаем этих людей. Это архитектор с мировым именем Джошкун Эркал, который оставил большой след в национальном развитии в области архитектуры. И также ректор архитектурного факультета института Гази Университеси профессор Эрсен Онат, который также успешно работал и в собственном архитектурном бюро.

В главе «Хорошее» повествуется о проекте архитектора Саадет Сайин, который был отмечен на 13-ой церемонии награждения TSMD, Боазичи Университеси- Тарус Гозлюкле Исследовательский Центр, который был также награжден в 2019 году со стороны Премии Аврупа Ностра в номинации сохранения.

Глава «Досье», уже ставшая традиционной, знакомит Вас с разными проектами, отмеченными в различных номинациях 13-ой церемонии награждения объединения TSMD, и о получившем Главную Награду Гюнгоре Кафтанджи и его проекте рассказывается в статье Шукрю Карагеца.

В главе «Новое» мы расскажем о жилом комплексе, спроектированном Али Куралом, который был построен в районе Султангази (Стамбул), имеющем оригинальное архитектурное решение, редко используемое в проектировании.

Глава «В Мире» представляет вашему вниманию, с точки зрения архитектуры в целом, такое пространство как Бинх Эви.

Глава «Взгляд» время от времени знакомит Вас с различными темами. В этот раз Мераль Экинджи-оглу расскажет об одном из глав Архитектурного Отделения в MIT.

И в заключение нашего выпуска, в главе «Мы там были» Ильхан Курал поделится с Вами своими размышлениями и впечатлениями о городе Карсе.

Переводы: Natalia Troshina Soyлу

مجلة المعمار الحرة – العدد 33

الملخص

في العدد 32 نلتقي بكم من جديد بمحتوى مختلف من المواضيع

ان قسم "سطح المكتب" للمشاريع التي تم الانتهاء للتو من تصميمها او المستمر اختيارها يتكون من العديد من المشروعات المختلفة مثل: مكاتب، منشآت تجارية، مساكن، منشآت عامة، الحرم الجامعي و فنادق

فيما يتعلق بأنشطة وأخبار المواسم السابقة لمصلحة الارصاد الجوية التركية، أخبار مصلحة الارصاد الجوية في اسطنبول و "ازمير ستجدونها في قسم "مصلحة الارصاد الجوية

في قسم "صورة الباقا" هناك كتابات عن المهندس المعماري عفيف باتور، بوزكورت غوفانتش، ضياء طانالي و علي جيم اصلان طاش الذين فقدناهم في الاشهر السابقة

في قسم "ذكرى" تجدوا وصف لحياة وأعمال المهندس المعماري إلهان مظفر اريك اوغلو بقلم ابيه المهندس المعماري كايا اريك اوغلو

الاقسام الأخرى:

في قسم "الاشياء الجيدة"، خبر الطلبة الأتراك الفائزين بجائزة مسابقة الفكر المعماري الدولي

في قسم "الحرّة"، اكتمال كتابة دوراني السوير حول بناء متحف ترويان

وفي قسم "ملف"، تجدوا مقابلات للمهندس الاول راغب بولوتش لبناء سوق المعلم المبارز في انقره برج أتاكولا .والمهندس الجديد للسوق علي عثمان اوزتورك

وفي القسم "جديد" تجدوا تفاصيل مشروع متحف الآثار الجديد في مدينة هاتاي

وفي قسم "من المسابقة الى التطبيق" سيكون موضوع هذا العدد هو المشاريع الحاصلة على الجوائز في مسابقة الافكار المعمارية الوطنية للمركز الاجتماعي الثقافي و مسابقة الافكار المعمارية الوطنية لضريح الشهيد كمال المنظمة من قبل مركز أطويلا متعدد الأغراض التابع لبلدية مراد باشا

وفي قسم "من العالم"، مشروع موقع الخلوة غير العادي والمثير للإعجاب الواقع في البحيرة الزرقاء في أيسلندا

وفي قسم "النظر من الخارج" في هذا العدد، يقوم عمر كانيباق بتسليط الضوء على مشروع السكن المسمى "بيت إسوكون" التاريخي.

وفي النهاية في قسم "كنا هناك" نلتقي بكم مع مشاهدات جونيات كوراي و أسماء أراوغلو من مدينة باكو

الترجمة: Çağla Mayda

TürkSMD Üyesi

Mimarlarla Çalışın

TürkSMD

TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

TürkSMD'yi Sosyal Medyada Takip Edin

TSMD

Mimarlık Merkezi'nin Etkinliklerini İzleyin

TSMD MİMARLIK MERKEZİ

ARCHITECTURAL CENTER

ANKARA

falcon corex

GÖZÜ YÜKSEKTE OLANLARA, TAVAN UYGULAMALARI İÇİN İDEAL LEVHA

Üstün **COREX** teknolojisi sayesinde geliştirilen **Falcon COREX**, hafif ve esnek yapısı sayesinde uygulama kolaylığı sunuyor. **Hafifliği** sayesinde işi yüksekte olanlara katma değerli, ideal ve güvenli çözümler sunuyor.

KG

6,66 KG/m²

1 LEVHA
20 KG

www.dalsan.com.tr

 DALSAN